

Strasbourg 22.11.2016
COM(2016) 723 final

2016/0359 (COD)

Ehdotus

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON DIREKTIIVI

ennaltaehkäiseviä uudelleenjärjestelyjä koskevista puitteista, uudesta mahdollisuudesta ja toimenpiteistä uudelleenjärjestelyä, maksukyvyttömyyttä ja veloista vapauttamista koskevien menettelyjen tehostamiseksi sekä direktiivin 2012/30/EU muuttamisesta

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

{ SWD(2016) 357 final }

{ SWD(2016) 358 final }

PERUSTELUT

1. EHDOTUKSEN TAUSTA

- **Ehdotuksen perustelut ja tavoitteet**

Maksukyvyttömyyssäännöt kattavat monenlaisia toimenpiteitä. Niitä ovat varhaisvaiheen toimenpiteet, joita toteutetaan ennen kuin yritys joutuu suuriin vaikeuksiin, oikea-aikainen uudelleenjärjestely sen varmistamiseksi, että elinkelpoiset liiketoiminnan osat säilytetään, omaisuuserien likvidaatio, kun yritystä ei muuten voida pelastaa, ja lopuksi uuden mahdollisuuden antaminen rehellisille yrittäjille vapauttamalla heidät veloistaan.

Hyvin toimivat maksukyvyttömyysmenettelyt, jotka kattavat kaikki nämä toimenpiteet, ovat olennainen osa hyvää liiketoimintaympäristöä, sillä ne tukevat kauppaa ja investointeja¹, auttavat luomaan ja säilyttämään työpaikkoja ja auttavat talouksia selviytymään helpommin häiriöistä, jotka johtavat järjestämättömien lainojen suureen määrään ja työttömyyden kasvuun. Nämä kaikki ovat Euroopan komission keskeisiä painopisteitä.

Maksukyvyttömyyttä koskevilla kysymyksillä on vahva unionin laajuinen ulottuvuus. Sisämarkkinoiden yhdentymisen lisääntyminen ja digitaalisen ulottuvuuden kasvu tarkoittavat, että erittäin harvat yritykset ovat puhtaasti kansallisia, kun tarkastellaan esimerkiksi niiden asiakaspohjaa, toimitusketjua, toiminnan laajuutta sekä sijoittaja- ja pääomapohjaa. Erityisesti maksukyvyttömyyttä koskevat kysymykset haittaavat rajat ylittävää laajentumista ja investointeja. Monien sijoittajien mukaan suurimpana syynä siihen, että he eivät tee sijoituksia tai solmi liikesuhteita oman maansa ulkopuolella, on epävarmuus maksukyvyttömyyssäännöistä tai riski toisessa maassa toteutettavista pitkistä ja monimutkaisista maksukyvyttömyysmenettelyistä. Maksukyvyttömyyslakien suurempi yhdenmukaisuus on sen vuoksi olennaista hyvin toimivien sisämarkkinoiden ja todellisen pääomamarkkinaunionin varmistamiseksi. Sen vuoksi tämä kysymys on jo pitkään herättänyt paljon mielenkiintoa EU:n tasolla.

Maksukyvyttömyys- ja uudelleenjärjestelymenettelyjen lähentäminen edelleen parantaisi rajat ylittävää toimintaa harjoittavien sijoittajien oikeusvarmuutta ja kannustaisi vaikeuksissa olevia mutta elinkelpoisia yrityksiä toteuttamaan uudelleenjärjestelyt riittävän ajoissa. Tehottoman ja maittain vaihtelevan maksukyvyttömyyslainsäädännön vuoksi sijoittajien on vaikea arvioida luottoriskiä erityisesti rajat ylittävässä investoinneissa. Rajat ylittävän riskin jaon lisääminen, pääomamarkkinoiden lujittaminen ja niiden likviditeetin lisääminen sekä EU:n yritysten rahoituslähteiden monipuolistaminen syventävät taloudellista yhdentymistä, alentavat luotonhankinnan kustannuksia ja parantavat EU:n kilpailukykyä.

Uudelleenjärjestely ja maksukyvyttömyys

Nykyisin puolet eurooppalaisista yrityksistä pysyy elinkelpoisena alle viisi vuotta². Maksukyvyttömiä yritysten lukumäärä on kasvanut siitä lähtien kun talouskriisi oli pahimmillaan vuonna 2009 ja on edelleen korkea, vaikka suuntaus näyttää nyt kääntyvän. Useissa jäsenvaltioissa on pyrkimys ohjata taloudellisissa vaikeuksissa olevat elinkelpoiset yritykset likvidaatioon varhaisen uudelleenjärjestelyn sijaan. Arvioiden mukaan 200 000

¹ Komission vuotuisessa kasvuselvityksessä 2016 (COM(2015) 690 final, 26.11.2015) katsotaan nimenomaan, että ”hyvin toimivat maksukyvyttömyysmenettelyt” ovat investointipäätösten kannalta ratkaisevan tärkeitä.

² Flash-eurobarometrin 354 (2012) mukaan. Siitä ilmeni myös, että 43 prosenttia eurooppalaisista ei aloittaisi liiketoimintaa epäonnistumisen pelossa (s. 72).

yrittäjästä vuodessa (eli 600 päivässä) tekee konkurssin EU:ssa. Tämän seurauksena menetetään suoraan 1,7 miljoonaa työpaikkaa joka vuosi. Neljäsosa näistä konkurseista on rajat ylittäviä maksukyvyttömyystapauksia, ts. niihin liittyy velkojia ja velallisia useammasta kuin yhdestä jäsenvaltiosta³. Huomattava osa yrityksistä ja niiden työpaikoista voitaisiin pelastaa, jos kaikissa niissä jäsenvaltioissa, joissa yrityksillä on toimipaikkoja, omaisuutta tai velkojia, olisi ennalta ehkäiseviä menettelyjä. Lisäksi toimivilla ennalta ehkäisevillä uudelleenjärjestelymenettelyillä varmistettaisiin, että toimiin ryhdytään ennen kuin ollaan niin pitkällä, että yritys ei pysty maksamaan takaisin lainojaan. Tämä pienentäisi riskiä järjestämättömistä lainoista taloustilanteen heikentyessä ja vähentäisi tällaisten lainojen kielteisiä vaikutuksia rahoitusalaan. Rajat ylittävä ulottuvuus on kuitenkin laaja-alaisempi ja toisistaan eroavien maksukyvyttömyysmenettelyjen kustannusten vaikutus ulottuu huomattavasti laajemmalle. Ensiksikin vaikka velkojilla voi olla toimitusketjussaan sellaisia toimittajia, jotka ovat puhtaasti kotimaisia yrityksiä, taloudellisiin vaikeuksiin joutuneella toimittajalla, jota ei voida pelastaa, voi silti olla kielteisiä vaikutuksia, jotka saattavat johtaa rajat ylittävän yrityksen maksukyvyttömyyteen. Näiden rajat ylittävien maksukyvyttömyystapausten vaikutus voi olla erittäin suuri, sillä on todennäköistä, että ne koskevat suurehkoja yrityksiä. Toiseksi eräiden yritysten rajat ylittävät velkojat (erityisesti pk-yritykset) saattavat katsoa parhaaksi luopua rajat ylittävistä vaateista, koska niiden esittäminen on liian kallista, jos esimerkiksi tarvitaan paikallista oikeusneuvontaa. Lisäksi sisämarkkinoiden tulevan kehityksen odotetaan johtavan siihen, että entistä useammilla yrityksillä on rajat ylittävää toimintaa ja sen vuoksi useammilla maksukyvyttömyystapauksilla on vaikutusta rajojen yli. Erityisesti innovatiiviset yritykset tarvitsevat laajemmat markkinat pysyäkseen elinkelpoisina ja välttääkseen maksukyvyttömyyden viiden ensimmäisen vuoden aikana.

Jäsenvaltioiden uudelleenjärjestely- ja maksukyvyttömyysmenettelyjen laadulla on suora vaikutus velkojien perintäasteeseen. Maailmanpankin indikaattorien mukaan perintäaste vaihtelee EU:ssa 30 prosentista (Kroatia ja Romania) 90 prosenttiin⁴ (Belgia ja Suomi). Perintäaste on korkeampi maissa, joissa uudelleenjärjestely on yleisin maksukyvyttömyysmenettely. Tällaisissa maissa velkojat voivat odottaa saavansa takaisin keskimäärin 83 prosenttia saatavistaan, kun vastaava luku likvidaatiomenettelyssä on keskimäärin 57 prosenttia⁵. Samalla kun nämä tulokset heijastavat myös taloudellisia tekijöitä, kuten talouden kokonaistilaa, ne korostavat vahvaan institutionaaliseen ja kulttuuriseen ympäristöön perustuvien kattavien maksukyvyttömyysmenettelyjen merkitystä yhteiskunnan kannalta parempien tulosten aikaansaamiseksi.

Ennalta ehkäisevien uudelleenjärjestelymenettelyjen osatekijät, jotka vaikuttavat menettelyjen tehokkuuteen ja siten pelastettujen yritysten lukumäärään ja pitkän aikavälin elinkelpoisuuteen, vaihtelevat huomattavasti jäsenvaltiosta toiseen. Tehokkaissa puitteissa olisi edellytettävä esimerkiksi sitä, että vaikeuksissa oleva yritys voi päästä ennalta ehkäisevään uudelleenjärjestelyyn mahdollisimman varhaisessa vaiheessa. Useissa jäsenvaltioissa velalliset eivät kuitenkaan voi järjestellä velkoja uudelleen velkojiensa kanssa ennen kuin ne ovat tosiasiallisesti maksukyvyttömiä tai uudelleenjärjestelyyn pääsyyn sovelletaan erittäin tiukkoja tai kalliita edellytyksiä.

³ Commission Staff Working Document, Impact Assessment accompanying Commission Recommendation on a New Approach to Business Failure and Insolvency, SWD(2014) 61 final, 12.3.2014, s. 2.

⁴ World Bank Doing Business Index 2016.

⁵ World Bank Doing Business Index 2016.

Uudelleenjärjestelyä koskevia neuvotteluja tukevaa yksittäisten täytäntöönpanokanteiden keskeyttämisestä koskevat edellytykset ovat myös hyvin erilaisia: eräissä maissa täytäntöönpanon keskeyttäminen ei ole mahdollista, kun taas toisissa sovelletaan useita erilaisia määräaikoja ja poikkeuksia. Siinä vaiheessa kun velkojat hyväksyvät suunnitelmat, jäsenvaltioiden säännöt vaihtelevat usein suuresti siltä osin kuin on kyse ryhmän muodostamisesta, mahdollisuudesta uudelleenjärjestelyyn ainoastaan tiettyjen velkojien kanssa niin, että tämä ei vaikuta muiden velkojien oikeuksiin, vaadituista enemmistöistä ja edellytyksistä, joilla lainkäyttö- tai hallintoviranomaiset vahvistavat uudelleenjärjestelysuunnitelman. Uuden rahoituksen ja välirahoituksen (olennaista uudelleenjärjestelysuunnitelmien onnistumisen varmistamiseksi) suojaaminen vaihtelee myös jäsenvaltioiden kesken takaisinsaantikanteita koskevasta vähimmäissuojasta ensisijaisuuteen verrattuna olemassa olevaan velkaan myöhemmissä maksukyvyttömyysmenettelyissä. Lainkäyttö- tai hallintoviranomaisten tai näiden nimittämien maksukyvyttömyysmenettelyn selvittäjien osallistumisaste vaihtelee hyvin vähäisestä täysimittaiseen osallistumiseen.

Tällaisten eroavaisuuksien vuoksi uudelleenjärjestelysuunnitelman laatiminen on lähes mahdotonta, kun kyseessä on rajat ylittävä yritysryhmä, jolla on tytäryhtiöitä useammassa kuin kahdessa jäsenvaltiossa⁶.

Uusi mahdollisuus

Monissa jäsenvaltioissa konkurssin tehneiltä, mutta rehellisiltä yrittäjiltä vie yli kolme vuotta vapautua veloistaan ja aloittaa uudestaan. Tehottomat uutta mahdollisuutta koskevat puitteet johtavat siihen, että yrittäjät jäävät velkaloukkuun tai siirtyvät harmaaseen talouteen tai että heidän on siirryttävä toiselle lainkäyttöalueelle päästäkseen joustavampaan järjestelmään. Muualle siirtyminen on velkojien kannalta kallista, sillä niiden on otettava huomioon lisäriski siitä, että yrittäjä voisi toisella lainkäyttöalueella vapautua veloistaan nopeammin. Muualle siirtyminen aiheuttaa yrittäjille myös suuria taloudellisia ja inhimillisiä kustannuksia, sillä maksukyvyttömyysmenettelyistä annetun asetuksen (EU) 2015/848⁷ mukaan saatetaan edellyttää, että yrittäjä on ollut sijoittautuneena jäsenvaltioon tietyn ajan, ennen kuin hän voi kyseisellä lainkäyttöalueella hakea veloista vapauttamista. Lisäksi on näyttöä siitä, että lyhyemmällä veloista vapautumisajoilla on myönteinen vaikutus sekä kuluttajiin että sijoittajiin, koska ne voivat näin päästä nopeammin takaisin kulutus- ja sijoitusyhteyksiin. Tämä puolestaan edistää yrittäjyyttä.

Veloista vapauttaminen ei eräissä jäsenvaltioissa ole riittävä toimi, jotta yrittäjä voisi aloittaa liiketoiminnan uudelleen. Konkurssiin saattaa esimerkiksi liittyä liiketoimintakielto, joka on voimassa pitemmän ajan ja joka voidaan antaa ottamatta huomioon, oliko yrittäjä toiminut vilpittömässä mielessä. Jotta rehelliset yrittäjät saisivat uuden todellisen mahdollisuuden harjoittaa toimintaa, ylivelkaantuneisuuteen liittyvät liiketoimintakiellot olisi myös rajoitettava ajallisesti niin, että ne päättyvät viimeistään silloin, kun veloista vapautusaika päättyy. Velallisen ylivelkaantuneisuuden yhteydessä käytettyjen henkilötietojen olisi oltava riittävät ja asiaankuuluvat ja niiden olisi rajoitettava siihen, mikä on välttämätöntä suhteessa siihen tarkoitukseen, jota varten niitä käsitellään. Ne on myös säilytettävä muodossa, joka mahdollistaa rekisteröityjen tunnistamisen vain niin kauan kuin on tarpeen henkilötietojen käsittelyä varten. Yleisessä tietosuojasetuksessa⁸, joka korvaa direktiivin 95/46/EY ja jota

⁶ Robert van Galen, Stephan Madaus, *Corporate Rescue*, 2013, s. 52.

⁷ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2015/848, annettu 20 päivänä toukokuuta 2015, maksukyvyttömyysmenettelyistä (EUVL L 141, 5.6.2015, s. 19).

⁸ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2016/679, annettu 27 päivänä huhtikuuta 2016, luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja direktiivin 95/46/EY kumoamisesta (EUVL L 119, 4.5.2016, s. 1).

sovelletaan 25. toukokuuta 2018 alkaen, selvennetään henkilötietojen käsittelyyn sovellettavia oikeudellisia puitteita ja vaatimuksia.

Luonnollisten henkilöiden ylivelkaantuneisuus on merkittävä taloudellinen ja yhteiskunnallinen ongelma. Maksurästejä on jatkuvasti 11,4 prosentilla eurooppalaisista, ja useimmiten ne koskevat sähkö-, kaasu- ja vesilaskuja⁹. Tämä johtuu pääasiassa talous- ja rahoituskriisiin liittyvistä epäsuotuisista makrotalouden olosuhteista (esim. työttömyys) yhdistettynä henkilökohtaiseen tilanteeseen (esim. avioero, sairaus).

Tämä ei koske ainoastaan yrittäjiä. Vaikka kuluttajia kohdellaan pitkälti samalla tavalla kansallisen maksukyvyttömyyslainsäädännön nojalla, näin ole kaikissa jäsenvaltioissa. Tämä lisää jäsenvaltioiden sosiaaliturvakustannuksia ja taloudellisia seurauksia, kuten kulutuksen ja työmarkkinoille osallistumisen vähenemistä, ja supistaa kasvumahdollisuuksia.

Uudelleenjärjestelyn, maksukyvyttömyyden ja uuden mahdollisuuden yleinen vaikuttavuus

Uudelleenjärjestelyä, maksukyvyttömyyttä ja veloista vapauttamista koskevien menettelyjen pitkä kesto useissa jäsenvaltioissa on merkittävä tekijä, joka johtaa alhaiseen perintäasteeseen ja estää sijoittajia harjoittamasta liiketoimintaa lainkäyttöalueilla, joilla on vaarana, että menettelyt kestävät liian kauan. Puolet jäsenvaltioista on sellaisia, joissa maksukyvyttömyysmenettely kestää 2–4 vuotta.¹⁰ Kolmea jäsenvaltiota lukuun ottamatta menettelyjen kesto ei ole lyhentynyt neljän viime vuoden aikana ja kahdessa jäsenvaltiossa kesto on itse asiassa pidentynyt samana aikana. Menettelyjen pituuteen vaikuttavia tärkeitä tekijöitä ovat tuomarien erikoistumisen taso ja sen johdosta heidän kykynsä tehdä nopeita päätöksiä, uudelleenjärjestelyä, maksukyvyttömyyttä ja uuden mahdollisuuden tarjoamista käsittelevien selvittäjien ammattitaito sekä digitaalisten viestintävälineiden käyttö tällaisissa menettelyissä. Erikoistuneet maksukyvyttömyysmenettelyn selvittäjät ja tuomarit sekä digitaalisten välineiden saatavuus voivat auttaa merkittävästi lyhentämään menettelyjen kestoa, alentamaan kustannuksia ja parantamaan avunannon tai valvonnan laatua.

Taloustilanteen paranemisesta huolimatta järjestämättömien lainojen määrä, joka kasvoi nopeasti useimmissa jäsenvaltioissa talouskriisin seurauksena, on edelleen suuri. Järjestämättömien lainojen suuri määrä vaikuttaa suoraan pankkien kykyyn tukea kasvua.¹¹ Eräissä jäsenvaltioissa kohdennetuilla uudistuksilla on ollut myönteinen vaikutus. Koska järjestämättömien lainojen määrä on kuitenkin edelleen suuri EU:ssa, tarvitaan lisätoimia sen varmistamiseksi, että kielteisestä kierteestä omaisuuserien heikon laadun, luottokehityksen hitauden ja alhaisen kasvun välillä ei tule pysyvää. Uudelleenjärjestelyä, maksukyvyttömyyttä ja uutta mahdollisuutta koskevien puitteiden tehokkuutta lisäävät toimenpiteet edistäisivät maksulaininlyöntien tehokasta hallintaa ja vähentäisivät järjestämättömien lainojen kasautumista pankkien taseisiin.¹² Tämä lisäisi myös velkojen odottamaa jäännösarvoa, sillä se mahdollistaisi talousvaikeuksiin joutuneiden velallisten uudelleenjärjestelyn tai velkojen selvittämisen aikaisemmin ja nopeammin. Lisäksi niiden avulla voitaisiin tulevaisuudessa

⁹

http://ec.europa.eu/consumers/financial_services/reference_studies_documents/docs/part_1_synthesis_of_findings_en.pdf.

¹⁰ EU:n oikeusalan tulostaulu 2016.

¹¹ Kansainvälisen valuuttarahaston (IMF) tekemässä IV artiklan mukaisessa euroalueen tarkastelussa todettiin, että järjestämättömien lainojen ja velkojen suuri määrä on vähentänyt pankkien luotonantoa ja investointeja ja siten rajoittanut siirtymistä väljempään rahoitusehtoihin; IMF: Euro Area Policies – Selected Issues, IMF Country Report No. 15/205, heinäkuu 2015, Euro Area Policies, IMF Country Report No. 15/2014, heinäkuu 2015, s. 61.

¹² ”Pankkiunionin toteuttaminen”, Euroopan komissio, COM(2015) 587 final, 24. marraskuuta 2015.

välttää järjestämättömien lainojen kertyminen, sillä niiden lainojen ehtojen noudattamista, joiden hoitaminen loppuu, voitaisiin valvoa tehokkaammin. Lainaehtojen noudattamisen valvontajärjestelmien oikeudellisen kehyksen parantaminen ei täysin ratkaise niitä järjestämättömiä lainoja koskevaa ongelmaa, joiden valvontamenettely on jo alkanut. Oikeudellisen kehyksen vahvistaminen voisi kuitenkin nopeuttaa menettelyjen muita vaiheita. Tällä tavoin maksukyvyttömyyslainsäädännön uudistukset voivat täydentää muita meneillään olevia pankkialaa ja pääomamarkkinoita koskevia EU-tason uudistuksia.

Ehdotuksen tavoite

Ehdotuksen keskeisenä tavoitteena on vähentää sellaisia pääoman vapaan liikkumisen tärkeimpiä esteitä, jotka johtuvat eroista jäsenvaltioiden uudelleenjärjestely- ja maksukyvyttömyysmenettelyjä koskevissa puitteissa. Tavoitteena on, että kaikki jäsenvaltiot ottaisivat käyttöön tehokasta ennalta ehkäisevää uudelleenjärjestelyä ja uutta mahdollisuutta koskevien puitteiden tärkeimmät periaatteet. Lisäksi niiden olisi toteutettava toimenpiteet, joilla tehostettaisiin kaikentyypisiä maksukyvyttömyysmenettelyjä siten, että menettelyjen kesto lyhenisi ja niihin liittyvät kustannukset vähenisivät ja laatu paranisi. Erityisesti tällaisten puitteiden tavoitteena on auttaa lisäämään investointeja ja työpaikkoja sisämarkkinoilla, vähentämään elinkelpoisten yritysten toiminnan tarpeetonta lopettamista, välttämään tarpeetonta työpaikkojen menetystä, estämään järjestämättömien lainojen kertymistä, helpottamaan rajat ylittäviä uudelleenjärjestelyjä, vähentämään kustannuksia ja lisäämään rehellisten yrittäjien mahdollisuuksia aloittaa uudestaan.

Keskeisten periaatteiden lisäksi tarvitaan kohdennetumpia sääntöjä, jotta uudelleenjärjestelyjä koskevista puitteista saataisiin tehokkaammat. Kun yritys on lähellä maksukyvyttömyyttä, yritysjohtajien huolellisuusvelvollisuutta koskevilla säännöillä on tärkeä rooli sellaisen kulttuurin kehittämisessä, joka tähtää yritystoiminnan pelastamiseen likvidaation sijaan, sillä tällaiset säännöt edistävät varhaista uudelleenjärjestelyä sekä estävät väärinkäytöksiä ja velkojien vältettävissä olevia tappioita. Yhtä lailla tärkeitä ovat varhaisvaroitusvälineitä koskevat säännöt.

Ehdotuksella ei yhdenmukaisteta maksukyvyttömyyteen liittyviä keskeisiä seikkoja, kuten maksukyvyttömyysmenettelyn aloittamisen edellytyksiä, maksukyvyttömyyden yhteistä määritelmää, saatavien järjestystä ja takaisinsaantikanteita. Vaikka tällaisista säännöistä olisi hyötyä täysimääräisen rajat ylittävän oikeusvarmuuden saavuttamiseksi, kuten monet sidosryhmät ovat vahvistaneet julkisessa kuulemisessa¹³, näyttää siltä, että jäsenvaltioiden nykyiset oikeusjärjestelmät ovat maksukyvyttömyysmenettelyjen osalta liian erilaisia, jotta niitä voitaisiin yhdenmukaistaa. Tämä johtuu siitä, että maksukyvyttömyyslainsäädäntö on monin tavoin yhteydessä muihin siihen liittyviin lainsäädäntöaloihin, kuten vero-, työ- ja sosiaaliturvalainsäädäntöön. Ohjaileva yhdenmukaistaminen edellyttäisi laajoja muutoksia siviili-, kauppa- ja yhtiöoikeuteen, kun taas joustavilla säännöksillä ei välttämättä saavutettaisi haluttuja muutoksia. Lisäksi komission joulukuussa 2012 antamassa tiedonannossa¹⁴ mainituilla saatavien hakemista ja todentamista koskevilla säännöillä ei juurikaan ole merkitystä, kun otetaan huomioon maksukyvyttömyysasetuksen¹⁵ tuomat parannukset.

Tässä ehdotuksessa keskitytäänkin niihin tärkeimpiin ongelmiin, jotka todennäköisesti voitaisiin ratkaista yhdenmukaistamisella. Maksukyvyttömyysmenettelyjä on mukautettava,

¹³ http://ec.europa.eu/justice/newsroom/civil/opinion/160321_en.htm

¹⁴ Euroopan komission tiedonanto: Uusi eurooppalainen lähestymistapa liiketoiminnan epäonnistumiseen ja maksukyvyttömyyteen, COM(2012) 742 final.

¹⁵ EUVL L 141, s. 19.

jotta taloudellisissa vaikeuksissa olevat velalliset voivat ryhtyä uudelleenjärjestelyyn varhaisessa vaiheessa. Säännöissä, jotka edistäisivät tätä, muun muassa poistetaan velvollisuus hakea maksukyvyttömyyttä silloin kun velallinen on vielä muodollisessa uudelleenjärjestelyprosessissa, koska muuten menettelyyn hakeminen voisi estää pääsemästä uudelleenjärjestelytavoitteeseen. Lisäksi säännöt kattaisivat maksukyvyttömyysmenettelyihin kuuluvat takaisinsaantikanteet, joilla suojellaan vilpittömässä mielessä tehtyjä transaktioita tavoitteena velallisen ennalta ehkäisevä uudelleenjärjestely. Ehdotus kattaa myös maksukyvyttömyyteen liittyvät toimenpiteet, joilla on suora vaikutus menettelyjen pituuteen, kuten tuomareiden erikoistuminen ja maksukyvyttömyysmenettelyn selvittäjien ammattimaisuus, ja ne, jotka liittyvät tiiviisti ennalta ehkäiseviin uudelleenjärjestelypuutteisiin, kuten uuden rahoituksen suojaaminen takaisinsaantikanteilta.

Yrittäjyyden kannustamiseksi yrittäjien ja yritysjohtajien ei pitäisi leimautua rehellisten liiketoimien epäonnistuessa. Yksityishenkilöiden ei pitäisi pelätä yrittäjyyttä eikä heiltä pitäisi kieltää uutta mahdollisuutta. On arvioitu, että tarjoamalla rehellisille yrittäjille todellinen uusi mahdollisuus aloittaa liiketoiminta uudelleen, eri puolilla Eurooppaa voitaisiin luoda 3 miljoonaa työpaikkaa.¹⁶

Ehdotusta laatiessaan komissio on pyrkinyt löytämään asianmukaisen tasapainon velallisten ja velkojien etujen välillä ja säätämään suojatoimista sellaisia tilanteita varten, joissa ehdotetuilla toimenpiteillä saattaisi olla kielteinen vaikutus osapuolten oikeuksiin.

Ehdotuksella pyritään ennen kaikkea edistämään yritystoiminnan pelastamiskulttuuria Euroopan unionissa. Liiketoiminnan uudelleenjärjestelyä ja osakkeenomistajien oikeuksia koskevat säännöt edistävät pääasiassa ennaltaehkäisyä, kun taas takaisinsaantikanteita, maksukyvyttömyysmenettelyn selvittäjiä ja lainkäyttö- tai hallintoviranomaisia koskevat säännöt edistävät varojen takaisinperintää ja uutta mahdollisuutta koskevat säännöt puolestaan veloista vapautumista. Taloudellisen hyödyn lisäksi ehdotuksella on myös myönteisiä sosiaalisia vaikutuksia.

Siinä esitetään yhteiset tavoitteet joko periaatteiden tai tarvittaessa kohdennettujen yksityiskohtaisten sääntöjen muodossa. Samalla kun ehdotuksella pyritään saavuttamaan tarvittava puitteiden johdonmukaisuus eri puolilla EU:ta, se tarjoaa jäsenvaltioille joustoa niin, että ne voivat pyrkiä tavoitteisiin soveltamalla periaatteita ja kohdennettuja sääntöjä kansallisesti sopivimmalla tavalla. Tämä on erityisen tärkeää, koska eräissä jäsenvaltioissa on jo käytössä osia hyvin toimivista puitteista. Tavoitteena ei ole puuttua siihen, mikä toimii hyvin, vaan laatia yhteiset EU:n laajuiset puitteet, joilla varmistetaan tehokkaat uudelleenjärjestelyä ja uutta mahdollisuutta koskevat menettelyt sekä kansallisella että rajat ylittävällä tasolla.

Työpaikkojen luominen ja kasvun edistäminen Euroopassa edellyttää vahvempaa elinkelpoisten yritysten pelastamiskulttuuria, joka auttaa näitä yrityksiä järjestämään toimintansa uudelleen ja jatkamaan sitä, kun taas yritykset, jotka eivät ole elinkelpoisia, ohjataan kohti nopeaa likvidaatiomenettelyä. Lisäksi vaikeuksissa oleville rehellisille yrittäjille annetaan uusi mahdollisuus harjoittaa liiketoimintaa. Tämä ehdotus on tärkeä askel kohti tällaista kulttuurin muutosta.

Institutionaalinen tausta

¹⁶ Eurooppalaisia pk-yrityksiä koskeva vuosikertomus 2015/2016, s. 54.

Euroopan parlamentti hyväksyi vuonna 2011 maksukyvyttömyysmenettelyjä koskevan päätöslauselman¹⁷, joka sisälsi suosituksia aineellisoikeudellista maksukyvyttömyys- ja yhtiölainsäädäntöä (uudelleenjärjestelyt mukaan lukien) koskevien erityisnäkökohtien yhdenmukaistamisesta. Samana vuonna neuvosto kehotti jäsenvaltioita rajoittamaan vuoteen 2013 mennessä rehellisten yrittäjien konkurssin jälkeisen veloista vapautumisajan ja velkaselvittelyn enintään kolmeen vuoteen.¹⁸

Tätä taustaa vasten ja ottaen huomioon huomattavat erot kansallisissa maksukyvyttömyyspuiteissa Euroopan komissio antoi joulukuussa 2012 tiedonannon¹⁹, jossa korostettiin tarvetta vaiheittaiseen lähestymistapaan tietyillä aloilla, joilla jäsenvaltioiden maksukyvyttömyyslakien erot voivat haitata tehokkaiden sisämarkkinoiden toimintaa.²⁰ Ensimmäinen tämän lähestymistavan mukainen toimi oli asetuksen (EY) N:o 1346/2000²¹ muuttaminen. Tämä toteutettiin antamalla asetus (EU) 2015/848²² maksukyvyttömyysmenettelyistä. Mainituksessa keskitytään toimivaltaan ja lakeihin liittyvien ristiriitojen ratkaisemiseen rajat ylittävissä maksukyvyttömyysmenettelyissä ja varmistetaan maksukyvyttömyyteen liittyvien tuomioiden tunnustaminen eri puolilla EU:ta. Siinä ei yhdenmukaisteta jäsenvaltioiden aineellisoikeudellisia maksukyvyttömyyslakeja.

Seuraavaksi komissio antoi vuonna 2014 suosituksen²³ uudelleenjärjestelyistä ja uudesta mahdollisuudesta. Suosituksessa keskitytään uudelleenjärjestelyihin ja uuteen mahdollisuuteen, koska katsottiin, että EU:n tason toimet tuottaisivat eniten lisäarvoa näillä kahdella alalla²⁴. Suosituksessa jäsenvaltioita kehoitettiin ottamaan käyttöön i) tehokkaat maksukyvyttömyyttä edeltävät menettelyt, joilla autetaan taloudellisesti elinkelpoisten velallisten uudelleenjärjestelyjä ja vältetään siten maksukyvyttömyys, ja ii) säännökset yrittäjille tarjottavasta uudesta mahdollisuudesta, jonka puitteissa ne voivat vapautua veloistaan enintään kolmen vuoden kuluessa maksukyvyttömyyden toteamisesta.

Suosituksen antamisen jälkeen sen täytäntöönpanosta tehtiin kaksi arviointia vuosina 2015 ja 2016²⁵. Nämä tarkastelut osoittivat, että vaikka suositus tarjosi jäsenvaltioille hyödylliset peruseriaatteen yrityksen maksukyvyttömyyteen liittyvien uudistusten alalla, se ei ole johtanut haluttuun vaikutukseen niin, että kaikissa jäsenvaltioissa olisi toteutettu sellaiset yhdenmukaiset muutokset, jotka helpottavat taloudellisissa vaikeuksissa olevien yritysten pelastamista ja antavat yrittäjille uuden mahdollisuuden. Tämä johtui siitä, että suositus

¹⁷ Mietintö suosituksista komissiolle maksukyvyttömyysmenettelyistä EU:n yhtiöoikeuden yhteydessä, 2011/2006(INI), 17. lokakuuta 2011.

¹⁸ Neuvoston päätelmät eurooppalaisia pk-yrityksiä tukevan Small Business Act -aloitteen uudelleentarkastelusta, annettu 30. toukokuuta 2011, 10975/2011, saatavilla osoitteessa <http://register.consilium.europa.eu/doc/srv?l=EN&f=ST%2010975%202011%20INIT>.

¹⁹ Euroopan komissio: Uusi eurooppalainen lähestymistapa liiketoiminnan epäonnistumiseen ja maksukyvyttömyyteen, COM(2012) 742, 12.12.2012.

²⁰ Yrittäjille uusi mahdollisuus, veloista vapautumisajat, maksukyvyttömyys- ja uudelleenjärjestelymenettelyjen aloittaminen, saatavien ilmoittaminen ja todentaminen, uudelleenjärjestelysuunnitelmien edistäminen.

²¹ EYVL L 160, 30.6.2000, s. 1.

²² EUVL L 141, 5.6.2015, s. 19.

²³ C(2014) 1500 final, 12.3.2014.

²⁴ Impact Assessment accompanying the Commission Recommendation on a New Approach to Business Failure and Insolvency, SWD(2014) 61 final, 12.3.2014.

²⁵ Evaluation of the implementation of the Commission Recommendation of 12.3.2014 on a new approach to business failure and insolvency, 30.9.2015, (saatavilla osoitteessa: http://ec.europa.eu/justice/civil/commercial/insolvency/index_en.htm)

pantiin useissa jäsenvaltioissa täytäntöön vain osittain, myös niissä jäsenvaltioissa, joissa oli käynnistetty uudistuksia.

On kuitenkin vielä useita jäsenvaltioita, joissa yrityksessä ei voida toteuttaa uudelleenjärjestelyä ennen kuin se on maksukyvytön. Eräät muut jäsenvaltiot ovat ottaneet käyttöön uusia ennalta ehkäiseviä uudelleenjärjestelymenettelyjä, mutta nämä säännöt poikkeavat useilta kohdin suosituksesta. Suosituksen antamisen jälkeen useat jäsenvaltiot ovat uuden mahdollisuuden osalta ottaneet ensimmäisen kerran käyttöön luonnollisten henkilöiden velkavastuusta vapautumista koskevan järjestelmän. Merkittäviä eroja on kuitenkin siinä, kuinka kauan veloista vapautuminen kestää. Tällaiset erot jäsenvaltioiden lainsäädännössä merkitsevät jatkuvaa oikeudellista epävarmuutta, lisäkustannuksia sijoittajille heidän arvioidessaan aiheutuvia riskejä, vähemmän kehittyneitä pääomamarkkinoita ja sitkeitä esteitä elinkelpoisten yritysten, myös rajat ylittävien konsernien, tehokkaalle uudelleenjärjestelylle.

Viiden puheenjohtajan 22. kesäkuuta 2015 antamassa kertomuksessa ”Euroopan talous- ja rahaliiton viimeistely” mainitaan maksukyvyttömyyslainsäädäntö yhdeksi tärkeimmistä tekijöistä, jotka hankaloittavat pääomamarkkinoiden yhdentymistä euroalueella ja sen ulkopuolella²⁶.

Tässä yhteydessä vuonna 2015 julkaistussa pääomamarkkinaunionia koskevassa toimintasuunnitelmassa²⁷ ilmoitettiin yritysten maksukyvyttömyyttä koskevasta lainsäädäntöaloitteesta, joka sisältää varhaisen vaiheen uudelleenjärjestelyt ja uuden mahdollisuuden. Aloitteen tarkoituksena on käsitellä tärkeimpiä pääoman vapaan liikkuvuuden esteitä ja hyödyntää hyvin toimivia kansallisia järjestelmiä. Myös sisämarkkinastrategiassa todettiin, että komissio tukisi rehellisiä yrittäjiä ja ehdottaisi lainsäädäntöä, joka varmistaisi, että jäsenvaltiot tarjoavat sääntely-ympäristön, jossa voitaisiin käsitellä epäonnistumista niin, ettei lannisteta yrittäjiä kokeilemasta uusia ideoita²⁸.

Heinäkuussa 2016 annetuissa neuvoston päätelmissä etenemissuunnitelmasta pankkiunionin täydentämiseksi²⁹ korostettiin komission työtä lainsäädäntöehdotukseksi maksukyvyttömyyslainsäädännön yhdenmukaistamisen vähimmäistasosta osana pääomamarkkinaunionia, ja todettiin, että näin voidaan myös tukea pyrkimyksiä vähentää järjestämättömien lainojen määrää tulevaisuudessa.

Vastikään antamassaan tiedonannossa ”Pääomamarkkinaunioni – Vauhtia uudistuksiin” komissio toisti, että kansallisten maksukyvyttömyysjärjestelyjen tehottomuus ja järjestelyjen väliset erot luovat oikeudellista epävarmuutta sekä esteitä velkojien saatavien perinnälle ja elinkelpoisten yritysten tehokkaalle uudelleenjärjestelylle EU:ssa, myös rajojen yli toimivien konsernien osalta³⁰.

²⁶ ”Euroopan talous- ja rahaliiton viimeistely”, kertomuksen laatija: Jean-Claude Juncker tiiviissä yhteistyössä Donald Tuskin, Jeroen Dijsselbloemin, Mario Draghin ja Martin Schulzin kanssa (ns. viisi puheenjohtajaa), 22.6.2015, s. 10.

²⁷ Pääomamarkkinaunionin luomista koskeva toimintasuunnitelma, COM(2015) 468 final, s. 25.

²⁸ Sisämarkkinoiden päivitys: enemmän mahdollisuuksia kansalaisille ja yrityksille, Euroopan komissio, COM(2015) 550 final, s. 6.

²⁹ Neuvoston päätelmät, annettu 17. kesäkuuta 2016, http://www.consilium.europa.eu/press-releases-pdf/2016/6/47244642837_fi.pdf

³⁰ COM(2016) 601 final <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/?qid=1480932015403&uri=CELEX:52016DC0601>

- **Yhdenmukaisuus muiden alaa koskevien politiikkojen säännösten kanssa**

Asetus rajatylittävistä maksukyvyttömyysmenettelyistä

Asetuksella (EU) 2015/848³¹ korvataan 26. kesäkuuta 2017 alkaen neuvoston asetus (EY) N:o 1346/2000. Asetuksessa (EU) 2015/848 käsitellään tuomioistuimen toimivaltaa, sovellettavaa lakia, maksukyvyttömyyttä koskevien päätösten tunnustamista ja täytäntöönpanoa sekä rajat ylittävien maksukyvyttömyysmenettelyjen koordinoitua. Siinä määritetään sovellettava laki, eli uudelleenjärjestely- ja maksukyvyttömyysmenettelyt, jotka ovat jo käytössä jäsenvaltioissa, ja varmistetaan, että ne tunnustetaan kaikkialla unionissa. Se kattaa myös monenlaiset maksukyvyttömyysmenettelyt, kuten ennalta ehkäisevät ja maksukyvyttömyyttä edeltävät menettelyt ja tietyt henkilökohtaista maksukyvyttömyyttä koskevat menettelyt, jos ne täyttävät tietyt ehdot (esim. maksukyvyttömyyttä edeltävien menettelyjen on oltava saatavilla aikaisintaan silloin, kun on olemassa todennäköisyys maksukyvyttömyydestä, menettelyjen olisi koskettava kaikkia velallisen velkojia tai huomattavaa osaa velkojista ja niiden olisi oltava julkisia).

Asetuksessa (EU) 2015/848 ei kuitenkaan velvoiteta jäsenvaltioita ottamaan käyttöön tiettytyyppisiä menettelyjä tai varmistamaan, että niiden menettelyt edistävät tehokkaasti ennalta ehkäiseviä uudelleenjärjestelyjä ja uutta mahdollisuutta.

Sen vuoksi ehdotus täydentää asetusta (EU) 2015/848 siten, että jäsenvaltioita vaaditaan varmistamaan, että niiden kansalliset ennalta ehkäisevät uudelleenjärjestelymenettelyt täyttävät tietyt tehokkuutta koskevat vähimmäisperiaatteet.

Suositus uudesta lähestymistavasta liiketoiminnan epäonnistumiseen ja yritysten maksukyvyttömyyteen

Jäsenvaltioille osoitetun suosituksen tavoitteena on vahvistaa vähimmäisstandardit seuraaville menettelyille: i) ennalta ehkäisevät uudelleenjärjestelymenettelyt, joiden avulla taloudellisissa vaikeuksissa olevat velalliset voivat ryhtyä uudelleenjärjestelyyn varhaisessa vaiheessa maksukyvyttömyyden välttämiseksi, ja ii) veloista vapautuminen, kun on kyse rehellisistä, konkurssin tehneistä yrittäjistä, yhtenä tarvittavana askeleena uuden mahdollisuuden tarjoamiseksi niille. Ehdotuksella lujitetaan vuoden 2014 suositusta ja laajennetaan sen soveltamisalaa kohdennetuilla säännöillä, jotka koskevat kaikenlasten menettelyjen, myös likvidaatiomenettelyjen, tehostamista.

Rahoituspalveluja koskeva oikeudellinen kehys

Erityisiä järjestelyjä sovelletaan direktiivin 2009/138/EY³² 13 artiklan 1 ja 4 alakohdassa tarkoitettuihin vakuutus- ja jälleenvakuutusyrityksiin, asetuksen (EY) N:o 575/2013³³ 4 artiklan 1 kohdan 1 alakohdassa tarkoitettuihin luottolaitoksiin, asetuksen (EY) N:o 575/2013 4 artiklan 1 kohdan 2 ja 7 alakohdassa tarkoitettuihin sijoituspalveluyrityksiin ja yhteistä sijoitustoimintaa harjoittaviin yrityksiin, asetuksen (EU) N:o 648/2012³⁴ 2 artiklan 1

³¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2015/848, annettu 20 päivänä toukokuuta 2015, maksukyvyttömyysmenettelyistä (EUVL L 141, 5.6.2015, s. 19–72).

³² Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2009/138/EY, annettu 25 päivänä marraskuuta 2009, vakuutus- ja jälleenvakuutustoiminnan aloittamisesta ja harjoittamisesta (Solvenssi II) (EUVL L 335, 17.12.2009, s. 1).

³³ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 575/2013, annettu 26 päivänä kesäkuuta 2013, luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvaatimuksista ja asetuksen (EU) N:o 648/2012 muuttamisesta (EUVL L 176, 27.6.2013, s. 1).

³⁴ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 648/2012, annettu 4 päivänä heinäkuuta 2012, OTC-johdannaisista, keskusvastapuolista ja kauppatietorekistereistä (EUVL L 201, 27.7.2012, s. 1).

alakohdassa tarkoitettuihin keskusvastapuoliin, asetuksen (EU) 909/2014³⁵ 2 artiklan 1 alakohdassa tarkoitettuihin arvopaperikeskuksiin ja direktiivin 2014/59/EU³⁶ 1 artiklan 1 kohdan ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettuihin muihin rahoituslaitoksiin ja yhteisöihin. Kansallisilla valvontaviranomaisilla on laajat valtuudet puuttua niiden toimintaan, joten tässä ehdotuksessa on aiheellista jättää tällaiset velalliset ennaltaehkäisevien uudelleenjärjestelymenettelyjen ulkopuolelle.

Ehdotus ei myöskään rajoita selvityksen lopullisuudesta maksujärjestelmissä ja arvopaperien selvitysjärjestelmissä annetun direktiivin 98/26/EY³⁷, rahoitusvakuusjärjestelyistä annetun direktiivin 2002/47/EY³⁸ ja OTC-johdannaisista, keskusvastapuolista ja kauppapaperirekistereistä annetun asetuksen (EU) N:o 648/2012³⁹ soveltamista. Tämä on tärkeää näiden välineiden ja nyt käsiteltävänä olevan ehdotuksen välisten päällekkäisyyksien välttämiseksi, sillä ne voisivat vaikuttaa vakuusvelkojien kykyyn panna yritysten antamat rahoitusvakuudet täytäntöön, mukaan lukien keskusvastapuolille tai keskuspankeille/EKP:lle annetut marginaalit tai rahoitusvakuusjärjestelyt, joita muut kuin rahoituslaitokset ovat tehneet rahoituslaitosten kanssa. Ilman tällaisille transaktioille myönnettyä poikkeusta keskeyttämistä koskevista säännöksistä rahoitusmarkkinoiden vakaudelle saattaa aiheutua haittaa.

Työntekijöiden suojelua koskevat direktiivit

Asianmukainen ja oikea-aikainen tiedottaminen ja työntekijöiden kuuleminen parantaa uudelleenjärjestelyprosessien tehokkuutta. Useissa direktiiveissä taataan oikeus saada tietoja ja tulla kuulluksi ennen uudelleenjärjestelyä ja/tai joukkovähennyksiä. Tässä ehdotuksessa jätetään direktiiveissä 98/59/EY⁴⁰, 2001/23/EY⁴¹, 2002/14/EY⁴², 2008/94/EY⁴³ ja

³⁵ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 909/2014, annettu 23 päivänä heinäkuuta 2014, arvopaperitoimituksen parantamisesta Euroopan unionissa sekä arvopaperikeskuksista ja direktiivien 98/26/EY ja 2014/65/EU sekä asetuksen (EU) N:o 236/2012 muuttamisesta (EUVL L 257, 28.8.2014, s. 1).

³⁶ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2014/59/EU, annettu 15 päivänä toukokuuta 2014, luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten elvytys- ja kriisinratkaisukehyksestä sekä neuvoston direktiivin 82/891/ETY, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivien 2001/24/EY, 2002/47/EY, 2004/25/EY, 2005/56/EY, 2007/36/EY, 2011/35/EU, 2012/30/EU ja 2013/36/EU ja asetusten (EU) N:o 1093/2010 ja (EU) N:o 648/2012 muuttamisesta (EUVL L 173, 12.6.2014, s. 190).

³⁷ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 98/26/EY, annettu 19 päivänä toukokuuta 1998, selvityksen lopullisuudesta maksujärjestelmissä ja arvopaperien selvitysjärjestelmissä (EYVL L 166, 11.6.1998, s. 45).

³⁸ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2002/47/EY, annettu 6 päivänä kesäkuuta 2002, rahoitusvakuusjärjestelyistä (EYVL L 168, 27.6.2002, s. 43).

³⁹ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 648/2012, annettu 4 päivänä heinäkuuta 2012, OTC-johdannaisista, keskusvastapuolista ja kauppapaperirekistereistä (EUVL L 201, 27.7.2012, s. 1).

⁴⁰ Neuvoston direktiivi 98/59/EY, annettu 20 päivänä heinäkuuta 1998, työntekijöiden joukkovähentämistä koskevan jäsenvaltioiden lainsäädännön lähentämisestä (EYVL L 225, 12.8.1998, s. 16).

⁴¹ Neuvoston direktiivi 2001/23/EY, annettu 12 päivänä maaliskuuta 2001, työntekijöiden oikeuksien turvaamista yrityksen tai liikkeen taikka yritys- tai liiketoiminnan osan luovutuksen yhteydessä koskevan jäsenvaltioiden lainsäädännön lähentämisestä (EYVL L 82, 22.3.2001, s. 16).

⁴² Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2002/14/EY, annettu 11 päivänä maaliskuuta 2002, työntekijöille tiedottamista ja heidän kuulemistaan koskevista yleisistä puitteista Euroopan yhteisössä (EYVL L 80, 23.3.2002, s. 29).

⁴³ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2008/94/EY, annettu 22 päivänä lokakuuta 2008, työntekijöiden suojasta työnantajan maksukyvyttömyystilanteessa (EUVL L 283, 28.10.2008, s. 36).

2009/38/EY⁴⁴ taatut oikeudet ennalleen ja myönnetään lisäksi työntekijöille, joihin menettely vaikuttaa, oikeus äänestää uudelleenjärjestelysuunnitelmista.

Direktiivillä 2008/94 veloitetaan jäsenvaltiot perustamaan palkkaturvajärjestelmä, jolla taataan työntekijöiden työsopimuksista tai työsuhteista johtuvien saatavien maksu työnantajan muodollisessa maksukyvyttömyysmenettelyssä. Jäsenvaltiot voivat ulottaa kyseisten palkkaturvajärjestelmien kattavuuden myös muuntyyppisiin menettelyihin ja nyt käsillä oleva ehdotus voi kannustaa – vaikkei se velvoita – jäsenvaltioita ulottamaan järjestelmät myös uudelleenjärjestelymenettelyihin, jos tämä ei ole vielä suunnitteilla. Ehdotuksen tarkoituksena on ottaa käyttöön kussakin jäsenvaltiossa ennalta ehkäiseviä menettelyjä, joiden avulla velalliset voivat välttää maksukyvyttömyyden. Jos uudelleenjärjestelytoimista ei kuitenkaan ole apua ja velallinen todetaan maksukyvyttömäksi kansallisen lainsäädännön nojalla, sovelletaan direktiivin 2008/94 säännöksiä.

Ehdotuksen mukaan työntekijöiden maksamatta oleviin palkkasaataviin, sellaisina kuin ne on määritelty direktiivissä 2008/94/EY, pitäisi periaatteessa soveltaa poikkeusta täytäntöönpanokanteiden keskeyttämisestä, mikä johtaisi siihen, että työntekijöiden oikeuksista panna täytäntöön kyseiset saatavat luovuttaisiin väliaikaisesti riippumatta siitä, ovatko ne syntyneet ennen keskeytyksen myöntämistä vai sen jälkeen. Tällaisia saatavia koskevien täytäntöönpanokanteiden keskeyttäminen olisi sallittua ainoastaan niiden määrien ja niiden ajanjaksojen osalta, joita koskevien saatavien maksamisen jäsenvaltiot takaavat muilla keinoin.

Direktiivin 2001/23/EY tavoitteena on työntekijöiden oikeuksien turvaaminen yrityksen luovutuksessa. Ehdotuksen mukaan uudelleenjärjestelyyn voi liittyä yrityksen tai liiketoiminnan osan luovuttaminen. Tällaisissa tapauksissa sovelletaan täysimääräisesti direktiiviä 2001/23/EY ja siinä taattua työntekijöiden suojelun tasoa, eikä tämä ehdotus vaikuta siihen millään tavalla. Jos uudelleenjärjestely edellyttää yrityksen tai liiketoiminnan osan luovutusta, työntekijöiden oikeudet olisi turvattava direktiivin 2001/23/EY mukaisesti, sanotun kuitenkaan rajoittamatta direktiivin 5 artiklan 2 kohdassa sallittuja mahdollisuuksia. Direktiivin 2001/23/EY 5 artiklan 2 kohdassa säädetään, että jos menettelyä toteutetaan toimivaltaisen viranomaisen valvonnassa, siirron saaja voidaan vapauttaa aiemmista veloista, jos työntekijät saavat korvauksen, joka vastaa vähintään sitä, jonka he saisivat nykyisestä työntekijöiden takuurahastosta. Lisäksi työehtoja voidaan muuttaa yhteisymmärryksessä työntekijöiden kanssa.

Direktiivissä 2002/14/EY vahvistetaan oikeus jatkuvaan tiedottamiseen ja yrityksen työntekijöiden edustajien kuulemiseen, mukaan lukien päätökset, ”jotka saattavat muuttaa merkittävästi työn organisointia ja työsopimussuhteita”. Kuuleminen on järjestettävä, jotta päästäisiin yhteisymmärrykseen tällaisista päätöksistä. Ehdotus ei vaikuta direktiivissä 2002/14/EY taattuihin oikeuksiin. Sen lisäksi ja sanotun rajoittamatta työntekijöiden oikeuksia kuulemiseen ja tiedottamiseen direktiivin 2002/14/EY nojalla, ehdotuksessa annetaan työntekijöille oikeus äänestää uudelleenjärjestelysuunnitelmasta. Uudelleenjärjestelysuunnitelmasta äänestettäessä jäsenvaltiot voivat sijoittaa työntekijät muista velkojen luokista erilliseen luokkaan.

Yhtiöoikeutta koskeva direktiivi 2012/30/EU

⁴⁴

Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2009/38/EY, annettu 6 päivänä toukokuuta 2009, eurooppalaisen yritysneuvoston perustamisesta tai työntekijöiden tiedottamis- ja kuulemismenettelyn käyttöönottamisesta yhteisönlajuisissa yrityksissä tai yritysryhmissä (EUVL L 122, 16.5.2009, s. 28).

Direktiivin 2012/30/EU⁴⁵ 19 artiklan 1 kohdassa, 29, 34 ja 35 artiklassa, 40 artiklan 1 kohdan b alakohdassa, 41 artiklan 1 kohdassa ja 42 artiklassa säädetään tarpeesta kutsua osakkeenomistajien yhtiökokous koolle. Direktiivin 33 artiklassa säädetään osakkeenomistajien merkintäetuoikeudesta uusiin osakkeisiin tapauksissa, joissa pääomaa korotetaan rahana maksettavaa vastiketta vastaan. Sekä osakkeenomistajien yhtiökokousta että merkintäetuoikeutta koskevat vaatimukset voisivat vaarantaa uudelleenjärjestelysuunnitelman hyväksymisen ja täytäntöönpanon tehokkuuden. Ehdotuksessa edellytetään, että jäsenvaltiot poikkeavat yhtiöoikeuden säännöksistä siinä määrin ja siksi ajaksi kuin on tarpeen sen varmistamiseksi, että osakkeenomistajat eivät estä uudelleenjärjestelytoimia käyttämällä direktiivin 2012/30/EU mukaisia oikeuksiaan väärin. Jäsenvaltioiden ei kuitenkaan tarvitse poiketa yhtiöoikeuden säännöistä, jos ne voivat varmistaa, että edellä mainitut yhtiöoikeuden vaatimukset eivät voi vaarantaa uudelleenjärjestelyprosessin tehokkuutta tai jos jäsenvaltioilla on muita yhtä tehokkaita välineitä, joilla varmistetaan, että osakkeenomistajat eivät tarpeettomasti estä uudelleenjärjestelysuunnitelman hyväksymistä tai täytäntöönpanoa, kun kyseisen suunnitelman avulla voitaisiin palauttaa yrityksen elinkelpoisuus.

Valtiontukisäännöt

Ehdotus ei vaikuta valtiontukisääntöihin. Julkiset velkojat eivät luovu saatavistaan, eikä niiden sen vuoksi voida katsoa antavan velallisille sisämarkkinoille soveltumatonta valtiontukea pelkästään siksi, että ne osallistuvat uudelleenjärjestelysuunnitelmaan, edellyttäen, että uudelleenjärjestelytoimenpiteet vaikuttavat julkisiin velkoihin samalla tavalla kuin yksityisiin velkoihin, ja että ne käyttäytyvät kuin yksityiset toimijat markkinataloudessa mahdollisimman vertailukelpoisessa tilanteessa. Tämä ehdotus ei myöskään vaikuta sääntöihin, jotka koskevat sääntöjenvastaisen valtiontuen takaisinperintää kokonaisuudessaan, kuten asiassa C-454/09, New Interline (tuomion 36 kohta), ja asiassa C-610/10, Magefesa (tuomion 104 kohta), on vahvistettu.

• **Yhdenmukaisuus unionin muiden politiikkojen kanssa**

Yksi 30. syyskuuta 2015 julkaistussa pääomamarkkinaunionia koskevassa toimintasuunnitelmassa⁴⁶ ilmoitetuista toimenpiteistä oli se, että komissio aikoo laatia vuoden 2014 suosituksen pohjalta yritysten maksukyvyttömyyttä koskevan lainsäädäntöaloitteen varhaisen vaiheen uudelleenjärjestelystä ja uudesta mahdollisuudesta. Aloite perustuisi hyvin toimiviin kansallisiin järjestelmiin.

Myös sisämarkkinastrategiassa⁴⁷ todettiin, että komissio tukisi vilpittömässä mielessä toimivia yrittäjiä ja esittäisi lainsäädäntöehdotuksen sen varmistamiseksi, että jäsenvaltiot tarjoavat sääntely-ympäristön, jossa voitaisiin käsitellä epäonnistumista niin, ettei lannisteta yrittäjiä kokeilemasta uusia ideoita.

Hyvin toimivien maksukyvyttömyysmenettelyjen taloudellinen merkitys on erityisen tärkeä rahoituslalla, kun käsitellään yksityisen velan ja järjestämättömien lainojen suurta määrää, mikä koskee joitakin jäsenvaltioita. Euroopan keskuspankin vuonna 2015 toteuttaman

⁴⁵ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2012/30/EU, annettu 25 päivänä lokakuuta 2012, niiden takeiden yhteensovittamisesta samanveroisiksi, joita jäsenvaltioissa vaaditaan Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 54 artiklan toisessa kohdassa tarkoitetuilta yhtiöiltä niiden jäsenten sekä ulkopuolisten etujen suojaamiseksi osakeyhtiöitä perustettaessa sekä niiden pääomaa säilytettäessä ja muutettaessa (EUVL L 315, 14.11.2012, s. 74).

⁴⁶ Pääomamarkkinaunionin luomista koskeva toimintasuunnitelma, COM(2015) 468 final, 30.9.2015.

⁴⁷ COM(2015) 550 final, 28.10.2015.

kattavan arvioinnin⁴⁸ mukaan pankkijärjestelmässä oli 980 miljardia euroa järjestämättömiä vastuita. Nämä luotot rasittavat huomattavasti pankkien kykyä tarjota rahoitusta reaalityaloudelle useissa jäsenvaltioissa. Pankit ovat pääasiallinen luottojen lähde yrityksille ja kotitalouksille, ja ne ovat näin ollen erityisen alttiita maksukyvyttömyysmenettelyjen tehottomuudelle. Hyvät maksukyvyttömyysmenettelyt voisivat auttaa näiden ongelmien ratkaisemisessa, mutta niillä ei voida puuttua kaikkiin haasteisiin, joita pankit kohtaavat arvoltaan alentuneiden taseiden hallinnassa. Ylivelkaantumista ja järjestämättömiä lainoja koskeviin ongelmiin puuttuminen edellyttää täydentäviä poliittisia linjauksia ja yleisiä ehtoja. Teoriassa hyviltä vaikuttavat maksukyvyttömyysjärjestelyt eivät tuota tyydyttäviä tuloksia ilman riittävää oikeudellista infrastruktuuria tai asianmukaista veropolitiikkaa, joilla voidaan varmistaa rahoitusvakauden säilyttäminen. Lisäksi saatetaan tarvita erityisiä politiikkoja ylivelkaantumisen vähentämiseksi. Velkojen osalta tällaiset toimenpiteet liittyvät erityisesti omaisuuserien arvostukseen, valvontaviranomaisen asettamiin ratkaisutavoitteisiin ja poistojen verokohteluun. Velallisten osalta sosiaalisten turvaverkkojen olemassaolo vähentäisi velkojen tarpeellisuutta pitämien tiukempien ratkaisu- ja perintästrategioiden vaikutusta.

Ehdotus auttaisi ehkäisemään järjestämättömien lainojen kertymistä. Tässä yhteydessä olennaisia täydentäviä tekijöitä ovat ensinnäkin yrityksille annettava mahdollisuus toteuttaa uudelleenjärjestely helpommin, jolloin ne voivat nopeammin palauttaa elinkelpoisuutensa ja hoitaa velkansa, ja toiseksi sen varmistaminen, että pankit voivat periä varat takaisin, jos velallisten ei ole mahdollista palautua elinkelpoisiksi.

Onnistuneen uudelleenjärjestelysuunnitelman ansiosta järjestämättömistä lainoista tulee lainoja, jotka yritys voi tosiasiallisesti maksaa takaisin. Selvitystilassa vakuusvelkojen on otettava huomioon mahdollisuus siitä, että heidän saataviensa arvo pienenee merkittävästi. Uudelleenjärjestelyssä sen sijaan maksukyvyttömyys vältetään, sopimukseen perustuvat velat maksetaan ja neuvottelut koskevat useimmiten vain rahoitusvelkoja. Tiedot osoittavat, että perintäaste on suurin talouksissa, joissa uudelleenjärjestely on tavallisin maksukyvyttömyysmenettely⁴⁹, ja että 45 prosentissa OECD-talouksista uudelleenjärjestely on yleisin tapa säästää elinkelpoiset yritykset. Niiden keskimääräinen takaisinperintäaste on 83 senttiä dollaria kohden verrattuna 57 senttiin dollaria kohden maissa, joissa useimmiten päädytään likvidaatioon.⁵⁰ Toinen tärkeä tekijä, jolla perintäastetta ja siten myös mahdollisten järjestämättömien lainojen jäännösarvoa voidaan parantaa, on uudelleenjärjestely- ja maksukyvyttömyystapausten nopea käsittely.⁵¹

Yritysten ja mahdollisesti myös yksityishenkilöiden vapauttaminen velasta auttaa myös poistamaan lainat, joita ei joka tapauksessa voida maksaa luottolaitosten taseista. Tapausten määrää voidaan vähentää myös kehittämällä tapoja järjestellä velkoja uudelleen velallisten ja velkojen välillä niin, että lainkäyttö- tai hallintoviranomaisilla tai oikeudellisilla menettelyillä on tässä prosessissa vähäinen osuus tai niihin ei turvauduta lainkaan.

Tämän ehdotuksen tarkoituksena ei ole kuitenkaan ratkaista täysin pankkien kohtaamia lainaehtojen noudattamisen valvontaan, erityisesti sen tehokkuuteen, liittyviä ongelmia, mikä rajoittaa pankkien mahdollisuuksia rahoittaa reaalityaloutta. Kuten 24. marraskuuta 2015

⁴⁸ Euroopan keskuspankin tilastot, 23. kesäkuuta 2016, <https://www.bankingsupervision.europa.eu/banking/statistics/html/index.en.html>

⁴⁹ Resolving Insolvency, Maailmanpankki, http://www.doingbusiness.org/reports/globalreports/~/_media/GIAWB/Doing%20Business/Documents/Annual-Reports/English/DB14-Chapters/DB14-Resolving-insolvency.pdf

⁵⁰ Doing Business Project Encourages Economies to Reform Insolvency Frameworks, Maailmanpankki, tammikuu 2013.

⁵¹ Resolving Insolvency, Maailmanpankki.

annetussa komission tiedonannossa ”Pankkiunionin toteuttaminen”⁵² todetaan, sekä uudelleenjärjestely- että maksukyvyttömyysmenettelyä on tehostettava. Komissio on tutkinut kansallisia maksukyvyttömyysmenettelyjä myös osana talouspolitiikan EU-ohjausjaksoa. Joidenkin jäsenvaltioiden pitkien, tehostettujen ja kalliiden maksukyvyttömyysmenettelyjen todettiin haittaavan talouskriisin jälkeistä velkaantumisen vähentämistä yksityisellä sektorilla ja suurentavan velkataakkaa. Tehokas ja avoin julkishallinto ja toimivat oikeusjärjestelmät ovat tarpeen talouskasvun tukemiseksi ja laadukkaiden palvelujen tarjoamiseksi yrityksille ja kansalaisille, myös maksukyvyttömyysmenettelyjen osalta. Tämän vuoksi komissio jatkaa jäsenvaltioiden kanssa talouspolitiikan EU-ohjausjakson yhteydessä tehtävää yhteistyötä niiden oikeusjärjestelmien parantamiseksi.

Koska ei ole olemassa yhteisesti sovittuja tietojenkeruukäytäntöjä ja tietojen vertailukelpoisuus maiden välillä on vähäistä, ei ole mahdollista saada kokonaiskuvaa tilanteesta jäsenvaltioissa, erityisesti rahoituslaitoksiin kohdistuvien vaikutusten osalta. Näin ollen, kuten tiedonannossa ”Pääomamarkkinaunioni – Vauhtia uudistuksiin” esitettiin, komissio toteuttaa myös lainaehtojen noudattamisen valvontajärjestelyjä (myös maksukyvyttömyyteen liittyviä) koskevan vertailevan tarkastelun saadakseen yksityiskohtaisen ja luotettavan kuvan siitä, millaisia seurauksia pankeille koituu lainoihin liittyvien maksulaininlyöntien vuoksi (viivästykset, kustannukset ja arvon takaisinsaanti). Tarkastelusta on apua niille jäsenvaltioille, jotka haluavat tehdä järjestelmistään tehokkaampia ja avoimempia. Komissio aikoo sen vuoksi tarkastella edelleen kysymyksiä, joita ei suoraan käsitellä tässä ehdotuksessa.

Velkojen uudelleenjärjestelyä, lainaehtojen noudattamisen valvontaa, maksukyvyttömyyttä ja veloista vapautumista koskevien kansallisten järjestelmien toiminnan lujittaminen ja lähentäminen toisiinsa edistää myös sisämarkkinoiden ja erityisesti pääomamarkkinaunionin toimintaa. Periaatteiden lähentyminen ja luottamus niiden tehokkaaseen täytäntöönpanoon jäsenvaltioissa on ratkaisevan tärkeää, kun luotonantajille pyritään luomaan edellytykset, jotka mahdollistavat luotonannon muissa jäsenvaltioissa sijaitseville velallisille. Luotonantajat saattavat pidättäytyä rajat ylittävästä luotonannosta, jos ne eivät ole varmoja siitä, että voivat suojella itseään, jos maksua ei suoriteta, ja periä luoton arvon tai vakuuden tarvittaessa takaisin. Tällä ehdotuksella pyritään edistämään velkojen uudelleenjärjestelyä vahvistamalla yhteiset periaatteet, joilla tuetaan kansallisten uudelleenjärjestely- ja maksukyvyttömyysmenettelyjen yhdenmukaistamista.

Yksittäisten yrittäjien henkilökohtaiset ja yritysvelat ovat usein yhteydessä toisiinsa: yrittäjät ottavat henkilökohtaisia lainoja liiketoiminnan aloittamista ja harjoittamista varten esimerkiksi siitä syystä, että he takaavat yrityslainansa henkilökohtaisella omaisuudellaan, kuten autolla, kun taas luonnolliset henkilöt käyttävät kulutusluottoja ostaakseen omaisuuseriä ammatillista toimintaansa varten. Ehdotuksessa esitetään, että molemmat velkatyypit voitaisiin tarvittaessa yhdistää silloin, kun henkilö on ottanut velan yritystoimintaansa varten.

Samalla ehdotuksessa kehoitetaan jäsenvaltioita ulottamaan veloista vapautumista koskevien periaatteiden soveltaminen myös luonnollisiin henkilöihin, jotka eivät ole yrittäjiä, toisin sanoen kuluttajiin. Monet jäsenvaltiot ovat viime vuosina antaneet tai uudistaneet kansallisia lakeja, jotka koskevat kuluttajien maksukyvyttömyyttä, ja katsoneet, että on tärkeää antaa kuluttajille mahdollisuus vapautua veloistaan ja saada uusi mahdollisuus. Kaikilla jäsenvaltioilla ei kuitenkaan ole tällaisia lakeja ja veloista vapautumista koskevat määräajat ovat ylivelkaantuneiden kuluttajien kohdalla edelleen erittäin pitkiä. Kuluttajien auttaminen

⁵² COM(2015) 587 final, 24.11.2015.

takaisin talouden kulutusyksiön on tärkeä osa hyvin toimivia markkinoita ja vähittäisrahoituspalveluja. Komissio jatkaa sen selvittämistä, miten jäsenvaltiot ovat uudistaneet kansallisia puitteita, ja seuraa, miten ne panevat täytäntöön ehdotukseen sisältyvän säännöksen uudesta mahdollisuudesta, tarkoituksena tarkastella kuluttajien ylivelkaantumisen tilannetta.

2. OIKEUSPERUSTA, TOISSIJAISUUSPERIAATE JA SUHTEELLISUUSPERIAATE

• Oikeusperusta

Ehdotus perustuu Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT-sopimus) 53 ja 114 artiklaan.

Ehdotuksessa esitetään kattava joukko periaatteita ja tarvittaessa kohdennettuja sääntöjä, joita sovelletaan tehokkain ennalta ehkäiseviä uudelleenjärjestelyjä koskeviin puitteisiin ja uuteen mahdollisuuteen. Siinä säädetään myös toimenpiteistä, joiden tarkoituksena on tehostaa menettelyjä, myös maksukyvyttömyysmenettelyä (likvidaatiomenettelyjä), tarkoituksena lyhentää niiden kestoja. Todellisen uuden mahdollisuuden tarjoaminen merkitsisi myös liiketoimintakiellon keston rajoittamista silloin kun on kyse rehellisistä ylivelkaantuneista yrittäjistä, jotta he voivat ryhtyä harjoittamaan yritystoimintaa uudelleen kohtuullisen ajan kuluttua.

Tämän ehdotuksen tavoitteena on poistaa perusvapauksien, kuten pääoman vapaan liikkuvuuden ja sijoittautumisvapauden, käytön tiellä olevia esteitä, jotka johtuvat kansallisten lainsäädäntöjen sekä ennaltaehkäiseviä uudelleenjärjestelyjä, maksukyvyttömyyttä ja uutta mahdollisuutta koskevien menettelyjen välisistä eroista. Ehdotuksella muun muassa poistetaan ylimääräiset ennakokustannukset, joita sijoittajille aiheutuu, kun ne joutuvat arvioimaan riskiä velallisten joutumisesta taloudellisiin vaikeuksiin yhdessä tai useammassa jäsenvaltiossa, ja jälkikäteiskustannukset, jotka aiheutuvat sellaisten yritysten uudelleenjärjestelystä, joilla on toimipaikka, velkojia tai omaisuuseriä muissa jäsenvaltioissa eli yleensä kun on kyse kansainvälisten konsernien uudelleenjärjestelystä. Ehdotuksella poistetaan myös ylimääräiset kustannukset, joita velkojille aiheutuu riskienarvioinnista ja sellaisten ylivelkaantuneiden yrittäjien lainaehtojen noudattamisen rajat ylittävistä valvonnasta, jotka siirtyvät toiseen jäsenvaltioon saadakseen uuden mahdollisuuden paljon lyhyemmässä ajassa. Ehdotuksella poistetaan myös yrittäjille itselleen aiheutuvat ylimääräiset kustannukset, kun he siirtyvät toiseen jäsenvaltioon saadakseen uuden mahdollisuuden.

Sisämarkkinoiden ongelmat eivät rajoitu pelkästään rajat ylittäviin tilanteisiin. Jopa puhtaasti kansallisilla maksukyvyttömyysmenettelyillä voi olla dominovaikutus sisämarkkinoiden toimivuuteen. Rajat ylittävää toimintaa harjoittavilla yrityksillä on toimitusketjussaan tavarantoimittajia, jotka saattavat olla puhtaasti kotimaisia yrityksiä. Jos tavarantoimittaja joutuu taloudellisiin vaikeuksiin eikä sitä voida pelastaa, tällä voi olla kielteisiä vaikutuksia, mikä johtaa rajat ylittävän yrityksen maksukyvyttömyyteen.

Säädöksellä, joka rajoittuu ainoastaan rajat ylittäviin maksukyvyttömyystapauksiin, ei voitaisi ratkaista ongelmia sisämarkkinoilla eivätkä sijoittajat voisi määrittää etukäteen, ovatko velallisen tulevaisuudessa mahdollisesti kohtaamat taloudelliset vaikeudet luonteeltaan rajat ylittäviä vai kotimaisia. Ehdotuksessa käsitellään muitakin kuin oikeudelliseen yhteistyöhön liittyviä seikkoja, ja siinä vahvistetaan vähimmäisvaatimukset. Tämän vuoksi ei olisi asianmukaista käyttää oikeusperustana 81 artiklaa.

Useat jäsenvaltiot ovat toteuttaneet toimia itsenäisesti ja hyväksyneet äskettäin uusia sääntöjä tai ryhtyneet valmistelemaan niitä tarkoituksenaan parantaa ennalta ehkäisevää uudelleenjärjestelyä ja uutta mahdollisuutta koskevia puitteita. Näissä kansallisissa säännöissä on kuitenkin huomattavasti sisällöllisiä eroja, minkä vuoksi ne tarjoavat läpinäkyvyyttä ja sijoittajansuojaa vaihtelevassa määrin. Sijoittajat eivät ehkä pysty tekemään rajat ylittäviä sijoituksia, koska niihin liittyvät kustannukset ovat paljon korkeammat kuin olisi välttämätöntä. Jos EU ei ryhdy toimiin, on odotettavissa, että muut jäsenvaltiot, jotka uudistavat voimassa olevia uudelleenjärjestelyä ja uuden mahdollisuuden tarjoamista koskevia puitteita tai ottavat tällaiset puitteet käyttöön ensimmäistä kertaa, jatkavat tätä hajanaisuutta aiheuttavaa suuntausta. Tämän ehdotuksen tarkoituksena on myös estää tällaiset erot lainsäädännössä ja niistä myöhemmin johtuvat esteet.

- **Toissijaisuusperiaate**

Kun otetaan huomioon merkittävät erot kansallisissa uudelleenjärjestelyä ja uuden mahdollisuuden tarjoamista koskevissa puitteissa ja se, että lainsäädännön kehitys ei ole viime aikoina ollut yhdenmukaista kansallisella tasolla, on erittäin epätodennäköistä, että yksittäiset jäsenvaltiot voisivat varmistaa maksukyvyttömyyttä koskevan lainsäädäntönsä yhdenmukaisuuden muiden jäsenvaltioiden vastaavan lainsäädännön kanssa.

Uuden mahdollisuuden tarjoamisen osalta on toissijaisuutta koskevan kysymyksen arvioimiseksi erotettava toisistaan sellaiset luonnolliset henkilöt, jotka ovat yrittäjiä, ja ne, jotka ovat kuluttajia. Toisin kuin yrittäjät, jotka jatkuvasti etsivät sijoituslähteitä (usein rajat ylittäviä), kuluttajat saavat yleensä tässä vaiheessa paikallista rahoitusta (lainoja paikallisista pankeista)⁵³. Näin ollen kuluttajien ylivelkaantumisen ongelmaan olisi puututtava ensin kansallisella tasolla. Vähittäisrahoituspalveluja koskevan vihreän kirjan⁵⁴ perusteella saaduissa vastauksissa alan edustajat totesivat kuitenkin, että kuluttajia koskevien kansallisten maksukyvyttömyyslakien väliset erot ovat esteenä vähittäisrahoitustuotteiden rajat ylittävälle myynnille. Jäsenvaltiot voivat sen vuoksi harkita samojen veloista vapauttamista koskevien periaatteiden soveltamista kaikkiin luonnollisiin henkilöihin, myös kuluttajiin.

Eri jäsenvaltioissa toimivat yritykset ovat yhä enemmän vuorovaikutuksessa keskenään. Jotta EU:n sisämarkkinat toimisivat hyvin, uudelleenjärjestelyjä ja uutta mahdollisuutta varten tarvitaan yhdenmukaiset puitteet, jotta voidaan ottaa huomioon yritysten rajat ylittävä ulottuvuus. Näin ollen EU:n toiminnalla on lisäarvoa, koska se helpottaa rajat ylittäviä investointeja EU:ssa ja varmistaa, että taloudellisissa vaikeuksissa olevat elinkelpoiset yritykset voivat hyötyä laajemmasta toimenpidevalikoimasta riippumatta siitä, missä ne sijaitsevat sisämarkkinoilla, niin että voidaan estää niiden maksukyvyttömyys. Samalla yrittäjät hyötyvät mahdollisuudesta vapautua veloista jäsenvaltiossaan kohtuullisessa ajassa. Tätä ei voida realistisesti saavuttaa pelkästään jäsenvaltioiden toimin. Lisäksi saadaan aikaan myönteisiä taloudellisia vaikutuksia varmistamalla, että uudelleenjärjestelyyn rajojen yli osallistuvilla velkojilla ja sijoittajilla on käytössään asianmukaiset suojatoimet. Ehdotetuilla säännöillä luodaan oikeusvarmuutta sekä velkojille että sijoittajille, jotka haluavat myöntää lainaa toisissa jäsenvaltioissa, ja niiden saatavilla on tarvittavat tiedot, jotta ne voivat tehdä tietoon perustuvia päätöksiä.

⁵³ Rajat ylittävä luotonanto kotitalouksille. Sen osuus on noin 5 prosenttia kaikesta luotonannosta kotitalouksille.

⁵⁴ http://ec.europa.eu/finance/consultations/2015/retail-financial-services/docs/green-paper_en.pdf

Näin ollen ehdotus noudattaa toissijaisuusperiaatetta, sillä siinä ehdotetaan toimia ainoastaan jos ja siltä osin kuin jäsenvaltiot eivät voi saavuttaa tavoitteita yksinään.

- **Suhteellisuusperiaate**

Ehdotus on suhteellisuusperiaatteen mukainen. Siinä käytetyt keinot räätälöidään niin, että sisämarkkinoiden moitteettoman toiminnan varmistamista koskeva tavoite saavutetaan. EU:n tulevassa säädöksessä olisi määriteltävä yhteiset tavoitteet ja yleiset säännöt, mutta jätettävä jäsenvaltioille vapaus määrittää, miten kyseiset tavoitteet saavutetaan.

- **Sääntelytavan valinta ja yhdenmukaisuus**

Direktiivinä annettava sitova säädös, jossa vahvistetaan yhdenmukaistetut puitteet, näyttävät välttämättömiltä uudelleenjärjestelyä, maksukyvyttömyyttä ja uutta mahdollisuutta koskevien poliittisten tavoitteiden saavuttamiseksi. Komission vuonna 2014 antamalla suosituksella ei onnistuttu varmistamaan, että jäsenvaltioilla on käytössään johdonmukaiset ja vahvat toimenpiteet kyseisten ongelmien ratkaisemiseksi. Lisäksi komissio toi pääomamarkkinaunionia koskevassa toimintasuunnitelmassa ja sisämarkkinastrategiassa esille EU:n sisämarkkinoiden toimintapuitteita, jotka johtuvat maksukyvyttömyysmenettelyjen lähentymisen puutteesta. Direktiivin myötä jäsenvaltioilla säilyisi joustavuus siltä osin kuin on kyse sopivimmasta keinosta panna kansallisessa yhteydessä täytäntöön esimerkiksi periaatteet, jotka koskevat varhaisvaroitusjärjestelmien saatavuutta tai johtajien velvollisuuksia maksukyvyttömyyden määrittelyssä. Ne voisivat myös ottaa käyttöön yksityiskohtaisempia kohdennettuja sääntöjä, joita tarvitaan ehdotuksen tavoitteiden saavuttamiseksi, kuten täytäntöönpanokanteiden keskeyttämisen enimmäisajat tai uudelleenjärjestelysuunnitelmien hyväksymisen edellyttämä enemmistö.

Uudelleenjärjestelyä, maksukyvyttömyyttä ja uutta mahdollisuutta säännellään kansallisella tasolla erittäin voimakkaasti, ja ne ovat yhteydessä muihin oikeuden aloihin, kuten yhtiö-, työ- ja vero-oikeuteen sekä valtioneuvoston lainsäädäntöön. Lisäksi uudelleenjärjestelyä, maksukyvyttömyyttä ja uutta mahdollisuutta kohdellaan eri jäsenvaltioissa eri tavoin, mikä johtuu erilaisesta historiallisesta ja taloudellisesta kehityksestä, mutta myös erilaisista lähestymistavoista sosiaalisten arvojen, kuten työntekijöiden oikeudet tai oikeus omaisuuteen, suojeluun. Sen vuoksi vähimmäisvaatimukset ovat paras keino varmistaa yhtenäiset puitteet kaikissa jäsenvaltioissa, mutta niin, että jäsenvaltiot voivat antaa direktiiviä tiukempia säännöksiä. Jäsenvaltiot voivat esimerkiksi edistää uuden ja väliaikaisen rahoituksen käyttöä uudelleenjärjestelymenettelyissä antamalla sille myöhemmissä likvidaatiomenettelyissä etusijan suhteessa ennen uudelleenjärjestelyä syntyneisiin saataviin. Jäsenvaltiot voivat myös parantaa uutta mahdollisuutta koskevia puitteita ulottamalla niiden soveltamisalan koskemaan kaikkia luonnollisia henkilöitä, myös kuluttajia. Jäsenvaltiot voivat myös parantaa työntekijöiden kohtelua uudelleenjärjestelysuunnitelman hyväksymisvaiheessa edellyttämällä, että työntekijät sijoitetaan eri ryhmään kuin muut velkojat.

3. JÄLKIARVIOINTIEN, SIDOSRYHMIEN KUULEMISTEN JA VAIKUTUSTEN ARVIOINTIEN TULOKSET

- **Jälkiarvioinnit/toimivuustarkastukset**

Ehdotus perustuu vuonna 2014 annettuun suositukseen⁵⁵, joka koskee uutta lähestymistapaa yritysten epäonnistumiseen ja maksukyvyttömyyteen. Komission arvioinnissa todettiin, että

⁵⁵ C(2014) 1500 final, 12.3.2014.

suositus on pantu täytäntöön vain osittain joissakin jäsenvaltioissa, myös sellaisissa, joille annettiin talouspolitiikan EU-ohjausjakson yhteydessä maksukyvyttömyyteen liittyviä suosituksia. Jopa sellaiset jäsenvaltiot, jotka ovat panneet suosituksen täytäntöön, ovat tehneet sen valikoivasti, joten erot ovat edelleen merkittäviä.⁵⁶ Tämän vuoksi suositus ei ole yksinään riittänyt lähentymistä ja tehottomuuden vähentämistä koskevien tavoitteiden saavuttamiseen kun on kyse säännöistä, jotka mahdollistavat uudelleenjärjestelyn varhaisessa vaiheessa ja yrittäjien uuden mahdollisuuden.

- **Sidosryhmien kuuleminen**

Komissio kuuli laajasti eri sidosryhmiä. Verkossa 23. maaliskuuta 2016 ja 14. kesäkuuta 2016 välisenä aikana järjestetyn kuulemisen johdosta saatiin yli 260 vastausta 27 jäsenvaltiosta (erityisesti Saksasta mutta myös Yhdistyneestä kuningaskunnasta, Belgiasta ja Liettuasta). Jäsenvaltioiden hallitusten asiantuntijoiden kanssa pidettiin asiaa koskevia kokouksia. Lisäksi vuonna 2016 perustettiin epävirallinen työryhmä, joka koostuu erityisesti uudelleenjärjestelyä, maksukyvyttömyyttä ja uutta mahdollisuutta koskevista kysymyksistä kiinnostuneista valituista sidosryhmistä⁵⁷. Työryhmä kokoontui vuoden aikana kolme kertaa. Slovakian EU-puheenjohtajuuden puitteissa järjestettiin 11. heinäkuuta 2016 konferenssi maksukyvyttömyyttä koskevien puitteiden lähentämisestä Euroopan unionissa.

Useimmat jäsenvaltiot kannattivat komission tavoitteita parantaa varhaisessa vaiheessa toteutettavaa uudelleenjärjestelyä ja uutta mahdollisuutta koskevia puitteita. Niiden mielestä yhdenmukaistamisessa olisi kuitenkin pitäydyttävä periaatteiden tasolla, koska on otettava huomioon monimutkaiset yhteydet muihin oikeudenaloihin, kuten yhtiöoikeuteen. Sidosryhmät, elinkeinoelämän järjestöt, ammatilliset yhdistykset, rahoituslaitokset, kuluttajajärjestöt, ammattiliitot ja tiedemaailman edustajat yleensä kannattivat varhaisessa vaiheessa toteutettavaa uudelleenjärjestelyä ja uutta mahdollisuutta koskevia vähimmäistason yhdenmukaistettuja sääntöjä ja suhtautuivat myönteisesti ajatukseen (kustannus)tehokkaista EU:n maksukyvyttömyyssäännöistä, joiden avulla voitaisiin pelastaa elinkelpoisia yrityksiä. Ne myös korostivat, että olisi pyrittävä tasapuoliseen lähestymistapaan, jonka avulla voidaan turvata kaikkien sidosryhmien edut ja välttää moraalikato. Pankkiala ja eräät muut sidosryhmät olivat sitä mieltä, että mahdolliset EU:n säännöt, jotka koskisivat kuluttajien vapauttamista veloista, olisi annettava erillisessä säädöksessä. Euroopan parlamentti kannatti eräiden uudelleenjärjestelyä koskevien näkökohtien yhdenmukaistamista ja korosti uuden mahdollisuuden antamista kaikille luonnollisille henkilöille.

- **Asiantuntijatiedon keruu ja käyttö**

Uudelleenjärjestelyä ja maksukyvyttömyyttä koskevaa lainsäädäntöä käsittelevä asiantuntijaryhmä piti kuusi kokousta tammi- ja heinäkuun 2016 välisenä aikana. Kaikissa jäsenvaltioissa toteutettiin aineellisoikeudellisia maksukyvyttömyyslakeja koskeva kattava vertaileva oikeudellinen tutkimus, jotta voitiin määrittää kaikki osa-alueet, joilla erot kansallisissa laeissa voivat aiheuttaa sisämarkkinoiden toimintaa haittaavia esteitä.⁵⁸ Lisäksi

⁵⁶ Yksityiskohtaisempia tietoja on uudesta lähestymistavasta liiketoiminnan epäonnistumiseen ja maksukyvyttömyyteen annetun komission suosituksen arvioinnissa, joka on julkaistu 30. syyskuuta 2015:

http://ec.europa.eu/justice/civil/files/evaluation_recommendation_final.pdf.

⁵⁷ Tärkeimmät osallistajat olivat BusinessEurope, AFME, EBF, ACCA, UEAPME, ESBA, Independent Retail Europe, EuroChambers, ETUC, EFIN, FEE, INSOL Europe, FDC, The Council of Bars and Law Societies of Europe ja Euroopan oikeusinstituutti.

⁵⁸ Tarjouspyyntö nro JUST/2014/JCOO/PR/CIVI/0075, saatavilla osoitteessa http://ec.europa.eu/justice/civil/files/insolvency/insolvency_study_2016_final_en.pdf.

suoritettiin taloustutkimus vähimmäisvaatimusten vaikutuksesta uudelleenjärjestelyyn, maksukyvyttömyyteen ja uuteen mahdollisuuteen.⁵⁹

- **Vaikutustenarviointi**

Arvioinnissa tarkasteltiin seuraavia korkean tason vaihtoehtoja:

Vaihtoehto 1: Vallitsevan tilanteen säilyttäminen (perusskenaario)

Vaihtoehto 2: Täysin yhdenmukaistetun menettelyn käyttöönotto ennalta ehkäisevää uudelleenjärjestelyä ja uutta mahdollisuutta varten

Vaihtoehto 3: Vaihtoehtoisen, valinnaisen EU:n järjestelmän käyttöönotto uudelleenjärjestelyä ja uutta mahdollisuutta varten

Vaihtoehto 4: Yhdenmukaistetun vähimmäistason oikeudellisen kehyksen käyttöönotto uudelleenjärjestelyä ja uutta mahdollisuutta varten

Vaikutustenarvioinnissa **valittu vaihtoehto** oli yhdenmukaistetun vähimmäistason oikeudellisen kehyksen käyttöönotto uudelleenjärjestelyä ja yrittäjien uutta mahdollisuutta varten, ei-sitova säännös uudesta mahdollisuudesta kuluttajille sekä menettelyjen tehostaminen. Parhaaksi arvioitu vaihtoehto tarjoaa seuraavat edut:

- i) annetaan mahdollisuus uudelleenjärjestelyyn varhaisessa vaiheessa;
- ii) parannetaan neuvottelumahdollisuuksia antamalla velalliselle hengähdystauko keskeyttämällä täytäntöönpanokanteet (moratorio);
- iii) helpotetaan velallisen yritystoiminnan jatkamista uudelleenjärjestelyn aikana;
- iv) estetään vähemmistöissä olevia uudelleenjärjestelyä vastustavia velkojia ja osakkeenomistajia vaarantamasta uudelleenjärjestelyn toteuttaminen, mutta turvataan samalla näiden edut;
- v) parannetaan uudelleenjärjestelysuunnitelman onnistumisedellytyksiä;
- vi) vähennetään uudelleenjärjestelymenettelyjen kustannuksia ja lyhennetään niiden kestoja;
- vii) annetaan yrittäjille mahdollisuus vapautua veloistaan kohtuullisessa ajassa (3 vuotta);
- viii) parannetaan uudelleenjärjestelyyn, maksukyvyttömyyteen ja uuteen mahdollisuuteen liittyvien menettelyjen tehokkuutta.

Parhaaksi arvioitu vaihtoehto auttaa vähentämään esteitä rajat ylittäviltä investoinneilta. Sen ansiosta yhä useampi elinkelpoinen yritys pelastuisi nykytilanteeseen verrattuna, sillä vähemmistövelkojat eivät voisi horjuttaa neuvotteluprosessia kaupallisen hyödyn toivossa esimerkiksi pakottamalla velkojensa perintään varhaisessa vaiheessa. Tehokkaat ennalta ehkäisevät menettelyt voivat osaltaan vähentää järjestämättömien lainojen syntymistä laskusuhdanteen aikana samalla kun varmistetaan korkea takaisinperintäaste niiden lainojen osalta, joiden arvo on alentunut. Parhaaksi arvioidun vaihtoehdon on määrä johtaa sellaiseen perintäasteeseen, joka puolestaan vähentää vieraan pääoman menoja. Parhaaksi arvioitu vaihtoehto vähentää kustannuksia ja parantaa luonnollisten henkilöiden (yrittäjien) mahdollisuuksia aloittaa uudestaan. Investointiriskien ennakoarvioinnista aiheutuvat kustannukset alenevat ja maksukyvyttömyysmenettelyjen takaisinperintäaste paranee. Mitä yhdenmukaisempia uudelleenjärjestelymenettelyt ovat, sitä alhaisempia ovat kustannukset, jotka aiheutuvat oikeusneuvonnasta, johon turvaudutaan kun halutaan välttyä useiden

⁵⁹ Tarjouspyyntö nro JUST/2015/JCOO/FWCIVI0103, ei vielä julkaistu.

kansallisten uudelleenjärjestely- ja maksukyvyttömyyspuitteiden soveltamiselta. Parhaaksi arvioitu vaihtoehto lisäisi myös itsenäistä ammatinharjoittamista, koska veloista vapautumiseen kuluvan ajan lyhentäminen lisää itsenäistä ammatinharjoittamista. Parhaaksi arvioitu vaihtoehto edistää myös kulutusta ja kasvua.

Parhaaksi arvioitu vaihtoehto tarkoittaa, että joillekin jäsenvaltioille aiheutuu kustannuksia uudelleenjärjestelyä ja uutta mahdollisuutta koskevien puitteiden muuttamisesta. Joissakin jäsenvaltioissa on otettava käyttöön ennalta ehkäisevä menettely tai mukautettava menettely, joka on annettu komissiolle tiedoksi maksukyvyttömyysasetuksen liitteen A nojalla. Myös yhtiöoikeuteen saattaa olla tarpeen tehdä joitakin muutoksia, jotta voidaan panna täytäntöön säännökset, jotka koskevat osakkeenomistajien asemaa uudelleenjärjestelyssä.

- **Sääntelyn toimivuus ja yksinkertaistaminen**

Parhaaksi arvioitu vaihtoehto vähentää esteitä myöntää pk-yrityksille luottoa rajojen yli: tehokas uudelleenjärjestely auttaisi pk-yrityksiä, jotka ovat velkojia, perimään saatavistaan suuremman osan kuin olisi mahdollista siinä tapauksessa, että velallisesta tulisi maksukyvytön. Tämä johtuu siitä, että velkojien perintäaste on yleensä korkeampi silloin, kun maksukyvyttömyyttä ja uudelleenjärjestelyä koskevat säännöt mahdollistavat elinkelpoisten yritysten varhaisen ja tehokkaan uudelleenjärjestelyn ja elinkelvottomien yritysten nopean likvidaation. Velallisena pk-yritykset saavat käyttöönsä varhaisvaroituvälineitä, joiden avulla niiden pitäisi pystyä hakemaan uudelleenjärjestelyä aikaisessa vaiheessa. Etenkin pk-yritykset hyötyvät myös kansallisesti laadituista uudelleenjärjestelusuunnitelmien malleista, joiden ansiosta velallisten olisi helpompi laatia asianmukaiset tiedot sisältävä uudelleenjärjestelusuunnitelma. Edistämällä entistä joustavampia uudelleenjärjestelypuitteita ja parempia uuden alun edellytyksiä epäonnistumisen jälkeen voidaan vähentää yritysten toiminnan lopettamista samoin kuin siihen liittyviä toimitusketjussa syntyvien maksukyvyttömyystapausten kielteisiä heijastusvaikutuksia. Myös yrittäjille myönnettävät veloista vapautumista koskevat joustavimmat ehdot lisäävät uusien yritysten määrää.

Uudelleenjärjestelyä, maksukyvyttömyyttä ja veloista vapautumista koskevien menettelyjen tehostaminen ja erityisesti kaikkien maksukyvyttömyysmenettelyjen digitointi auttaa lyhentämään menettelyjen kestoja ja lisäämään niiden tehokkuutta, mikä alentaa uudelleenjärjestelykustannuksia ja parantaa velkojien takaisinperintäastetta.

- **Perusoikeudet**

Elinkeinovapaus ja oikeus harjoittaa ansiotoimintaa (perusoikeuskirjan 16 ja 15 artikla): nämä oikeudet taataan. Taloudellisissa vaikeuksissa olevat velalliset voivat jatkaa toimintaansa uudelleenjärjestelyä koskevien neuvottelujen aikana, ja ne säilyttävät kokonaan tai ainakin osittain määräysvallan omaisuutensa ja liiketoimiensa suhteen. Ylivelkaantuneet yrittäjät voivat saada uuden mahdollisuuden sen jälkeen, kun ne ovat vapautuneet täysin veloista.

Omistusoikeus ja oikeus tehokkasiin oikeussuojakeinoihin ja puolueettomaan tuomioistuimeen (perusoikeuskirjan 17 ja 47 artikla): vaikka tietyt menettelyn osat voivat vaikuttaa kyseisiin oikeuksiin, ne ovat tarpeellisia ja oikeasuhteisia, jotta voidaan helpottaa velallisten elinkelpoisuuden palauttavien uudelleenjärjestelusuunnitelmien nopeaa täytäntöönpanoa. Asianmukaiset takeet on sisällytetty kaikkiin tapauksiin sen varmistamiseksi, että osapuolten oikeudet edut on suojattu väärinkäyttöä vastaan.

Työntekijöiden oikeus saada tietoja ja tulla kuulluksi (perusoikeuskirjan 27 artikla): ehdotetuilla toimenpiteillä on näihin myönteinen vaikutus, koska ehdotus ei rajoita voimassa

olevan unionin lainsäädännön soveltamista, ja lisäksi siinä säädetään työntekijöiden oikeudesta äänestää uudelleenjärjestelysuunnitelmista.

Neuvotteluoikeus ja oikeus yhteisiin toimiin (perusoikeuskirjan 28 artikla): ehdotus ei vaikuta työntekijöiden ja työnantajien tai näiden järjestöjen oikeuksiin neuvotella ja tehdä työ- ja virkaehtosopimuksia asianmukaisilla tasoilla sekä oikeuteen ryhtyä eturistiriitatilanteissa etujensa puolustamiseksi työtaistelutoimiin, lakko mukaan lukien, unionin oikeuden sekä kansallisten lainsäädäntöjen ja käytäntöjen mukaisesti.

4. TALOUSARVIOVAIKUTUKSET

Ehdotuksella ei ole vaikutuksia EU:n talousarvioon. Direktiivin täytäntöönpanosta ja sen saattamisesta osaksi kansallista lainsäädäntöä aiheutuvat kustannukset katetaan oikeusalan ohjelman hyväksytyistä määrärahoista. Kustannukset, jotka syntyvät täytäntöönpanokertomuksen laatimisesta viiden vuoden kuluessa direktiivin soveltamispäivästä ja sen jälkeen seitsemän vuoden välein, katetaan oikeus- ja kuluttaja-asioiden toimintalohkon välineiden määrärahoista kyseisten vuosien osalta.

5. LISÄTIEDOT

• Toteuttamissuunnitelmat, seuranta, arviointi ja raportointijärjestelyt

Komissio helpottaa tämän direktiivin täytäntöönpanoa jäsenvaltioissa seuraavin tavoin:

- tarjotaan apua säädöksen saattamisessa osaksi kansallista lainsäädäntöä;
- järjestetään kaksi työpajaa, joissa käsitellään säädöksen saattamista osaksi kansallista lainsäädäntöä, ja välivaiheen arvioinnit;
- järjestetään kahdenvälisiä kokouksia, myös jäsenvaltioiden pyynnöstä;
- annetaan jäsenvaltioille kansallisia täytäntöönpanotoimia koskevat ilmoitusmallit.

Lisäksi jäsenvaltioita pyydetään toteuttamaan tiettyjä täytäntöönpanotoimenpiteitä, joita ovat esimerkiksi erityinen yhteysviranomainen, ja ilmoittamaan kaikista kansallisista täytäntöönpanotoimista ja lisäämään asiaankuuluvaa tiedottamista.

Seurannan ja sääntöjen täytäntöönpanon varmistamiseksi ehdotuksessa edellytetään, että jäsenvaltiot keräävät tietoja, jotka perustuvat vakioituihin menetelmiin, indikaattoreihin, kuten kussakin menettelylajissa (uudelleenjärjestely, maksukyvyttömyys, uusi mahdollisuus) tehtyjen hakemusten määrä, menettelyjen kesto ja tulokset, menettelyjen hallinnolliset kustannukset, perintäasteet ja menettelyjen onnistuminen. Tiedot jaotellaan velallisen koon ja tyyppin mukaan siten, että jäsenvaltioiden menettelyjen tehokkuutta voidaan arvioida objektiivisesti. Jäsenvaltioiden on toimitettava tiedot komissiolle vuosittain.

Direktiivin toimintaa tarkastellaan ensimmäisen kerran uudelleen viiden vuoden kuluttua sen soveltamisen alkamisesta ja sen jälkeen seitsemän vuoden välein.

• Ehdotukseen sisältyvien säännösten yksityiskohtaiset selitykset

Direktiiviehdotuksessa on kolme pääaihetta: ennalta ehkäisevien uudelleenjärjestelyjen puitteet (II osasto), uusi mahdollisuus yrittäjille (III osasto) ja toimenpiteet uudelleenjärjestelyä, maksukyvyttömyyttä ja uutta mahdollisuutta koskevien menettelyjen tehostamiseksi (IV osasto). I, IV, V ja VI osasto ovat soveltamisalaltaan horisontaalisia.

I osasto ”Yleiset säännökset”: Osasto sisältää direktiivin aineellista ja henkilöllistä soveltamisalaa koskevat säännökset, useita määritelmiä sekä säännöksen, jonka mukaan

velallisten saatavilla on oltava varhaisvaroitusväline riippumatta siitä, ovatko ne oikeushenkilöitä vai elinkeino- tai liiketoimintaa, käsiteollisuutta tai ammattitoimintaa harjoittavia luonnollisia henkilöitä (yrittäjiä).

Vaikka III osaston säännökset koskevat ainoastaan yrittäjiä, siinä todetaan nimenomaisesti, että jäsenvaltiot voivat ulottaa nämä säännökset koskemaan kaikkia luonnollisia henkilöitä, jotta voidaan varmistaa henkilökohtaisten velkojen yhdenmukainen kohtelu. Useissa jäsenvaltioissa ei nimittäin jaotella henkilökohtaisia velkoja eri ryhmiin sen mukaan, johtuvatko ne liiketoiminnasta vai eivät. Tässä direktiivissä ei esitetä, että tällainen ero olisi tehtävä tai että se olisi asianmukainen. Direktiivissä kehoitetaan jäsenvaltioita soveltamaan kaikkiin luonnollisiin henkilöihin samoja uutta mahdollisuutta koskevia periaatteita.

II osasto ”Ennaltaehkäisevien uudelleenjärjestelyjen puitteet”: Tässä vahvistetaan ennaltaehkäisevien uudelleenjärjestelyjen puitteita koskevat yhteiset keskeiset tekijät. Niiden avulla taloudellisiin vaikeuksiin joutuneille velallisille voidaan tarjota pääsy menettelyihin, jotka helpottaisivat uudelleenjärjestelysuunnitelmasta neuvottelemista jo varhaisessa vaiheessa niin, että velkojat voivat hyväksyä sen ja lainkäyttö- tai hallintoviranomaiset mahdollisesti vahvistaa sen.

Ehdotuksen 4 artikla: Ennaltaehkäisevien uudelleenjärjestelyjen puitteet voivat muodostua yhdestä tai useammasta menettelystä tai toimenpiteestä, edellyttäen että velallinen voi yhdistää kaikki niihin kuuluvat osatekijät niin, että uudelleenjärjestelysuunnitelmasta voidaan neuvotella ja se voidaan hyväksyä tehokkaasti.

Ehdotuksen 5 artikla: Velallisen olisi saatava pitää määräysvalta omaisuuteensa ja liiketoimiinsa. Sovittelijat tai valvojat (uudelleenjärjestelyä käsittelevät selvittäjät) voivat osallistua menettelyyn, mutta lainkäyttö- tai hallintoviranomaisten ei pitäisi nimittää heitä automaattisesti kaikissa tapauksissa.

Ehdotuksen 6 ja 7 artikla: Uudelleenjärjestelysuunnitelmasta olisi voitava neuvotella, vaikka osa velkojista vastustaisi sitä. Velallisella olisi oltava mahdollisuus saada yksittäiset täytäntöönpanokanteet keskeytettyä. Jotta velkojen ei tarvitsisi pelätä täytäntöönpanokanteiden keskeyttämisestä mahdollisesti aiheutuvia kielteisiä vaikutuksia, ehdotuksessa säädetään keskeyttämisen kestosta ja edellytyksistä, joiden täytyessä se voidaan uusia tai lopettaa. Täytäntöönpanokanteiden keskeyttäminen ei koske työntekijöiden maksamatta olevia saatavia siltä osin kuin jäsenvaltiot eivät ole säätäneet niiden asianmukaisesta suojaamisesta muilla keinoin. Niin kauan kuin täytäntöönpanokanteiden keskeyttäminen on voimassa, velallisella ei pitäisi myöskään olla velvollisuutta aloittaa muuntyyppisiä maksukyvyttömyysmenettelyjä, varsinkaan likvidaatiomenettelyjä, eikä sitä pitäisi uhata tällaisilla menettelyillä, jotta se voi jatkaa liiketoimintaansa. Velallisen olisi myös voitava luottaa siihen, että tavarantoimittajien ja muiden velkojen kanssa tehtyjen sopimusten täytäntöönpano jatkuu, kunhan velallinen täyttää tällaisiin sopimuksiin perustuvat velvollisuutensa.

Ehdotuksen 8 artikla: Tässä artiklassa säädetään siitä, mitä pakollisia tietoja uudelleenjärjestelysuunnitelmassa on vähintään oltava. Jäsenvaltiot voivat vaatia myös muita pakollisia tietoja, edellyttäen että siitä ei aiheudu velallisille kohtuutonta rasitusta. Jäsenvaltioiden olisi laadittava uudelleenjärjestelysuunnitelmien malleja ja käytännön ohjeet siitä, miten suunnitelman ehdottaja voi käyttää niitä. Mallit olisi asetettava saataville verkossa.

Ehdotuksen 9 artikla: Tässä artiklassa säädetään siitä, miten velkojat tai velkojaryhmät, joihin uudelleenjärjestelysuunnitelma vaikuttaa, hyväksyvät sen. Jos eri velkojilla on erilaisia etuja, niitä olisi käsiteltävä eri ryhmissä. Ainakin vakuusvelkojien vaateet olisi käsiteltävä aina erillään vakuudettomien velkojien vaateista. Jäsenvaltiot voivat myös säätää, että työntekijät on käsiteltävä omana ryhmänään, erillään muista velkojista.

Ehdotuksen 10 artikla: Tässä artiklassa luetellaan tapaukset, joissa lainkäyttö- tai hallintoviranomaisen on vahvistettava uudelleenjärjestelysuunnitelma, jotta siitä tulee sitova, ja määritellään tällaisen vahvistamisen edellytykset.

Ehdotuksen 11 artikla: Tässä artiklassa säädetään edellytykset, joiden täytyessä lainkäyttö- tai hallintoviranomainen voi vahvistaa uudelleenjärjestelysuunnitelman siitä huolimatta, että kaikki velkojaryhmät eivät sitä kannata.

Ehdotuksen 12 artikla: Tässä artiklassa säädetään periaatteesta, jonka mukaan osakkeenomistajien ja muiden oman pääoman haltijoiden ei pitäisi saada estää elinkelpoisen yrityksen uudelleenjärjestelysuunnitelman hyväksymistä, edellyttäen että niiden oikeutettuja etuja suojataan.

Ehdotuksen 13 artikla: Tässä artiklassa vahvistetaan säännöt arvonmäärittäystä varten, eli milloin ja miten se on tehtävä, jotta voidaan varmistaa eri mieltä olevien osapuolten etujen oikeudenmukainen suojelu.

Ehdotuksen 14 artikla: Tässä artiklassa esitetään uudelleenjärjestelysuunnitelman seuraukset sekä niiden osapuolten kannalta, joiden etuihin se vaikuttaa, että niiden osapuolten kannalta, joiden etuihin se ei vaikuta.

Ehdotuksen 15 artikla: Tässä artiklassa vahvistetaan muutoksenhakua koskevat vähimmäissäännöt, joilla taataan osapuolten oikeutettujen etujen suoja ja varmistetaan samalla, että nämä takeet eivät viivytä uudelleenjärjestelysuunnitelman vahvistamista tai täytäntöönpanoa.

Ehdotuksen 16 ja 17 artikla: Tässä artiklassa säädetään vähimmäissuoja sellaiselle uudelle rahoitukselle, jota tarvitaan uudelleenjärjestelysuunnitelman täytäntöönpanoa varten, ja välirahoitukselle, jota tarvitaan liiketoiminnan jatkuvuuden varmistamiseksi uudelleenjärjestelyä koskevien neuvottelujen aikana, sekä muille liiketoimille, joiden toteuttaminen liittyy läheisesti uudelleenjärjestelysuunnitelmaan.

Ehdotuksen 18 artikla: Tässä artiklassa veloitetaan jäsenvaltiot asettamaan lähes maksukyvyttömyyteen ajautuneiden yritysten johtajille tiettyjä velvollisuuksia, jotka kannustaisivat heitä jatkamaan elinkelpoisten yritysten varhaista uudelleenjärjestelyä.

III osasto ”Uusi mahdollisuus yrittäjille”: Tässä vahvistetaan vähimmäisvaatimukset, joiden täytyessä ylivelkaantuneet yrittäjät voivat vapautua veloistaan. Vaatimukset ovat perusedellytys sen varmistamiseksi, että yrittäjät voivat saada uuden mahdollisuuden. Jäsenvaltiot voivat säätää tätä vähimmäisruokaa suotuisammista edellytyksistä ja tarjota yrittäjille vielä paremman kohtelun esimerkiksi säätämällä rahoituksen saamisesta uuden liiketoiminnan aloittamista varten.

Ehdotuksen 19 artikla: Tässä artiklassa vahvistetaan periaate, jonka mukaan ylivelkaantuneiden yrittäjien olisi voitava vapautua kaikista veloistaan ilman, että niistä on maksettava takaisin tietty vähimmäismäärä tai -osuus.

Ehdotuksen 20 artikla: Yrittäjien olisi voitava vapautua kaikista veloistaan viimeistään kolmen vuoden kuluttua ilman, että heidän tarvitsee tehdä tätä varten uusi hakemus lainkäyttö- tai hallintoviranomaiselle. Kolmen vuoden määräajan alkamisajankohta vaihtelee sen mukaan, suorittaako yrittäjä velkojille maksuja takaisinmaksusuunnitelman mukaisesti vai muodostuuko menettely pelkästään omaisuuden realisoinnista. Tällaiseen lyhyeen ajanjaksoon voidaan soveltaa rajoituksia, joista säädetään 22 artiklassa.

Ehdotuksen 21 artikla: Myös sellaisilla yrittäjillä, joille on määrätty liiketoimintakiello ylivelkaantumisen vuoksi, olisi oltava mahdollisuus hyötyä lyhyestä liiketoimintakiellosta, jotta hekin todella saisivat uuden mahdollisuuden aloittaa tai jatkaa toimintaa. Tätä varten olisi sovellettava 22 artiklassa säädettyjä rajoituksia.

Ehdotuksen 22 artikla: Tässä artiklassa annetaan jäsenvaltioille laaja harkintavalta, kun ne säätävät rajoituksia veloistavapautumismenettelyyn pääsulle ja sen kestolle, edellyttäen että tällaiset rajoitukset on määriteltävä selkeästi ja että ne ovat tarpeen yleisen edun suojaamiseksi.

Ehdotuksen 23 artikla: Koska ammattitoiminnasta johtuvia ja muita henkilökohtaisia velkoja on usein vaikea erottaa toisistaan, jäsenvaltioiden olisi tarvittaessa pyrittävä yhdistämään niihin sovellettavat eri menettelyt, jotta yrittäjät todella saisivat uuden mahdollisuuden.

IV osasto koskee toimenpiteitä uudelleenjärjestelyä, maksukyvyttömyyttä ja veloista vapautumista koskevien menettelyjen tehostamiseksi. Osaston säännöksiä sovelletaan sekä ennalta ehkäisevää uudelleenjärjestelyä että maksukyvyttömyyttä koskeviin menettelyihin.

Ehdotuksen 24 artikla: Tässä artiklassa vaaditaan jäsenvaltioita varmistamaan, että uudelleenjärjestelyä, maksukyvyttömyyttä ja uutta mahdollisuutta käsittelevät oikeuslaitoksen ja muiden toimivaltaisten viranomaisten edustajat saavat tarvittavan koulutuksen ja voivat perehtyä näihin kysymyksiin.

Ehdotuksen 25 artikla: Tässä artiklassa vaaditaan jäsenvaltioita edistämään perus- ja jatkokoulutuksen järjestämistä sekä käytännesääntöjen laatimista uudelleenjärjestelyä, maksukyvyttömyyttä ja uutta mahdollisuutta koskevia asioita käsitteleville selvittäjille.

Ehdotuksen 26 artikla: Tässä artiklassa esitetään uudelleenjärjestelyä, maksukyvyttömyyttä ja uutta mahdollisuutta käsittelevien selvittäjien nimittämistä, heitä koskevaa valvontaa ja heidän palkkioitaan koskevat vähimmäisvaatimukset.

Ehdotuksen 27 artikla: Tässä artiklassa säädetään sähköisten viestintävälineiden käytöstä uudelleenjärjestelyä, maksukyvyttömyyttä ja uutta mahdollisuutta koskevien asioiden yhteydessä.

V osasto koskee uudelleenjärjestelyä, maksukyvyttömyyttä ja veloista vapauttamista koskevien menettelyjen seurantaan. Siinä vahvistetaan vähimmäissäännöt, joita jäsenvaltioiden on noudatettava tietojen keräämisessä ja toimittamisessa komissiolle vakimuotoisella tietolomakkeella.

VI osasto: ”Loppusäännökset”: Osastossa vahvistetaan säännöt, jotka koskevat direktiivin suhdetta muuhun unionin lainsäädäntöön, direktiivin soveltamisen uudelleentarkastelua, vakiolomakkeiden hyväksymistä, voimaantuloa ja soveltamisen aloittamista.

Ehdotus

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON DIREKTIIVI

ennaltaehkäiseviä uudelleenjärjestelyjä koskevista puitteista, uudesta mahdollisuudesta ja toimenpiteistä uudelleenjärjestelyä, maksukyvyttömyyttä ja veloista vapauttamista koskevien menettelyjen tehostamiseksi sekä direktiivin 2012/30/EU muuttamisesta

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, jotka

ottavat huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 53 ja 114 artiklan,

ottavat huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sen jälkeen, kun esitys lainsäätämisyjärjestyksessä hyväksyttäväksi säädökseksi on toimitettu kansallisille parlamenteille,

ottavat huomioon Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunnon⁶⁰,

ottavat huomioon alueiden komitean lausunnon⁶¹,

noudattavat tavallista lainsäätämisyjärjestystä,

sekä katsovat seuraavaa:

- (1) Tämän direktiivin tavoitteena on poistaa perusvapauksien, kuten pääoman vapaan liikkuvuuden ja sijoittautumisvapauden, käytön tiellä olevia esteitä, jotka johtuvat kansallisten lainsäädäntöjen sekä ennaltaehkäisevää uudelleenjärjestelyä, maksukyvyttömyyttä ja uutta mahdollisuutta koskevien menettelyjen välisistä eroista. Direktiivin tarkoituksena on poistaa tällaiset esteet varmistamalla, että taloudellisiin vaikeuksiin joutuneilla elinkelpoisilla yrityksillä on käytettävissään tehokkaat kansalliset ennaltaehkäisevien uudelleenjärjestelyjen puitteet, joiden avulla ne voivat jatkaa toimintaansa, että rehelliset ylivelkaantuneet yrittäjät saavat uuden mahdollisuuden sen jälkeen, kun he ovat vapautuneet kaikista veloistaan kohtuullisen ajan kuluttua, ja että uudelleenjärjestelyä, maksukyvyttömyyttä ja veloista vapautumista koskevien menettelyjä tehostetaan erityisesti niiden keston lyhentämiseksi.
- (2) Uudelleenjärjestelyn avulla taloudellisissa vaikeuksissa olevien yritysten pitäisi pystyä jatkamaan toimintaansa joko täysimittaisesti tai osittain muuttamalla omaisuutensa ja velkojensa tai pääomarakenteensa koostumusta, ehtoja tai rakennetta, myös myymällä yrityksen omaisuususeriä tai sen osia. Ennaltaehkäisevien uudelleenjärjestelyjen puitteiden pitäisi ennen muuta antaa yrityksille mahdollisuus toteuttaa uudelleenjärjestely varhaisessa vaiheessa ja välttää maksukyvyttömyys. Tällaisten puitteiden olisi maksimoitava yrityksen arvo velkojille, omistajille ja koko taloudelle

⁶⁰ EUVL C , , s . .

⁶¹ EUVL C , , s . .

ja estettävä tarpeettomat työpaikkojen, osaamisen ja taitojen menetykset. Puitteiden olisi myös estettävä järjestämättömien lainojen kasautuminen. Uudelleenjärjestelyprosessissa olisi suojattava kaikkien osapuolten oikeuksia. Toisaalta kannattamattomat yritykset, joilla ei ole selviämismahdollisuuksia, olisi likvidoitava mahdollisimman nopeasti.

- (3) Jäsenvaltioiden välillä on eroja sen suhteen, mitä menettelyjä taloudellisissa vaikeuksissa olevilla velallisilla on käytettävissään liiketoimintansa järjestämiseksi uudelleen. Joissakin jäsenvaltioissa menettelyjä on rajallisesti, minkä vuoksi yritykset voivat toteuttaa uudelleenjärjestelyjä vasta varsin myöhäisessä vaiheessa osana maksukyvyttömyysmenettelyjä. Toisissa jäsenvaltioissa uudelleenjärjestely on mahdollista jo aiemmin, mutta tarjolla olevat menettelyt eivät ole niin tehokkaita kuin ne voisivat olla tai ne ovat hyvin muodollisia ja rajoittavat erityisesti tuomioistuinten ulkopuolisten keinojen käyttöä. Myös sellaiset kansalliset säännöt, joilla yrittäjille tarjotaan uusi mahdollisuus erityisesti myöntämällä vapautus liiketoiminnasta syntyneistä veloista, vaihtelevat jäsenvaltiosta toiseen erityisesti veloista vapauttamiseen kuluvan ajan ja myöntämisperusteiden suhteen.
- (4) Monissa jäsenvaltioissa konkurssin tehneiltä, mutta rehellisiltä yrittäjiltä vie yli kolme vuotta vapautua veloistaan ja aloittaa uudestaan. Uutta mahdollisuutta koskevien puitteiden tehottomuuden vuoksi yrittäjät joutuvat siirtymään toiselle lainkäyttöalueelle voidakseen aloittaa uudelleen alusta kohtuullisessa ajassa, mistä aiheutuu huomattavia lisäkustannuksia sekä velkojille että velallisille itselleen. Veloista vapauttamista koskevaan menettelyyn liittyy usein pitkä liiketoimintakielto, joka muodostaa esteen itsenäisen yritystoiminnan aloittamista ja jatkamista koskevalle vapaudelle.
- (5) Uudelleenjärjestelyä, maksukyvyttömyyttä ja veloista vapauttamista koskevien menettelyjen liian pitkä kesto on useissa jäsenvaltioissa merkittävä tekijä, joka johtaa alhaiseen perintäasteeseen ja estää sijoittajia harjoittamasta liiketoimintaa sellaisilla lainkäyttöalueilla, joilla on vaarana, että menettelyt kestävät liian kauan.
- (6) Kaikki nämä eroavuudet aiheuttavat sijoittajille lisäkustannuksia, kun on arvioitava riskiä velallisten joutumisesta taloudellisiin vaikeuksiin yhdessä tai useammassa jäsenvaltiossa ja kustannuksia, jotka aiheutuvat sellaisten yritysten uudelleenjärjestelyistä, joilla on toimipaikka, velkojia tai omaisuuseriä muissa jäsenvaltioissa, eli yleensä silloin kun on kyse kansainvälisten konsernien uudelleenjärjestelystä. Monet sijoittajat mainitsevat maksukyvyttömyyssääntöjä koskevan epävarmuuden tai riskin toisessa maassa toteutettavista pitkistä ja monimutkaisista maksukyvyttömyysmenettelyistä suurimmaksi syyksi siihen, että sijoituksia ei tehdä eikä liikesuhteita solmita oman maan ulkopuolella.
- (7) Näiden eroavuuksien seurauksena luotonsaannin edellytykset ja velkojen perintäaste eri jäsenvaltioissa vaihtelevat. Uudelleenjärjestelyä, maksukyvyttömyyttä ja uutta mahdollisuutta koskevien menettelyjen suurempi yhdenmukaisuus on sen vuoksi välttämätöntä hyvin toimivien sisämarkkinoiden ja erityisesti toimivan pääomamarkkinaunionin varmistamiseksi.
- (8) Olisi päästävä eroon myös riskienarviointiin ja rajat ylittäviin täytäntöönpanotoimiin liittyvistä ylimääräisistä kustannuksista, joita velkojille aiheutuu, kun ylivelkaantuneet yrittäjät siirtyvät toiseen jäsenvaltioon saadakseen uuden mahdollisuuden paljon lyhyemmässä ajassa. Olisi vähennettävä myös niitä ylimääräisiä kustannuksia, joita yrittäjille aiheutuu siksi, että heidän on siirryttävä toiseen jäsenvaltioon saadakseen

uuden mahdollisuuden. Lisäksi yrittäjän ylivelkaantumiseen liittyvät pitkät liiketoimintakiellot muodostavat yrittäjyyttä heikentävän esteen.

- (9) Perusvapauksien toteutumisen esteet eivät rajoitu pelkästään rajat ylittäviin tilanteisiin. Yhä yhdentyneemmät sisämarkkinat, missä tavarat, palvelut, pääoma ja työntekijät liikkuvat vapaasti, ja digitaalisen ulottuvuuden kasvu tarkoittavat, että erittäin harvat yritykset ovat puhtaasti kansallisia, kun tarkastellaan kaikkia keskeisiä tekijöitä, kuten asiakaspohjaa, toimitusketjua, toiminnan laajuutta sekä sijoittaja- ja pääomapohjaa. Myös puhtaasti kansalliset maksukyvyttömyysmenettelyt voivat vaikuttaa sisämarkkinoiden toimintaan aiheuttamalla ns. dominovaikutuksen, jonka seurauksena yhden yrityksen maksukyvyttömyys johtaa toimitusketjun kautta myös muiden yritysten maksukyvyttömyyteen.
- (10) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) 2015/848⁶² käsitellään tuomioistuimen toimivaltaa, sovellettavaa lakia, maksukyvyttömyyttä koskevien päätösten tunnustamista ja täytäntöönpanoa ja yhteistyötä rajat ylittävissä maksukyvyttömyysmenettelyissä sekä maksukyvyttömyysrekisterien yhteenliittämistä. Asetuksen soveltamisala kattaa ennaltaehkäisevät menettelyt, joilla parannetaan taloudellisesti elinkelpoisten velallisten pelastamismahdollisuuksia ja annetaan yrittäjille uusi mahdollisuus. Asetuksella (EU) 2015/848 ei kuitenkaan puututa kansallisessa lainsäädännössä vahvistettujen menettelyjen eroihin. Säädöksellä, joka rajoittuu ainoastaan rajat ylittäviin maksukyvyttömyystapauksiin, ei myöskään voitaisi poistaa vapaan liikkuvuuden esteitä, eivätkä sijoittajat voisi määrittää etukäteen, ovatko velallisen tulevaisuudessa mahdollisesti kohtaamat taloudelliset vaikeudet luonteeltaan rajat ylittäviä vai kotimaisia. Sen vuoksi on tarpeen käsitellä myös muita kuin oikeudelliseen yhteistyöhön liittyviä seikkoja ja vahvistaa aineelliset vähimmäisvaatimukset.
- (11) On tarpeen vähentää kustannuksia, joita uudelleenjärjestelyistä aiheutuu sekä velallisille että velkojille. Tätä varten olisi vähennettävä eroja, jotka haittaavat taloudellisissa vaikeuksissa olevien elinkelpoisten yritysten varhaisessa vaiheessa toteutettavaa uudelleenjärjestelyä ja uuden mahdollisuuden antamista rehellisille yrittäjille. Tämä lisäisi läpinäkyvyyttä, oikeusvarmuutta ja ennustettavuutta unionissa. Tämän tarkoituksena on myös maksimoida kaikentyyppisten velkojien ja sijoittajien saama tuotto ja kannustaa tekemään rajat ylittäviä investointeja. Suurempi yhdenmukaisuus helpottaisi myös yritysryhmien uudelleenjärjestelyjä riippumatta siitä, missä päin unionia ryhmän jäsenet sijaitsevat.
- (12) Taloudellisissa vaikeuksissa olevien elinkelpoisten yritysten tehokkaiden uudelleenjärjestelyjen esteiden poistaminen edistää työpaikkojen, osaamisen ja taitotiedon säilymistä ja vähentää toimitusketjuun kuuluvien velkojien menetyksiä ja hyödyttää siten taloutta laajemminkin. Kun helpotetaan uuden mahdollisuuden antamista yrittäjille, he eivät syrjäydy työmarkkinoilta vaan voivat aloittaa liiketoiminnan uudelleen aiemmista kokemuksista viisastuneena. Uudelleenjärjestelymenettelyjen nopeuttaminen parantaisi velkojen perintäastetta, koska ajan myötä yritys yleensä menettää yhä suuremman osan arvostaan. Tehokkaiden maksukyvyttömyyspuitteiden avulla voitaisiin myös arvioida paremmin lainanantoon ja -ottoon liittyviä riskejä ja tasoittaa ylivelkaantuneiden yritysten

⁶² Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2015/848, annettu 20 päivänä toukokuuta 2015, maksukyvyttömyysmenettelyistä (EUVL L 141, 5.6.2015, s. 19).

mukautumista minimoimalla velkavivun purkamiseen liittyvät taloudelliset ja sosiaaliset kustannukset.

- (13) Etenkin pienet ja keskisuuret yritykset, jäljempänä 'pk-yritykset', hyötyisivät yhdenmukaisemmasta lähestymistavasta unionin tasolla, sillä niillä ei ole tarvittavia resursseja selvittää suurista uudelleenjärjestelykustannuksista tai hyödyntää eräiden jäsenvaltioiden tehokkaampia uudelleenjärjestelymenettelyjä. Koska varsinkaan taloudellisiin vaikeuksiin joutuneilla pk-yrityksillä ei useinkaan ole varaa palkata ammattiapua, olisi otettava käyttöön varhaisvaroitusvälineet, jotka kertoisivat velallisille, että on kiire toimia. Jotta tällaisia yrityksiä voitaisiin auttaa toteuttamaan uudelleenjärjestely edullisesti, olisi myös laadittava kansallisia uudelleenjärjestelysuunnitelmien malleja, jotka olisi asetettava saataville verkossa. Velallisten olisi voitava käyttää ja mukauttaa niitä omien tarpeidensa ja yritystensä erityispiirteiden mukaisesti.
- (14) On asianmukaista jättää tämän direktiivin soveltamisalan ulkopuolelle velalliset, jotka ovat Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2009/138/EY⁶³ 13 artiklan 1 ja 4 alakohdassa tarkoitettuja vakuutus- ja jälleenvakuutusyrityksiä, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 575/2013⁶⁴ 4 artiklan 1 kohdan 1 alakohdassa tarkoitettuja luottolaitoksia, asetuksen (EY) N:o 575/2013 4 artiklan 1 kohdan 2 ja 7 alakohdassa tarkoitettuja sijoituspalveluyrityksiä ja yhteistä sijoitustoimintaa harjoittavia yrityksiä, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 648/2012⁶⁵ 2 artiklan 1 alakohdassa tarkoitettuja keskusvastapuolia, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 909/2014⁶⁶ 2 artiklan 1 alakohdassa tarkoitettuja arvopaperikeskuksia ja Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2014/59/EU⁶⁷ 1 artiklan 1 kohdan ensimmäisessä alakohdassa lueteltuja muita rahoituslaitoksia ja yhteisöjä. Niihin sovelletaan erityisiä järjestelyjä ja kansallisilla valvontaviranomaisilla on laajat valtuudet puuttua niiden asioihin.
- (15) Kuluttajien ylivelkaantuneisuus on suuri taloudellinen ja sosiaalinen huolenaihe, joka liittyy läheisesti velkataakan vähentämiseen. Usein ei myöskään ole mahdollista erottaa selkeästi toisistaan yrittäjän kuluttaja- ja yritysvelkoja. Uuden mahdollisuuden tarjoava järjestely ei olisi yrittäjien kannalta tehokas, jos heidän pitäisi käydä läpi erilliset menettelyt, joissa olisi erilaiset pääsyehdot ja veloistavapautumisajat, voidakseen vapautua liiketoimintaan liittyvistä henkilökohtaisista ja muista veloista. Näistä syistä jäsenvaltioiden olisi voitava soveltaa veloistavapautumista koskevia

⁶³ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2009/138/EY, annettu 25 päivänä marraskuuta 2009, vakuutus- ja jälleenvakuutustoiminnan aloittamisesta ja harjoittamisesta (Solvenssi II) (EUVL L 335, 17.12.2009, s. 1).

⁶⁴ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 575/2013, annettu 26 päivänä kesäkuuta 2013, luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvaatimuksista ja asetuksen (EU) N:o 648/2012 muuttamisesta (EUVL L 176, 27.6.2013, s. 1).

⁶⁵ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 648/2012, annettu 4 päivänä heinäkuuta 2012, OTC-johdannaisista, keskusvastapuolista ja kauppatietorekistereistä (EUVL L 201, 27.7.2012, s. 1).

⁶⁶ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 909/2014, annettu 23 päivänä heinäkuuta 2014, arvopaperitoimituksen parantamisesta Euroopan unionissa sekä arvopaperikeskuksista ja direktiivien 98/26/EY ja 2014/65/EU sekä asetuksen (EU) N:o 236/2012 muuttamisesta (EUVL L 257, 28.8.2014, s. 1).

⁶⁷ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2014/59/EU, annettu 15 päivänä toukokuuta 2014, luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten elvytys- ja kriisintarkkailusäädöksistä sekä neuvoston direktiivin 82/891/ETY, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivien 2001/24/EY, 2002/47/EY, 2004/25/EY, 2005/56/EY, 2007/36/EY, 2011/35/EU, 2012/30/EU ja 2013/36/EU ja asetusten (EU) N:o 1093/2010 ja (EU) N:o 648/2012 muuttamisesta (EUVL L 173, 12.6.2014, s. 190).

säännöksiä myös kuluttajiin, vaikka tässä direktiivissä ei vahvistetakaan kuluttajien ylivelkaantuneisuutta koskevia sitovia sääntöjä.

- (16) Mitä varhaisemmassa vaiheessa velallinen voi havaita olevansa taloudellisissa vaikeuksissa ja ryhtyä tarvittaviin toimiin, sitä todennäköisemmin uhkaava maksukyvyttömyys voidaan välttää tai, jos kyseessä on yritys, jonka elinkelpoisuus on pysyvästi heikentynyt, sitä paremmin ja tehokkaammin likvidaatiomenettely voidaan toteuttaa. Sen vuoksi olisi laadittava selkeät tiedot käytettävissä olevista ennalta ehkäisevistä uudelleenjärjestelymenettelyistä ja varhaisvaroituvälineistä, jotta voidaan kannustaa taloudellisiin vaikeuksiin joutuvia velallisia toteuttamaan toimia varhaisessa vaiheessa. Mahdollisten varhaisvaroituskoneistojen tulisi sisältää velallista tai velallisen johtoa koskevia kirjanpito- ja seurantavelvollisuuksia sekä lainasopimuksiin perustuvia raportointivelvollisuuksia. Lisäksi voitaisiin kannustaa sellaisia kolmansia osapuolia, joilla on asiaan liittyvää tietoa, kuten kirjanpitäjiä sekä vero- ja sosiaaliturvaviranomaisia, ilmoittamaan negatiivisesta kehityksestä, tai velvoittaa ne ilmoittamaan siitä kansallisen lainsäädännön nojalla.
- (17) Uudelleenjärjestelypuitteiden olisi oltava velallisten käytettävissä, jotta taloudellisiin vaikeuksiin voidaan puuttua varhaisessa vaiheessa, kun on vielä todennäköistä, että maksukyvyttömyys voidaan välttää ja liiketoiminnan jatkuminen varmistaa. Uudelleenjärjestelypuitteiden pitäisi olla käytettävissä ennen kuin velallisesta tulee kansallisen lainsäädännön mukaan maksukyvytön, eli ennen kuin velallinen täyttää yleistäytäntöönpanomenettelyn aloittamisen edellytykset, mikä yleensä tarkoittaa, että velallisen on luovuttava omaisuudestaan kokonaan ja että määrätään selvittäjä. Sen vuoksi täytäntöönpanokanteiden keskeyttämistä koskevien neuvottelujen ja keskeytyksen myöntämisen ehdoksi ei pitäisi asettaa elinkelpoisuustestiä. Sen sijaan yrityksen elinkelpoisuuden arvioiminen olisi useimmissa tapauksissa jätettävä niille velkojille, joihin se vaikuttaa ja jotka enemmistö päätöksellä sopivat vaateidensa mukauttamisesta. Jotta voidaan välttää menettelyn väärinkäytön riskit, velallisen taloudellisten vaikeuksien on kuitenkin oltava sellaisia, että ne johtavat todennäköisesti maksukyvyttömyyteen, ja uudelleenjärjestelysuunnitelman on voitava estää velallisen maksukyvyttömyys ja varmistaa liiketoiminnan taloudellinen elinkelpoisuus.
- (18) Jotta voitaisiin edistää tehokkuutta ja vähentää viiveitä ja kustannuksia, kansallisten ennalta ehkäisevien uudelleenjärjestelyjen puitteiden olisi sisällettävä joustavat menettelyt, joissa lainkäyttö- tai hallintoviranomaisten osallistuminen rajoittuu ainoastaan siihen, mikä on tarpeen ja oikeasuhteista velkojien ja muiden sellaisten asianosaisten etujen suojaamiseksi, joihin tilanne todennäköisesti vaikuttaa. Jotta voitaisiin välttää tarpeettomat kustannukset ja ottaa huomioon menettelyn varhainen luonne, velallisten omaisuuserien ja päivittäisen liiketoiminnan olisi periaatteessa jätettävä velallisten hallintaan. Uudelleenjärjestelystä vastaavan selvittäjän nimittämisen ei pitäisi olla pakollista kaikissa tapauksissa, olipa kyseessä uudelleenjärjestelysuunnitelmaa koskevia neuvotteluja tukeva sovittelija tai velallisen toimia valvova maksukyvyttömyydestä vastaava selvittäjä, vaan se olisi tehtävä tapauskohtaisesti asian olosuhteiden tai velallisen erityistarpeiden perusteella. Uudelleenjärjestelyn aloittamiseen ei myöskään välttämättä tarvittaisi tuomioistuimen määräystä, vaan menettely voisi olla epävirallinen, kunhan se ei vaikuttaisi kolmansien osapuolten oikeuksiin. Jonkinasteisesta valvonnasta olisi kuitenkin huolehdittava silloin kun se on tarpeen yhden tai useamman velkojan tai muun asianosaisten oikeutettujen etujen suojaamiseksi. Näin voi olla erityisesti silloin kun lainkäyttö- tai hallintoviranomainen hyväksyy yksittäisten täytäntöönpanokanteiden yleisen

keskeyttämisen tai kun näyttää tarpeelliselta pakottaa eri mieltä olevat velkojaryhmät hyväksymään uudelleenjärjestelysuunnitelma.

- (19) Velallisen olisi voitava pyytää lainkäyttö- tai hallintoviranomaiselta yksittäisten täytäntöönpanokanteiden väliaikaista keskeyttämistä, minkä pitäisi myös lykätä velvollisuutta hakea maksukyvyttömyysmenettelyn aloittamista silloin, kun tällaiset kanteet saattaisivat haitata neuvotteluja ja velallisen liiketoiminnan uudelleenjärjestelymahdollisuuksia. Täytäntöönpanokanteiden keskeyttäminen voisi olla yleinen, eli koskea kaikkia velkojia, tai se voisi koskea vain yksittäisiä velkojia. Jotta voitaisiin saada aikaan tasapaino velallisen ja velkojien oikeuksien välille, keskeyttäminen olisi myönnettävä enintään neljäksi kuukaudeksi. Monimutkaiset uudelleenjärjestelyt saattavat kuitenkin vaatia enemmän aikaa. Jäsenvaltiot voivat päättää, että lainkäyttö- tai hallintoviranomainen voi tällaisissa tapauksissa pidentää tätä aikaa, edellyttäen että on näyttöä siitä, että uudelleenjärjestelysuunnitelmaa koskevat neuvottelut etenevät ja että se ei vaikuta velkojiin epäoikeudenmukaisesti. Aikaa voitaisiin pidentää uudelleen, jos lainkäyttö- tai hallintoviranomainen katsoo, että uudelleenjärjestelysuunnitelman hyväksyminen on erittäin todennäköistä. Jäsenvaltioiden olisi varmistettava, että alkuperäisen keskeyttämisajan jatkamista koskevat pyynnöt esitetään kohtuullisen määräajan puitteissa, niin että lainkäyttö- tai hallintoviranomainen voi tehdä päätöksen hyvissä ajoin. Jos lainkäyttö- tai hallintoviranomainen ei tee päätöstä täytäntöönpanokanteiden keskeyttämisen jatkamisesta ennen sen päättymistä, keskeyttämisen vaikutusten olisi lakattava päivänä, jona keskeyttämisen voimassaolo päättyy. Oikeusvarmuuden vuoksi keskeyttämisen kokonaiskesto olisi rajoitettava kahteentoista kuukauteen.
- (20) Jotta voitaisiin varmistaa, että täytäntöönpanokanteiden keskeyttämisestä ei aiheudu velkojille vahinkoa, sitä ei pitäisi myöntää, tai jos se on jo myönnetty, sitä ei pitäisi jatkaa tai se pitäisi lopettaa, jos se vaikuttaa velkojiin epäoikeudenmukaisesti. Sen selvittämiseksi, vaikuttako keskeyttäminen velkojiin epäoikeudenmukaisesti, lainkäyttö- tai hallintoviranomainen voi ottaa huomioon sen, turvaisiko keskeyttäminen velallisen omaisuuden kokonaisarvon, toimiiko velallinen vilpillisellä mielellä tai vahingonaiheuttamistarkoituksessa tai yleensä vastoin useimpien velkojien oikeutettuja odotuksia. Keskeyttämisen katsottaisiin vaikuttavan yksittäiseen velkojaan tai velkojaryhmään epäoikeudenmukaisesti, jos niiden vaateet joutuisivat keskeyttämisen seurauksena selvästi huonompaan asemaan kuin siinä tapauksessa, että sitä ei myönnettäisi, tai jos tietty velkoja joutuisi epäedullisempaan asemaan kuin muut vastaavassa tilanteessa olevat velkojat.
- (21) Velkojat, joita täytäntöönpanokanteiden keskeyttäminen koskee, eivät saisi sen aikana keskeyttää myöhemmin toimeenpantavien sopimusten täytäntöönpanoa tai irtisanoa, nopeuttaa tai millään muulla tavoin muuttaa tällaisia sopimuksia, edellyttäen että velallinen noudattaa edelleen kyseisiin sopimuksiin perustuvia velvollisuuksiaan. Sopimusten ennenaikainen irtisanominen vaarantaisi yrityksen liiketoiminnan jatkuvuuden uudelleenjärjestelyä koskevien neuvottelujen aikana, varsinkin silloin kun on kyse keskeisten perustarvikkeiden, kuten kaasun, sähkön ja veden sekä televiestintä- ja korttimaksupalvelujen, toimitusta koskevista sopimuksista. Täytäntöönpanokanteiden keskeyttämisen pitäisi kuitenkin koskea vain niitä vaateita, jotka ovat syntyneet ennen keskeyttämisen myöntämistä, jotta voidaan suojata velkojien oikeutettuja etuja ja varmistaa, että toimitusketjuun kuuluvien velkojien toiminnalle aiheutuu mahdollisimman vähän häiriötä. Jotta uudelleenjärjestely onnistuisi, velallisen olisi maksettava tavanomaisen liiketoimintansa puitteissa niiden velkojien saatavat, joihin täytäntöönpanokanteiden keskeyttäminen ei vaikuta, ja niille

velkojille, joihin keskeyttäminen vaikuttaa, ne saatavat, jotka syntyvät sen jälkeen kun keskeyttäminen on myönnetty.

- (22) Kun velallinen joutuu maksukyvyttömyysmenettelyyn, joillakin tavarantoimittajilla voi olla sopimukseen perustuva oikeus irtisanoa tavarahankintasopimus yksinomaan maksukyvyttömyyden perusteella (niin sanotut *ipso facto* -lausekkeet). Sama voi koskea tilannetta, jossa velallinen hakee ennalta ehkäisevää uudelleenjärjestelytoimenpidettä. Jos tällaisiin lausekkeisiin vedotaan silloin kun velallinen vasta neuvottelee uudelleenjärjestelysuunnitelmasta tai pyytää täytäntöönpanokanteiden keskeyttämistä tai minkä tahansa muun täytäntöönpanokanteiden keskeyttämiseen liittyvän toimen yhteydessä, ennaikainen irtisanominen voi vaikuttaa kielteisesti velallisen liiketoimintaan ja sen pelastamismahdollisuuksiin. Kun lainkäyttö- tai hallintoviranomainen myöntää täytäntöönpanokanteiden keskeyttämisen, velkojilla, joihin keskeyttäminen vaikuttaa, ei sen vuoksi saa olla mahdollisuutta vedota *ipso facto* -lausekkeisiin, joissa viitataan uudelleenjärjestelysuunnitelmaa koskeviin neuvotteluihin tai keskeyttämiseen tai mihinkään muuhun vastaavaan tapahtumaan, joka liittyy keskeyttämiseen.
- (23) Velkojilla olisi oltava oikeus riitauttaa täytäntöönpanokanteiden keskeyttäminen sen jälkeen kun lainkäyttö- tai hallintoviranomainen on myöntänyt sen. Kun täytäntöönpanokanteiden keskeyttäminen ei ole enää tarpeen uudelleenjärjestelysuunnitelman hyväksymisen helpottamiseksi esimerkiksi siksi, että on selvää, että kansallisessa lainsäädännössä vaadittu velkojien enemmistö ei tue uudelleenjärjestelyä, velkojien olisi myös voitava pyytää, että keskeyttäminen lopetetaan.
- (24) Velkojilla, joihin uudelleenjärjestelysuunnitelma vaikuttaa, ja kansallisen lainsäädännön sallimissa rajoissa myös pääoman haltijoilla olisi oltava oikeus äänestää uudelleenjärjestelysuunnitelman hyväksymisestä. Osapuolilla, joihin uudelleenjärjestelysuunnitelma ei vaikuta, ei pitäisi olla oikeutta äänestää siitä, eikä niiden tukea pitäisi edellyttää minkään suunnitelman hyväksymistä varten. Äänestys voidaan toteuttaa joko virallisella äänestysmenettelyllä tai kuulemalla asianosaisia osapuolia, joista vaaditun enemmistön on hyväksyttävä suunnitelma. Silloin kun äänestys tapahtuu kuulemisen ja hyväksynnän muodossa, niille asianosaisille osapuolille, joiden hyväksyntää ei tarvita, olisi kuitenkin annettava mahdollisuus liittyä uudelleenjärjestelysuunnitelmaan.
- (25) Jotta voidaan varmistaa, että oikeuksia, jotka ovat olennaisilta osin samanlaisia, kohdellaan yhdenmukaisesti ja että uudelleenjärjestelysuunnitelmat voidaan hyväksyä vaikuttamatta asianosaisten osapuolten oikeuksiin epäoikeudenmukaisesti, eri asianosaisten osapuolten saatavat olisi käsiteltävä erillisissä ryhmissä, jotka perustuvat kansallisen lainsäädännön mukaisiin ryhmien muodostamiskriteereihin. Ainakin vakuudellisten ja vakuudettomien velkojien saatavat olisi aina käsiteltävä erillisissä ryhmissä. Kansallisessa lainsäädännössä voidaan säätää, että vakuudelliset saatavat voidaan jakaa vakuuksien arvostuksen perusteella vakuudellisiin ja vakuudettomiin saataviin. Kansallisessa lainsäädännössä voidaan myös vahvistaa erityiset säännöt, joilla tuetaan ryhmien muodostamista silloin kun siitä olisi hyötyä velkojille, joiden saatavat ovat tavallisia tai jotka muutoin ovat muita heikommassa asemassa, kuten työntekijöille tai pienille tavarantoimittajille. Kansallisessa lainsäädännössä olisi joka tapauksessa varmistettava, että ryhmien muodostamisen kannalta erityisen merkittävät seikat, kuten toisiinsa sidossuhteissa olevien osapuolten saatavat, käsitellään asianmukaisella tavalla, ja siinä olisi oltava säännöt, joita sovelletaan ehdollisiin ja riitautettuihin saataviin. Lainkäyttö- tai hallintoviranomaisen olisi tutkittava ryhmien

muodostus silloin kun uudelleenjärjestelysuunnitelma toimitetaan vahvistettavaksi, mutta jäsenvaltiot voisivat säätää, että nämä viranomaiset voivat tutkia ryhmien muodostuksen jo aiemmin, jos suunnitelman esittäjä pyytää sen vahvistamista tai neuvoja etukäteen.

- (26) Kansallisessa lainsäädännössä olisi määriteltävä enemmistö, joka vaaditaan sen varmistamiseksi, ettei eri ryhmien asianosaisten osapuolten vähemmistö pysty estämään sellaisen uudelleenjärjestelysuunnitelman hyväksymistä, joka ei epäoikeudenmukaisesti heikennä niiden oikeuksia ja etuja. Monissa tapauksissa varhainen uudelleenjärjestely ei olisi mahdollinen ilman enemmistösääntöä, joka sitoo eri mieltä olevia vakuudellisia velkojia, esimerkiksi silloin kun yritys tarvitsee taloudellista uudelleenjärjestelyä, mutta on muutoin elinkelpoinen. Jotta voidaan varmistaa, että osapuolet voivat ottaa kantaa uudelleenjärjestelysuunnitelman hyväksymiseen sen mukaan, mikä on niiden osuus yrityksessä, vaaditun enemmistön olisi perustuttava kuhunkin ryhmään kuuluvien velkojien vaateiden tai pääoman haltijoiden etujen arvoon.
- (27) 'Velkojien etua koskevan testin' avulla voidaan varmistaa, että yksikään eri mieltä oleva velkoja ei joudu uudelleenjärjestelysuunnitelman seurauksena huonompaan asemaan kuin siinä tapauksessa, että yritys likvidoitaisiin joko osina tai myymällä se toimintaa jatkavana yrityksenä. Testiä olisi joka tapauksessa sovellettava silloin kun suunnitelma on vahvistettava, jotta se voi sitoa eri mieltä olevia velkojia tai, tapauksen mukaan, eri mieltä olevia velkojaryhmiä.
- (28) Uudelleenjärjestelysuunnitelma olisi katsottava hyväksytyksi aina kun sitä kannattaa vaadittu enemmistö kussakin sellaisessa ryhmässä, johon se vaikuttaa, mutta lainkäyttö- tai hallintoviranomainen voi vahvistaa uudelleenjärjestelysuunnitelman, vaikka sillä ei olisi takanaan vaadittua enemmistöä kussakin ryhmässä, jos ehdotettua suunnitelmaa kannattaa ainakin yksi velkojaryhmä, johon se vaikuttaa, ja jos se ei vaikuta epäoikeudenmukaisesti eri mieltä oleviin ryhmiin (eri mieltä olevien velkojaryhmien pakottaminen uudelleenjärjestelyyn). Suunnitelman olisi oltava erityisesti ehdotonta etuoikeutta koskevan säännön mukainen, jonka mukaan eri mieltä olevan velkojaryhmän vaateet on täytettävä täysimääräisesti ennen kuin varoja voidaan jakaa etuoikeusasemaltaan heikommalle ryhmälle tai ennen kuin se voi säilyttää uudelleenjärjestelysuunnitelmaan sisältyviä etuja. Ehdotonta etuoikeutta koskevan säännön perusteella määritetään arvo, joka uudelleenjärjestelyssä jaetaan velkojien kesken. Ehdotonta etuoikeutta koskevasta säännöstä seuraa suoraan, että mikään velkojaryhmä ei voi saada tai säilyttää uudelleenjärjestelysuunnitelman perusteella taloudellisia etuja, joiden arvo on suurempi kuin tällaisen ryhmän saatavien tai etujen yhteenlaskettu arvo. Ehdotonta etuoikeutta koskevan säännön avulla voidaan määrittää osapuolten kesken uudelleenjärjestelysuunnitelman mukaisesti jaettava arvo vertaamalla uudelleenjärjestelyn kohteena olevan yrityksen pääomarakennetta yrityksen arvoon sen olettamuksen pohjalta, että se jatkaa toimintaansa.
- (29) Samalla kun olisi suojattava osakkeenomistajien ja muiden pääoman haltijoiden oikeutettuja etuja, jäsenvaltioiden olisi varmistettava, että osakkeenomistajat eivät voi tarpeettomasti estää sellaisen uudelleenjärjestelysuunnitelman hyväksymistä tai täytäntöönpanoa, jonka avulla voitaisiin palauttaa yrityksen elinkelpoisuus. Uudelleenjärjestelysuunnitelman hyväksyminen ei saisi riippua esimerkiksi sellaisten pääoman haltijoiden hyväksynnästä, jotka yrityksen arvostuksen perusteella eivät saisi mitään maksuja (miinusoptio), tai joita ei muulla tavoin otettaisi huomioon, jos sovellettaisiin likvidaatioon liittyvää tavanomaista maksunsaantijärjestystä. Jäsenvaltiot voivat käyttää eri keinoja tämän tavoitteen saavuttamiseksi, esimerkiksi

evätä pääoman haltijoilta oikeuden äänestää uudelleenjärjestelysuunnitelmasta. Jos pääoman haltijoilla on oikeus äänestää uudelleenjärjestelysuunnitelmasta, lainkäyttö- tai hallintoviranomaisen olisi kuitenkin voitava vahvistaa suunnitelma siitä huolimatta, että yksi tai useampi pääoman haltijoiden ryhmä ei hyväksy sitä, eri mieltä olevien velkojaryhmien pakottamista uudelleenjärjestelyyn koskevan mekanismin mukaisesti. Pääoman haltijat voi olla tarpeen jakaa useampaan ryhmään, jos on olemassa useita erilaisia omistusosuuksia, joihin liittyy erilaisia oikeuksia. Sellaiset pienten ja keskisuurten yritysten pääoman haltijat, jotka eivät ole pelkkiä sijoittajia vaan yrityksen omistajia ja jotka osallistuvat yrityksen toimintaan myös muulla tavoin, esimerkiksi tarjoamalla johdon asiantuntemusta, eivät välttämättä ole kiinnostuneita uudelleenjärjestelystä tällaisissa olosuhteissa. Sen vuoksi eri mieltä olevien velkojaryhmien pakottamista uudelleenjärjestelyyn koskevan mekanismin olisi oltava suunnitelman ehdottajalle valinnainen vaihtoehto.

- (30) Lainkäyttö- tai hallintoviranomaisen on vahvistettava uudelleenjärjestelysuunnitelma, jotta voidaan varmistaa, että velkojien oikeuksien tai pääoman haltijoiden etujen kaventaminen on oikeassa suhteessa uudelleenjärjestelyn tuomaan hyötyyn ja että niillä on käytettävissään tehokkaat oikeussuojakeinot. Sen vuoksi lainkäyttö- tai hallintoviranomaisen olisi hylättävä uudelleenjärjestelysuunnitelma, jos sen todetaan heikentävän sitä vastustavien velkojien tai pääoman haltijoiden oikeuksia alle tason, jonka ne kohtuudella voivat olettaa saavutettavan siinä tapauksessa, että velallisen liiketoiminta likvidoitaisiin joko osina tai myymällä se toimintaa jatkavana yrityksenä, kunkin velallisen erityistilanteesta riippuen. Jos suunnitelma vahvistetaan eri mieltä olevien velkojien pakottamista uudelleenjärjestelyyn koskevan mekanismin mukaisesti, yritysarvoon olisi kuitenkin sovellettava ehdotonta etuoikeutta koskevaa sääntöä, jonka mukaan velallisen liiketoiminnan arvoa tarkastellaan pidemmällä aikavälillä, kun sen sijaan likvidaation yhteydessä määritetään ns. toimivan yrityksen arvo (going concern -arvo). Yritysarvo on pääsääntöisesti suurempi kuin toimivan yrityksen arvo likvidaation yhteydessä, koska siinä otetaan huomioon se, että kun yritys jatkaa toimintaansa ja noudattaa sopimuksia mahdollisimman vähin häiriöin ja säilyttää näin velkojien, osakkeenomistajien ja asiakkaiden luottamuksen, se tuottaa edelleen tuloja, mikä rajoittaa työntekijöille aiheutuvia vaikutuksia.
- (31) Uudelleenjärjestelysuunnitelman onnistuminen saattaa usein riippua siitä, onko käytettävissä riittävästi resursseja ensinnäkin yrityksen toiminnan tukemiseen uudelleenjärjestelyä koskevien neuvottelujen aikana ja toiseksi suunnitelman toteuttamiseen sen jälkeen kun se on vahvistettu. Uusi rahoitus tai välirahoitus olisi sen vuoksi suojattava takaisinsaantikanteilta, joilla tällainen rahoitus pyritään myöhemmissä maksukyvyttömyysmenettelyissä julistamaan pätemättömäksi, moitteenvaraiseksi tai täytäntöönpanokelvottomaksi velkojia vahingoittavana toimenä. Kansalliset maksukyvyttömyyslait, joissa säädetään takaisinsaantikanteiden nostamisesta siinä tapauksessa, että velallisesta tulee maksukyvytön, tai joiden mukaan uusille lainantantajille voidaan määrätä siviili-, hallinto- tai rikosoikeudellisia seuraamuksia, jos ne myöntävät lainaa taloudellisissa vaikeuksissa oleville velallisille, vaarantavat uudelleenjärjestelysuunnitelman neuvottelemista ja täytäntöönpanoa varten tarvittavan rahoituksen saannin. Uudelle rahoitukselle olisi saatava uudelleenjärjestelysuunnitelman yhteydessä lainkäyttö- tai hallintoviranomaisen hyväksyntä, mutta välirahoitusta myönnettäessä osapuolet eivät vielä tiedä, vahvistetaanko suunnitelma lopulta vai ei. Välirahoituksen suojan rajoittaminen tapauksiin, joissa velkojat hyväksyvät uudelleenjärjestelysuunnitelman tai joissa lainkäyttö- tai hallintoviranomainen vahvistaa sen, vähentäisi halukkuutta myöntää välirahoitusta. Mahdollisten väärinkäytösten välttämiseksi takaisinsaantikanteilta olisi

suojattava ainoastaan rahoitus, jonka voidaan kohtuudella katsoa olevan välittömästi tarpeen, jotta velallisen liiketoiminta voi jatkua tai pysyä elinkelpoisena tai jotta voidaan säilyttää kyseisen liiketoiminnan arvo tai parantaa sitä siihen asti, että uudelleenjärjestelysuunnitelma vahvistetaan. Suoja takaisinsaantikanteita vastaan ja suoja henkilökohtaista vastuuvollisuutta vastaan ovat uudelle rahoitukselle ja välirahoitukselle myönnettäviä vähimmäistakeita. Jotta uusia lainanantajia voitaisiin kannustaa ottamaan riski ja tekemään investointeja taloudellisissa vaikeuksissa oleviin mutta elinkelpoisiin velallisiin, saatetaan kuitenkin tarvita lisäkannustimia, kuten tällaisen rahoituksen asettaminen myöhemmissä maksukyvyttömyysmenettelyissä etusijalle ainakin vakuudettomiin saataviin nähden.

- (32) Asianosaisten osapuolten olisi voitava hakea muutosta uudelleenjärjestelysuunnitelman vahvistamista koskevaan päätökseen. Muutoksenhaun ei kuitenkaan pitäisi keskeyttää uudelleenjärjestelysuunnitelman täytäntöönpanoa, jotta voidaan varmistaa suunnitelman tuloksellisuus, vähentää epävarmuutta ja välttää aiheettomat viivästyksset. Jos on todettu, että velkojien vähemmistölle on aiheutunut suunnitelman vuoksi perusteetonta haittaa, jäsenvaltioiden olisi harkittava, että vaihtoehtona suunnitelman täytäntöönpanon keskeyttämiselle säädettäisiin rahallisesta korvauksesta, jonka velallinen tai suunnitelman puolesta äänestäneet velkojat maksaisivat eri mieltä oleville velkojille.
- (33) Jotta voitaisiin edistää varhaista turvautumista ennaltaehkäiseviin uudelleenjärjestelyihin, on suotavaa, että myöhemmissä maksukyvyttömyysmenettelyissä suojataan takaisinsaantikanteilta myös vilpittömässä mielessä toteutetut liiketoimet, jotka liittyvät läheisesti uudelleenjärjestelysuunnitelman hyväksymiseen tai täytäntöönpanoon. Liiketoimet, jotka toteutetaan uudelleenjärjestelysuunnitelmaa koskevia neuvotteluja silmällä pitäen ja jotka liittyvät niihin läheisesti, voivat kattaa esimerkiksi tytäryrityksen myynnin, jonka avulla taloudellisissa vaikeuksissa oleva yritys saa varoja voidakseen jatkaa liiketoimintaa uudelleenjärjestelyä koskevien neuvottelujen aikana. Liiketoimia, joilla edistetään uudelleenjärjestelysuunnitelman ehtoja tai jotka liittyvät niihin läheisesti, voidaan toteuttaa esimerkiksi silloin kun velallinen antaa tytäryrityksen osakkeet vakuudeksi suunnitelmaan sisältyvälle uudelle lainalle tai muuntaa velkaa osakkeiksi suunnitelman mukaisesti. Edellä tarkoitettu suojelu parantaisi varmuutta liiketoimien toteuttamisessa sellaisten yritysten kanssa, joiden tiedetään olevan taloudellisissa vaikeuksissa, ja poistaisi velkojien ja sijoittajien pelon siitä, että kaikki tällaisten yritysten kanssa toteutetut liiketoimet voitaisiin julistaa pätemättömiksi siinä tapauksessa, että uudelleenjärjestely epäonnistuu.
- (34) Työntekijöillä olisi oltava ennaltaehkäisevää uudelleenjärjestelyä koskevien menettelyjen aikana täysimääräinen työlaainsäädäntöön perustuva suojelu. Tämä direktiivi ei vaikuta varsinkaan niihin työntekijöiden oikeuksiin, jotka taataan neuvoston direktiivillä 98/59/EY⁶⁸, neuvoston direktiivillä 2001/23/EY⁶⁹, Euroopan

⁶⁸ Neuvoston direktiivi 98/59/EY, annettu 20 päivänä heinäkuuta 1998, työntekijöiden joukkovähentämistä koskevan jäsenvaltioiden lainsäädännön lähentämisestä (EYVL L 225, 12.8.1998, s. 16).

⁶⁹ Neuvoston direktiivi 2001/23/EY, annettu 12 päivänä maaliskuuta 2001, työntekijöiden oikeuksien turvaamista yrityksen tai liikkeen taikka yritys- tai liiketoiminnan osan luovutuksen yhteydessä koskevan jäsenvaltioiden lainsäädännön lähentämisestä (EYVL L 82, 22.3.2001, s. 16).

parlamentin ja neuvoston direktiivillä 2002/14/EY⁷⁰, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivillä 2008/94/EY⁷¹ ja Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivillä 2009/38/EY⁷². Työntekijöille tarkoitettua tiedottamista ja heidän kuulemistaan koskevat velvollisuudet, jotka perustuvat edellä mainittujen direktiivien kansalliseen täytäntöönpanolainsäädäntöön, pysyvät voimassa sellaisinaan. Tämä koskee myös direktiivin 2002/14/EY mukaista velvollisuutta tiedottaa työntekijöille ja kuulla heitä päätöksestä turvautua ennaltaehkäisevien uudelleenjärjestelyjen puitteisiin. Koska on tarpeen varmistaa työntekijöiden suojelun asianmukainen taso, jäsenvaltioiden olisi periaatteessa suojattava direktiivissä 2008/94/EY määritellyt työntekijöiden maksamatta olevat saatavat kaikenlaiselta täytäntöönpanokanteiden keskeyttämiseltä riippumatta siitä, ovatko kyseiset saatavat syntyneet ennen keskeyttämisen myöntämistä vai sen jälkeen. Tällainen keskeyttäminen voidaan hyväksyä vain niiden määrien ja niiden ajanjaksojen osalta, joita koskevien saatavien maksamisen jäsenvaltiot takaavat tehokkaasti muiden kansallisen lainsäädännön keinojen avulla. Kun jäsenvaltiot ulottavat direktiiviin 2008/94/EY perustuvan työntekijöiden maksamatta olevien saatavien maksutakuun koskemaan tällä direktiivillä käyttöön otettavia ennaltaehkäisevän uudelleenjärjestelyn menettelyjä, työntekijöiden maksamatta olevien saatavien suojaaminen täytäntöönpanokanteiden keskeyttämiseltä ei ole enää perusteltua siltä osin kuin ne kuuluvat kyseisen takuun piiriin. Jos kansallisessa lainsäädännössä rajoitetaan palkkaturvajärjestelmän vastuuta joko sen keston tai työntekijöille maksettavan määrän osalta, työntekijöiden olisi voitava hakea vastuun ulkopuolelle jäävien saataviensa täytäntöönpanoa työnantajaa vastaan myös täytäntöönpanokanteiden keskeyttämisen voimassaoloaikana.

- (35) Jos uudelleenjärjestelysuunnitelma edellyttää yrityksen tai liiketoiminnan osan luovutusta, työntekijöiden työsopimuksista tai työsuhteista johtuvat oikeudet ja erityisesti oikeus palkkasaatavaan olisi turvattava direktiivin 2001/23/EY 3 ja 4 artiklan mukaisesti, sanotun kuitenkin rajoittamatta kyseisen direktiivin 5 artiklassa säädettyjen erityissääntöjen soveltamista maksukyvyttömyysmenettelyissä ja erityisesti kyseisen direktiivin 5 artiklan 2 kohdassa sallittuja mahdollisuuksia. Lisäksi työntekijöillä, joihin uudelleenjärjestelysuunnitelma vaikuttaa, olisi tämän direktiivin nojalla oltava oikeus äänestää suunnitelmasta; tämä oikeus ei rajoita vaan täydentää direktiivillä 2002/14/EY taattuja oikeuksia saada tietoa ja tulla kuulluksi muun muassa päätöksistä, jotka todennäköisesti voivat huomattavasti muuttaa työjärjestelyjä tai sopimussuhteita, niin että tällaisista päätöksistä voitaisiin päästä yhteisymmärrykseen. Uudelleenjärjestelysuunnitelmasta äänestettäessä jäsenvaltiot voivat sijoittaa työntekijät muista velkojien ryhmistä erilliseen ryhmään.
- (36) Jotta voitaisiin edelleen edistää ennalta ehkäiseviä uudelleenjärjestelyjä, on tärkeää varmistaa, ettei estetä johtajia tekemästä järkeviä liiketoimintaratkaisuja tai ottamasta

⁷⁰ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2002/14/EY, annettu 11 päivänä maaliskuuta 2002, työntekijöille tiedottamista ja heidän kuulemistaan koskevista yleisistä puitteista Euroopan yhteisössä (EYVL L 80, 23.3.2002, s. 29).

⁷¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2008/94/EY, annettu 22 päivänä lokakuuta 2008, työntekijöiden suojasta työnantajan maksukyvyttömyystilanteessa (EUVL L 283, 28.10.2008, s. 36).

⁷² Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2009/38/EY, annettu 6 päivänä toukokuuta 2009, eurooppalaisen yritysneuvoston perustamisesta tai työntekijöiden tiedottamis- ja kuulemismenettelyn käyttöönottamisesta yhteisönlajuisissa yrityksissä tai yritysryhmissä (EUVL L 122, 16.5.2009, s. 28).

kohtuullisia kaupallisia riskejä, etenkin silloin kun näin voitaisiin parantaa mahdollisesti elinkelpoisten yritysten edellytyksiä onnistua uudelleenjärjestelyssä. Jos yrityksellä on taloudellisia vaikeuksia, johtajien olisi pyydettävä ammattitaitoista neuvontaa, myös uudelleenjärjestelyä ja maksukyvyttömyyttä koskevissa asioissa, esimerkiksi käyttäen tarvittaessa varhaisvaroituskäytöksiä; suojattava yrityksen varat niin, että voidaan maksimoida niiden arvo ja välttää keskeisten omaisuuserien menettäminen; tarkasteltava yrityksen rakennetta ja toimintaa sen elinkelpoisuuden selvittämiseksi ja menojen vähentämiseksi; oltava sitomatta yritystä sellaisiin liiketoimiin, joihin voidaan kohdistaa takaisinsaantikanteita, paitsi jos siihen on asianmukaiset liiketaloudelliset perusteet; jatkettava liiketoimintaa asianmukaisissa olosuhteissa niin, että voidaan maksimoida yrityksen going concern -arvo; neuvoteltava velkojien kanssa ja aloitettava ennalta ehkäisevää uudelleenjärjestelyä koskevat menettelyt. Jos velallinen on lähellä maksukyvyttömyyttä, on myös tärkeää suojata velkojien oikeudet edut sellaisilta johdon päätöksiltä, jotka voisivat vaikuttaa velallisen omaisuuden koostumukseen, etenkin jos päätökset voivat edelleen vähentää sen omaisuuden arvoa, joka on käytettävissä uudelleenjärjestelyä varten tai joka voidaan jakaa velkojille. Sen vuoksi johtajien on tällaisissa olosuhteissa tarpeen välttää kaikenlaisia tahallisia toimia tai vakavia laiminlyöntejä henkilökohtaisen edun hankkimiseksi sidosryhmien kustannuksella, esimerkiksi suostumista alihintaisiin liiketoimiin tai sellaisten toimien toteuttamista, joilla suositaan perusteettomasti yhtä tai useampaa sidosryhmää verrattuna muihin. Tässä direktiivissä johtajilla tarkoitetaan henkilöitä, joilla on vastuu yrityksen hallintoa koskevien päätösten tekemisestä.

- (37) Jäsenvaltioiden erilaiset uutta mahdollisuutta koskevat järjestelyt voivat kannustaa ylivelkaantuneita yrittäjiä siirtymään sellaiseen jäsenvaltioon, jossa he voivat vapautua veloistaan nopeammin tai suotuisammin ehdoin. Tämä pahentaa oikeudellista epävarmuutta ja aiheuttaa lisäkustannuksia velkojille näiden periessä saataviaan. Lisäksi konkurssin vaikutukset, erityisesti sosiaalinen leimautuminen, oikeudelliset seuraukset, kuten yrittäjille määrättävä liiketoimintakielto ja jatkuva kyvyttömyys maksaa velkoja takaisin, ovat merkittäviä pidäkkeitä yrittäjille, jotka pyrkivät aloittamaan liiketoimintaa tai saamaan uuden mahdollisuuden, vaikka on näyttöä siitä, että konkurssin kokeneet yrittäjät onnistuvat todennäköisemmin toisella kerralla. Tästä syystä olisi pyrittävä vähentämään yrittäjille ylivelkaantuneisuudesta ja konkurssista aiheutuvia kielteisiä vaikutuksia, erityisesti mahdollistamalla täysimääräinen veloista vapautuminen tietyn ajan kuluttua ja rajoittamalla yrittäjille ylivelkaantumisen vuoksi määrättävien liiketoimintakieltojen kesto.
- (38) Täysimääräinen veloista vapauttaminen tai liiketoimintakiellon lopettaminen lyhyen ajan kuluttua eivät sovellu kaikkiin tilanteisiin, esimerkiksi tilanteisiin, joissa velallinen on epärehellinen tai on toiminut vilpillisessä mielessä. Jäsenvaltioiden olisi annettava lainkäyttö- tai hallintoviranomaisille selkeät ohjeet siitä, miten yrittäjän rehellisyyttä on arvioitava. Sen selvittämiseksi, onko yrittäjä toiminut epärehellisesti, lainkäyttö- tai hallintoviranomaiset voivat ottaa huomioon esimerkiksi velkojen luonteen ja määrän, sen milloin ne ovat syntyneet ja miten velallinen on pyrkinyt maksamaan niitä takaisin ja noudattamaan lakisääteisiä velvollisuuksiaan, kuten yleiset toimilupa-vaatimukset ja asianmukainen kirjanpito, sekä velallisen toimet velkojien kannetoimien estämiseksi. Liiketoimintakielto voi olla voimassa pidempään tai toistaiseksi silloin, kun yrittäjä harjoittaa tiettyjä jäsenvaltioissa erityisen arkaluonteiseksi katsottuja ammatteja tai kun yrittäjä on tuomittu rikoksesta. Tällaisissa tapauksissa yrittäjä voitaisiin vapauttaa veloista, mutta tietyn ammatin harjoittamista koskeva liiketoimintakielto voisi silti olla voimassa pidempään tai toistaiseksi.

- (39) On tarpeen pitää yllä ja parantaa menettelyjen läpinäkyvyyttä ja ennustettavuutta, jotta voidaan edistää yritysten säilyttämistä ja antaa yrittäjille uusi mahdollisuus tai mahdollistaa elinkelvottomien yritysten tehokas likvidaatio. Monissa jäsenvaltioissa on myös tarpeen lyhentää maksukyvyttömyysmenettelyjen liian pitkää kestoja, joka aiheuttaa oikeudellista epävarmuutta velkojille ja sijoittajille ja alentaa takaisinperintäästettä. Kun otetaan huomioon asetuksella (EU) 2015/848 käyttöön otetut tuomioistuinten ja selvittäjien tehostetut yhteistyömekanismit rajat ylittäviä tapauksia varten, kaikkien asianosaisten toimijoiden ammatillinen toiminta on nostettava yhtä korkealle tasolle kaikkialla unionissa. Näiden tavoitteiden saavuttamista varten jäsenvaltioiden olisi varmistettava, että lainkäyttö- ja hallintoviranomaisten edustajilla on tarvittava koulutus ja erikoisasiantuntemusta ja kokemusta maksukyvyttömyysasioista. Oikeuslaitos voisi jäsentensä erikoistumisen myötä tehdä nopeasti päätöksiä, joilla on kenties huomattavia taloudellisia ja sosiaalisia vaikutuksia, mikä ei kuitenkaan tarkoittaisi, että näiden jäsenten on käsiteltävä yksinomaan uudelleenjärjestelyä, maksukyvyttömyyttä ja uutta mahdollisuutta koskevia asioita. Tehokas tapa saavuttaa nämä tavoitteet voisi olla esimerkiksi erityistuomioistuinten tai tuomioistuinten erityisjaostojen perustaminen oikeuslaitoksen organisaatiota koskevan kansallisen lainsäädännön mukaisesti.
- (40) Jäsenvaltioiden olisi myös varmistettava, että lainkäyttö- tai hallintoviranomaisten nimittämät uudelleenjärjestelyä, maksukyvyttömyyttä ja uutta mahdollisuutta käsittelevät selvittäjät saavat asianmukaisen koulutuksen ja että heidän tehtäviään valvotaan, että nimittäminen tapahtuu läpinäkyvällä tavalla ottaen asianmukaisesti huomioon tarve varmistaa menettelyjen tehokkuus ja se, että selvittäjät hoitavat tehtävänsä rehellisesti. Selvittäjien olisi myös noudatettava vapaaehtoisia käytäntöjä, joilla varmistetaan asianmukainen pätevyys ja koulutustaso, selvittäjien velvollisuuksia koskeva läpinäkyvyys ja säännöt, joiden mukaan määritetään heidän palkkauksensa ja korvausvastuun kattavan vakuutuksen ottaminen sekä valvonta- ja sääntelymekanismit, mukaan lukien asianmukainen ja tehokas järjestely seuraamusten määräämiseksi niille, jotka eivät ole täyttäneet velvollisuuksiaan. Tällaiset standardit voidaan periaatteessa saavuttaa ilman, että on tarpeen ottaa käyttöön uusia ammatti- tai pätevyysvaatimuksia.
- (41) Jäsenvaltioiden olisi otettava tuomioistuinmenettelyjen yhteydessä käyttöön etäviestintävälineitä, jotta menettelyjä voitaisiin edelleen nopeuttaa ja samalla varmistaa, että velkojat osallistuvat uudelleenjärjestelyä, maksukyvyttömyyttä ja veloistavapauttamista koskeviin menettelyihin paremmin ja turvata velkojille yhdenmukaiset ehdot kaikkialla unionissa. Sen vuoksi sellaiset menettelytoimet kuin velkojan ilmoitus saatavasta, velallisen tai uudelleenjärjestelyä, maksukyvyttömyyttä ja uutta mahdollisuutta käsittelevän selvittäjän lähettämät ilmoitukset sekä uudelleenjärjestelysuunnitelmasta äänestäminen tai muutoksenhaku pitäisi voida toteuttaa sähköisesti. Tällaisten ilmoitusten rajat ylittävän tunnustamisen olisi tapahduttava Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 910/2014⁷³ mukaisesti.
- (42) On tärkeää kerätä luotettavia tietoja uudelleenjärjestelyä, maksukyvyttömyyttä ja veloistavapauttamista koskevista menettelyistä, jotta voidaan seurata tämän direktiivin saattamista osaksi kansallista lainsäädäntöä ja sen soveltamista. Sen vuoksi

⁷³ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 910/2014, annettu 23 päivänä heinäkuuta 2014, sähköisestä tunnustamisesta ja sähköisiin transaktioihin liittyvistä luottamuspalveluista sisämarkkinoilla ja direktiivin 1999/93/EY kumoamisesta (EUVL L 257, 28.8.2014, s. 73).

jäsenvaltioiden olisi kerättävä ja laadittava yhteenveto tiedoista, jotka ovat riittävän yksityiskohtaisia, jotta niiden avulla voidaan arvioida tarkasti tämän direktiivin toimivuutta käytännössä.

- (43) Rahoitusmarkkinoiden vakaus riippuu suurelta osin rahoitusvakuusjärjestelyistä, erityisesti silloin kun vakuusjärjestelyjä tarjotaan yksilöityjen järjestelmien omistusoosuuden tai keskuspankin liiketoimien yhteydessä ja kun marginaaleja tarjotaan keskusvastapuolille. Koska vakuudeksi annettujen rahoitusinstrumenttien arvo voi olla hyvin epävakaa, on olennaisen tärkeää realisoida niiden arvo ennen kuin se laskee. Sen vuoksi tämän direktiivin ei pitäisi vaikuttaa 19 päivänä toukokuuta 1998 annettuun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviin 98/26/EY⁷⁴, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviin 2002/47/EY⁷⁵ eikä asetukseen (EU) N:o 648/2012⁷⁶.
- (44) Yhtiöoikeuden sääntöjen ei pitäisi vaarantaa uudelleenjärjestelysuunnitelman hyväksymis- ja täytäntöönpanoprosessien tehokkuutta. Sen vuoksi jäsenvaltioiden olisi poikettava Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivillä 2012/30/EU⁷⁷ vahvistetuista vaatimuksista, jotka koskevat velvollisuutta kutsua koolle yhtiökokous ja tarjota osakkeita etuoikeuksin osakkeenomistajille, siltä osin ja niin kauan kuin on tarpeen sen varmistamiseksi, että osakkeenomistajat eivät estä uudelleenjärjestelyä käyttämällä väärin direktiiviin 2012/30/EU perustuvia oikeuksiaan. Jäsenvaltioiden ei kuitenkaan tarvitse poiketa yhtiöoikeuden säännöistä kokonaan tai tietyksi ajaksi, jos ne voivat varmistaa, että yhtiöoikeuden vaatimukset eivät vaaranna uudelleenjärjestelyprosessin tehokkuutta, tai jos jäsenvaltioilla on muita yhtä tehokkaita välineitä sen varmistamiseksi, että osakkeenomistajat eivät tarpeettomasti estä sellaisen uudelleenjärjestelysuunnitelman hyväksymistä tai täytäntöönpanoa, jonka avulla yrityksen elinkelpoisuus voitaisiin palauttaa. Tässä yhteydessä jäsenvaltioiden olisi kiinnitettävä erityistä huomiota niiden säännösten tehokkuuteen, jotka koskevat täytäntöönpanokanteiden keskeyttämistä ja uudelleenjärjestelysuunnitelman vahvistamista, sillä vaatimus osakkeenomistajien yhtiökokouksen koolle kutumisesta tai yhtiökokouksen päätökset eivät saisi heikentää niitä. Sen vuoksi direktiiviä 2012/30/EU olisi muutettava vastaavasti.
- (45) Jäsenvaltiot ovat selittävästä asiakirjoista 28 päivänä syyskuuta 2011 annetun jäsenvaltioiden ja komission yhteisen poliittisen lausuman⁷⁸ mukaisesti sitoutuneet perustelluissa tapauksissa liittämään ilmoitukseen toimenpiteistä, jotka koskevat direktiivin saattamista osaksi kansallista lainsäädäntöä, yhden tai useamman asiakirjan, joista käy ilmi direktiivin osien ja kansallisen lainsäädännön osaksi

⁷⁴ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 98/26/EY, annettu 19 päivänä toukokuuta 1998, selvityksen lopullisuudesta maksujärjestelmissä ja arvopaperien selvitysjärjestelmissä (EYVL L 166, 11.6.1998, s. 45).

⁷⁵ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2002/47/EY, annettu 6 päivänä kesäkuuta 2002, rahoitusvakuusjärjestelyistä (EYVL L 168, 27.6.2002, s. 43).

⁷⁶ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EU) N:o 648/2012, annettu 4 päivänä heinäkuuta 2012, OTC-johdannaisista, keskusvastapuolista ja kauppatietorekistereistä (EUVL L 201, 27.7.2012, s. 1).

⁷⁷ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2012/30/EU, annettu 25 päivänä lokakuuta 2012, niiden takeiden yhteensovittamisesta samanveroisiksi, joita jäsenvaltioissa vaaditaan Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 54 artiklan toisessa kohdassa tarkoitetuilta yhtiöiltä niiden jäsenten sekä ulkopuolisten etujen suojaamiseksi osakeyhtiöitä perustettaessa sekä niiden pääomaa säilytettäessä ja muutettaessa (EUVL L 315, 14.11.2012, s. 74).

⁷⁸ EUVL C 369, 17.12.2011, s. 14.

saattamiseen tarkoitettujen välineiden vastaavien osien suhde. Tämän direktiivin osalta lainsäätäjää pitää tällaisten asiakirjojen toimittamista perusteltuna.

- (46) Tietolomakkeen laatimista ja sen myöhempää muuttamista varten komissiolle olisi siirrettävä täytäntöönpanovaltaa. Tätä valtaa olisi käytettävä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 182/2011⁷⁹ mukaisesti.
- (47) Jäsenvaltiot eivät voi riittävällä tavalla saavuttaa tämän direktiivin tavoitteita, koska uudelleenjärjestelyä ja maksukyvyttömyyttä koskevien kansallisten puitteiden eroavuudet aiheuttaisivat edelleen esteitä pääoman vapaan liikkuvuuden ja sijoittautumisvapauden käytölle, vaan ne voidaan saavuttaa paremmin unionin tasolla. Sen vuoksi unioni voi toteuttaa toimenpiteitä Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 5 artiklassa vahvistetun toissijaisuusperiaatteen mukaisesti. Mainitussa artiklassa vahvistetun suhteellisuusperiaatteen mukaisesti tässä direktiivissä ei ylitetä sitä, mikä on tarpeen näiden tavoitteiden saavuttamiseksi,

OVAT HYVÄKSYNEET TÄMÄN DIREKTIIVIN:

I OSASTO

Yleiset säännökset

1 artikla

Kohde ja soveltamisala

1. Tässä direktiivissä vahvistetaan säännöt, jotka koskevat
 - a) ennaltaehkäiseviä uudelleenjärjestelymenettelyjä, joita voidaan soveltaa taloudellisissa vaikeuksissa oleviin velallisiin, joita koskee todennäköinen maksukyvyttömyys;
 - b) menettelyjä, joiden avulla ylivelkaantuneet yrittäjät voivat vapautua veloista ja aloittaa uuden liiketoiminnan;
 - c) toimenpiteitä, joilla parannetaan a ja b alakohdassa tarkoitettujen menettelyjen sekä maksukyvyttömyysmenettelyjen tehokkuutta.
2. Tätä direktiiviä ei sovelleta 1 kohdassa tarkoitettuihin menettelyihin silloin kun ne koskevat velallisia, jotka ovat
 - a) direktiivin 2009/138/EY 13 artiklan 1 ja 4 alakohdassa määriteltyjä vakuutus- ja jälleenvakuutusyhtiöitä;
 - b) asetuksen (EU) N:o 575/2013 4 artiklan 1 kohdassa määriteltyjä luottolaitoksia;
 - c) asetuksen (EU) N:o 575/2013 4 artiklan 2 ja 7 alakohdassa määriteltyjä sijoituspalveluyhtiöitä ja yhteistä sijoitustoimintaa harjoittavia yrityksiä;

⁷⁹ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EU) N:o 182/2011, annettu 16 päivänä helmikuuta 2011, yleisistä säännöistä ja periaatteista, joiden mukaisesti jäsenvaltiot valvovat komission täytäntöönpanovallan käyttöä (EUVL L 55, 28.2.2011, s. 13).

- d) asetuksen (EU) N:o 648/2012 2 artiklan 1 kohdassa määriteltyjä keskusvastapuolia;
 - e) asetuksen (EU) N:o 909/2014 2 artiklan 1 kohdassa määriteltyjä arvopaperikeskuksia;
 - f) direktiivin 2014/50/EU 1 artiklan 1 kohdan ensimmäisessä alakohdassa lueteltuja muita rahoituslaitoksia ja yhteisöjä;
 - g) luonnollisia henkilöitä, jotka eivät ole yrittäjiä.
3. Jäsenvaltiot voivat ulottaa 1 kohdan b alakohdassa tarkoitettujen menettelyjen soveltamisen koskemaan ylivelkaantuneita luonnollisia henkilöitä, jotka eivät ole yrittäjiä.

2 artikla

Määritelmät

Tässä direktiivissä tarkoitetaan:

- 1) 'maksukyvyttömyysmenettelyllä' maksukyvyttömyydestä johtuvaa yleistäytöntöönpanomenettelyä, jonka seurauksena velallisen on luovuttava omaisuudestaan kokonaan tai osittain ja jossa määrätään selvittäjä;
- 2) 'uudelleenjärjestelyllä' velallisen varojen ja velkojen koostumuksen, ehtojen tai rakenteen tai minkä tahansa muun velalliselle kuuluvan pääomarakenteen, myös osakepääoman, tai näiden yhdistelmän muuttamista, mukaan lukien varojen tai yrityksen osien myynti, tarkoituksena mahdollistaa yrityksen toiminnan jatkaminen kokonaan tai osittain;
- 3) 'asianosaisilla osapuolilla' velkojia tai velkojaryhmiä ja tarvittaessa kansallista lainsäädäntöä sovellettaessa sellaisia oman pääoman haltijoita, joiden saataviin tai etuihin uudelleenjärjestelysuunnitelma vaikuttaa;
- 4) 'yksittäisten täytäntöönpanokanteiden keskeyttämisellä' tilannetta, jossa velkojan oikeus vaatia saatavaa velalliselta oikeusteitse pidetään väliaikaisesti lainkäyttö- tai hallintoviranomaisen määräyksellä;
- 5) 'myöhemmin toimeenpantavilla sopimuksilla' velallisen ja yhden tai useamman velkojan välisiä sopimuksia, joiden nojalla kummallakin osapuolella on täyttämättömiä velvollisuuksia silloin kun määräys yksittäisten täytäntöönpanokanteiden keskeyttämisestä annetaan;
- 6) 'ryhmän muodostamisella' sitä, että velkojat ja oman pääoman haltijat, joiden saataviin ja etuihin uudelleenjärjestelysuunnitelma vaikuttaa, jaotellaan uudelleenjärjestelysuunnitelmassa ryhmiin tällaisiin saataviin ja etuihin liittyvien oikeuksien ja niiden etuoikeusaseman perusteella, ottaen huomioon mahdolliset aiemmat saatavat, panttioikeudet tai velkojien väliset sopimukset ja niiden kohtelu uudelleenjärjestelysuunnitelmassa;
- 7) 'eri mieltä olevien velkojien pakottamisella uudelleenjärjestelyyn' sitä, että lainkäyttö- tai hallintoviranomainen vahvistaa uudelleenjärjestelysuunnitelman, jota kannattaa saatavien arvon perusteella määriteltävä velkojien tai kunkin velkojaryhmän enemmistö ja vastustaa velkojien tai kunkin velkojaryhmän vähemmistö;

- 8) 'eri mieltä olevien velkojaryhmien pakottamisella uudelleenjärjestelyyn' sitä, että lainkäyttö- tai hallintoviranomainen vahvistaa uudelleenjärjestelysuunnitelman, jota vastustaa yksi tai useampi velkojaryhmä, jonka saataviin tai etuihin se vaikuttaa;
- 9) 'velkojien etua koskevalla testillä' sitä, että yhdenkään eri mieltä olevan velkojan ei pitäisi joutua uudelleenjärjestelysuunnitelman seurauksena huonompaan etuoikeusasemaan kuin siinä tapauksessa, että yrityksen toiminta likvidoitaisiin joko osina tai myymällä se toimintaa jatkavana yrityksenä;
- 10) 'ehdotonta etuoikeutta koskevalla säännöllä' sitä, että eri mieltä olevan velkojaryhmän vaateet on täytettävä täysimääräisesti ennen kuin etuoikeusasemaltaan heikommalle ryhmälle voidaan jakaa varoja tai ennen kuin se voi säilyttää uudelleenjärjestelysuunnitelmaan sisältyviä etuja;
- 11) 'uudella rahoituksella' mitä tahansa olemassa olevan tai uuden velkojan antamia uusia varoja, jotka ovat tarpeen uudelleenjärjestelysuunnitelman toteuttamiseksi ja joista on sovittu kyseisessä suunnitelmassa ja jotka lainkäyttö- tai hallintoviranomainen on sen jälkeen vahvistanut;
- 12) 'väliaikaisella rahoituksella' mitä tahansa olemassa olevan tai uuden velkojan antamia varoja, joiden voidaan kohtuudella katsoa olevan välittömästi tarpeen, jotta velallisen liiketoiminta voi jatkua tai pysyä elinkelpoisena tai jotta voidaan säilyttää kyseisen liiketoiminnan arvo tai parantaa sitä siihen asti, että uudelleenjärjestelysuunnitelma vahvistetaan;
- 13) 'ylivelkaantuneella yrittäjällä' elinkeino- tai liiketoimintaa, käsiteollisuutta tai ammattitoimintaa harjoittavaa luonnollista henkilöä, joka on muuten kuin tilapäisesti kykenemätön maksamaan velkojaan niiden erääntyessä;
- 14) 'täysimittaisella veloista vapauttamisella' jäljellä olevan velan peruuttamista sellaisen menettelyn seurauksena, johon sisältyy omaisuuserien rahaksi muuttaminen ja/tai takaisinmaksu/velkajärjestelysuunnitelma;
- 15) 'uudelleenjärjestelystä vastaavalla selvittäjällä' henkilöä tai elintä, jonka lainkäyttö- tai hallintoviranomainen on nimittänyt toteuttamaan yhden tai useamman seuraavista tehtävistä:
 - a) velallisen tai velkojien avustaminen uudelleenjärjestelysuunnitelman laatimisessa tai sitä koskevissa neuvotteluissa;
 - b) velallisen toiminnan valvonta uudelleenjärjestelysuunnitelmaa koskevien neuvottelujen aikana ja siitä raportointi lainkäyttö- tai hallintoviranomaiselle;
 - c) velallisen omaisuuserien tai liiketoiminnan ottaminen osittaiseen määräysvaltaan neuvottelujen ajaksi.

3 artikla

Varhaisvaroitusvälineet

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että velallisilla ja yrittäjillä on käytettävissään varhaisvaroitusvälineet, joiden avulla voidaan havaita liiketoiminnan heikkenevä kehitys ja ilmoittaa velalliselle tai yrittäjälle, että on toteutettava kiireellisiä toimenpiteitä.

2. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että velallisilla ja yrittäjillä on käytettävissään asianmukaiset, ajantasaiset, selkeät, tiiviit ja käyttäjäystävälliset tiedot varhaisvaroitusvälineiden saatavuudesta ja keinot toteuttaa uudelleenjärjestely varhaisessa vaiheessa tai saada vapautus henkilökohtaisista veloista.
3. Jäsenvaltiot voivat rajoittaa 1 ja 2 kohdassa tarkoitettujen välineiden saatavuuden koskemaan ainoastaan pieniä ja keskisuuria yrityksiä tai yrittäjiä.

II OSASTO

Ennaltaehkäisevien uudelleenjärjestelyjen puitteet

1 luku

Ennaltaehkäisevien uudelleenjärjestelyjen puitteiden saatavuus

4 artikla

Ennaltaehkäisevien uudelleenjärjestelyjen puitteiden saatavuus

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että kun maksukyvyttömyys näyttää todennäköiseltä, taloudellisissa vaikeuksissa olevilla velallisilla on käytettävissään ennaltaehkäisevien uudelleenjärjestelyjen puitteet, joiden avulla ne voivat järjestellä velkansa tai liiketoimintansa uudelleen, palauttaa niiden elinkelpoisuuden ja välttää maksukyvyttömyyden.
2. Ennaltaehkäisevien uudelleenjärjestelyjen puitteet voivat muodostua yhdestä tai useammasta menettelystä tai toimenpiteestä.
3. Jäsenvaltioiden on annettava säännökset, joilla rajoitetaan lainkäyttö- tai hallintoviranomaisten osallistuminen siihen, mikä on välttämätöntä ja oikeasuhteista asianosaisten osapuolten oikeuksien turvaamiseksi.
4. Ennaltaehkäisevien uudelleenjärjestelyjen puitteiden on oltava velallisten käytettävissä hakemuksesta tai velkojien käytettävissä velallisten suostumuksella.

2 luku

Ennaltaehkäiseviä uudelleenjärjestelyjä koskevien neuvottelujen helpottaminen

5 artikla

Velallisen määräysvalta omaisuuteensa

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että velalliset, jotka aloittavat ennalta ehkäiseviä uudelleenjärjestelyjä koskevan menettelyn, saavat pitää täydellisen tai ainakin osittaisen määräysvallan omaisuuteensa ja päivittäiseen liiketoimintaansa.

2. Lainkäyttö- tai hallintoviranomaisen ei tarvitse kaikissa tapauksissa nimittää uudelleenjärjestelystä vastaavaa selvittäjää.
3. Jäsenvaltiot voivat vaatia uudelleenjärjestelystä vastaavan selvittäjän nimittämistä seuraavissa tapauksissa:
 - a) kun velalliselle on myönnetty yleinen yksittäisten täytäntöönpanokanteiden keskeyttäminen 6 artiklan mukaisesti;
 - b) kun lainkäyttö- tai hallintoviranomaisen on vahvistettava uudelleenjärjestelystä vastaava suunnitelma menettelyllä, jossa eri mieltä olevat velkojaryhmät pakotetaan uudelleenjärjestelyyn 11 artiklan mukaisesti.

6 artikla

Yksittäisten täytäntöönpanokanteiden keskeyttäminen

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että velallisille, jotka neuvottelevat uudelleenjärjestelystään velkojien kanssa, voidaan myöntää yksittäisten täytäntöönpanokanteiden keskeyttäminen, jos ja siltä osin kuin tällainen keskeyttäminen on tarpeen uudelleenjärjestelystään koskevien neuvottelujen tukemiseksi.
2. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että yksittäiset täytäntöönpanokanteet voidaan määrätä keskeytettäväksi kaikenlaisien velkojien osalta, myös vakuusvelkojien ja etuoikeutettujen velkojien osalta. Keskeyttäminen voi olla luonteeltaan yleinen, jolloin se koskee kaikkia velkojia, tai rajoitettu, jolloin se koskee yhtä tai useampaa yksittäistä velkojaa, kansallisen lainsäädännön mukaisesti.
3. Edellä olevaa 2 kohtaa ei sovelleta työntekijöiden maksamatta oleviin saataviin, paitsi jos ja siltä osin kuin jäsenvaltiot varmistavat muulla tavoin, että tällaisten saatavien maksamiselle annetaan vähintään samantasoinen suoja kuin direktiivin 2008/94/EY täytäntöönpanemiseksi annetussa kansallisessa lainsäädännössä.
4. Jäsenvaltioiden on rajoitettava yksittäisten täytäntöönpanokanteiden keskeyttämisen kesto enintään neljään kuukauteen.
5. Jäsenvaltiot voivat kuitenkin sallia lainkäyttö- tai hallintoviranomaisten jatkaa yksittäisten täytäntöönpanokanteiden keskeyttämisen alkuperäistä kestoja tai myöntää sille uuden määräajan velallisen tai velkojien pyynnöstä. Tällainen yksittäisten täytäntöönpanokanteiden keskeyttämisen jatkaminen tai uusi määräaika myönnetään vain jos on näyttöä siitä, että
 - a) uudelleenjärjestelystään koskevissa neuvotteluissa on edistytty; ja
 - b) yksittäisten täytäntöönpanokanteiden keskeyttämisen jatkaminen ei vaikuta epäoikeudenmukaisesti asianosaisten osapuolten oikeuksiin tai etuihin.
6. Keskeyttämistä saa jatkaa vain jos 5 kohdan a ja b alakohdassa tarkoitetut edellytykset täyttyvät ja asian olosuhteiden perusteella vaikuttaa erittäin todennäköiseltä, että uudelleenjärjestelystään hyväksytään.
7. Yksittäisten täytäntöönpanokanteiden keskeyttäminen, niiden jatkaminen ja uusiminen mukaan lukien, saa kestää enintään kaksitoista kuukautta.

8. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että lainkäyttö- tai hallintoviranomaiset voivat lopettaa yksittäisten täytäntöönpanokanteiden keskeyttämisen joko kokonaan tai osittain,
- a) jos käy ilmeiseksi, että sellainen osa velkojia, joka kansallisen lainsäädännön nojalla pystyisi estämään uudelleenjärjestelysuunnitelman hyväksymisen, ei kannata neuvottelujen jatkamista; tai
 - b) velallisen tai uudelleenjärjestelystä vastaavan selvittäjän pyynnöstä.
9. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että jos yksittäisten täytäntöönpanokanteiden keskeyttäminen vaikuttaisi epäoikeudenmukaisesti yksittäiseen velkojaan tai tiettyyn velkojaryhmään, lainkäyttö- tai hallintoviranomainen voi päättää olla myöntämättä yksittäisten täytäntöönpanokanteiden keskeyttämistä tai lopettaa jo myönnetyn yksittäisten täytäntöönpanokanteiden keskeyttämisen tällaisen velkojan tai velkojaryhmän osalta asianomaisten velkojien pyynnöstä.

7 artikla

Yksittäisten täytäntöönpanokanteiden keskeyttämisen seuraukset

1. Jos velallisen velvollisuus hakea maksukyvyttömyysmenettelyyn asettamista kansallisen lainsäädännön mukaisesti tulee ajankohtaiseksi yksittäisten täytäntöönpanokanteiden keskeyttämisen aikana, velvollisuuden täytäntöönpano keskeytyy tällaisen täytäntöönpanokanteiden keskeyttämisen ajaksi.
2. Yleinen täytäntöönpanokanteiden keskeyttäminen estää yhden tai useamman velkojan pyynnöstä tapahtuvan maksukyvyttömyysmenettelyn aloittamisen.
3. Jäsenvaltiot voivat poiketa 1 kohdan säännöksistä, jos velallisesta tulee epälikvidi ja siten kykenemätön maksamaan velkojaan niiden erääntyessä täytäntöönpanokanteiden keskeyttämisen aikana. Siinä tapauksessa jäsenvaltioiden on varmistettava, että uudelleenjärjestelymenettelyjä ei automaattisesti lopeteta ja että lainkäyttö- tai hallintoviranomainen voi, sen jälkeen kun se on tarkastellut mahdollisuuksia päästä sopimukseen menestyksellisestä uudelleenjärjestelysuunnitelmasta yksittäisten täytäntöönpanokanteiden keskeyttämisen aikana, päättää lykätä maksukyvyttömyysmenettelyn aloittamista ja pitää yksittäisten täytäntöönpanokanteiden keskeyttämisen voimassa.
4. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että velkojat, joita täytäntöönpanokanteiden keskeyttäminen koskee, eivät sen aikana keskeytä myöhemmin toimeenpantavien sopimusten täytäntöönpanoa tai irtisano, nopeuta tai millään muulla tavoin muuta tällaisia sopimuksia velallisen vahingoksi sellaisten velkojen osalta, jotka syntyivät ennen täytäntöönpanokanteiden keskeyttämistä. Jäsenvaltiot voivat rajoittaa tämän säännöksen soveltamisen keskeisiin sopimuksiin, jotka ovat päivittäisen liiketoiminnan jatkamisen kannalta välttämättömiä.
5. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että velkojat eivät keskeytä myöhemmin toimeenpantavien sopimusten täytäntöönpanoa tai irtisano, nopeuta tai millään muulla tavoin muuta tällaisia sopimuksia velallisen vahingoksi sellaisen sopimuslausekkeen nojalla, jossa määrätään tällaisista toimenpiteistä, yksinomaan sen vuoksi että velallinen on aloittanut uudelleenjärjestelyjä koskevat neuvottelut tai että yksittäisten täytäntöönpanokanteiden keskeyttämistä on haettu tai että tällainen

keskeyttäminen on määrätty tai minkään tällaiseen keskeyttämiseen liittyvän vastaavan tapahtuman vuoksi.

6. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että velallinen voi tavanomaisen liiketoimintansa puitteissa maksaa esteettä sellaisten velkojien saatavat, joihin täytäntöönpanokanteiden keskeyttäminen ei vaikuta, ja sellaisille velkojille, joiden saataviin ja etuihin se vaikuttaa, ne saatavat, jotka syntyvät täytäntöönpanokanteiden keskeyttämisen jälkeen ja sen aikana.
7. Jäsenvaltiot eivät saa vaatia velallisia hakemaan maksukyvyttömyysmenettelyjen aloittamista, jos täytäntöönpanokanteiden keskeyttäminen päättyy ilman että uudelleenjärjestelysuunnitelmasta on päästy sopimukseen, paitsi jos muut kansallisessa lainsäädännössä säädetyt edellytykset menettelyn aloittamiseksi täyttyvät.

3 luku

Uudelleenjärjestelysuunnitelmat

8 artikla

Uudelleenjärjestelysuunnitelmien sisältö

1. Jäsenvaltioiden on vaadittava, että lainkäyttö- tai hallintoviranomaisen vahvistettavaksi jätetyissä uudelleenjärjestelysuunnitelmissa on ainakin seuraavat tiedot:
 - a) sen velallisen tai velallisen liiketoiminnan henkilöllisyys, jolle uudelleenjärjestelysuunnitelmaa ehdotetaan;
 - b) velallisen tai velallisen liiketoiminnan arvioitu nykyarvo sekä perusteltu lausunto velallisen taloudellisten vaikeuksien laajuudesta ja syistä;
 - c) asianosaisten osapuolten henkilöllisyys, joko mainitsemalla ne nimeltä tai kuvailemalla yksi tai useampi velkatyyppi, sekä niiden saatavat tai edut, jotka sisältyvät uudelleenjärjestelysuunnitelmaan;
 - d) ryhmät, joihin asianosaiset osapuolet on jaoteltu suunnitelman hyväksymistä varten, sekä jaottelun perustelut ja tiedot kunkin velkojan ja velkojaryhmän jäsenen saatavien arvosta;
 - e) niiden osapuolten henkilöllisyys, joiden saataviin tai etuihin uudelleenjärjestelysuunnitelma ei vaikuta, joko mainitsemalla ne nimeltä tai kuvailemalla yksi tai useampi velkatyyppi, sekä perusteltu lausunto syistä, joiden perusteella oletetaan, että suunnitelma ei vaikuta niiden saataviin tai etuihin;
 - f) suunnitelman ehdot, muun muassa seuraavat:
 - i) ehdotettu kesto;
 - ii) ehdotukset, jotka koskevat velkojen maksuaikataulun muuttamista tai velkojen mitätöintiä tai niiden muuttamista muiksi velvoitteiksi;

- iii) uusi rahoitus, joka on tarkoitus saada uudelleenjärjestelysuunnitelman perusteella;
 - g) uudelleenjärjestelysuunnitelman ehdottamisesta vastaavan henkilön selvitys tai perusteltu lausunto, jossa selostetaan, miksi liiketoiminta katsotaan elinkelpoiseksi ja miten velallinen voi toteuttamalla ehdotetun suunnitelman todennäköisesti välttää maksukyvyttömyyden ja palauttaa pitkän aikavälin elinkelpoisuutensa, ja esitetään suunnitelman onnistumisen kannalta välttämättömät edellytykset.
2. Jäsenvaltioiden on asetettava uudelleenjärjestelysuunnitelman malli verkossa yleisesti saataville. Mallissa on oltava ainakin kaikki kansallisen lainsäädännön mukaan vaaditut tiedot sekä yleistä käytännön tietoa siitä, miten mallia on tarkoitus käyttää. Mallin on oltava saatavilla jäsenvaltion kaikilla virallisilla kielillä. Jäsenvaltioiden on mahdollisuuksien mukaan asetettava malli saataville myös muilla, erityisesti kansainvälisessä liiketoiminnassa käytettävillä kielillä. Malli on laadittava siten, että sitä voidaan mukauttaa yksittäisten tapausten tarpeisiin ja olosuhteisiin.
 3. Osapuolet voivat päättää, käytävätkö ne uudelleenjärjestelysuunnitelman mallia.

9 artikla

Uudelleenjärjestelysuunnitelman hyväksyminen

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että velkojilla, joiden saataviin ja etuihin uudelleenjärjestelysuunnitelma vaikuttaa, on oikeus äänestää sen hyväksymisestä. Jäsenvaltioiden on taattava tällainen äänestysoikeus myös niille oman pääoman haltijoille, joiden saataviin ja etuihin uudelleenjärjestelysuunnitelma vaikuttaa, 12 artiklan 2 kohdan mukaisesti.
2. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että asianosaisten osapuolten saatavat käsitellään eri ryhminä, jotka perustuvat ryhmien muodostamiskriteereihin. Ryhmät on muodostettava siten, että kunkin ryhmän saataviin tai etuihin liittyvät oikeudet ovat riittävän samanlaiset, niin että ryhmän jäseniä voidaan pitää yhtenäisenä ryhmänä, jolla on yhtenevät edut. Ainakin vakuudelliset ja vakuudettomat saatavat on käsiteltävä erillisinä ryhminä uudelleenjärjestelysuunnitelman hyväksymistä varten. Jäsenvaltiot voivat myös säätää, että työntekijöiden saatavat on käsiteltävä omana ryhmänään.
3. Lainkäyttö- tai hallintoviranomainen tarkastelee ryhmien muodostamista, kun sille esitetään uudelleenjärjestelysuunnitelman hyväksymistä koskeva pyyntö.
4. Asianosaisten osapuolten katsotaan hyväksyneen uudelleenjärjestelysuunnitelman, kun sitä kannattaa kussakin ryhmässä saatavien tai etujen arvon perusteella määrätty enemmistö. Jäsenvaltioiden on vahvistettava uudelleenjärjestelysuunnitelman hyväksymistä varten vaadittu enemmistö, joka ei saa missään tapauksessa olla suurempi kuin 75 prosenttia kunkin ryhmän saatavien tai etujen arvosta.
5. Jäsenvaltiot voivat säätää, että uudelleenjärjestelysuunnitelma katsotaan hyväksytyksi äänestyksellä, kun kunkin velkojaryhmän asianosaisia osapuolia on kuultu ja vaadittu enemmistö on hyväksynyt suunnitelman.

6. Jos vaadittua enemmistöä ei saavuteta yhdessä tai useammassa eri mieltä olevassa velkojaryhmässä, suunnitelma voidaan silti vahvistaa, jos se täyttää 11 artiklassa esitetyt vaatimukset, joiden nojalla eri mieltä olevat velkojaryhmät voidaan pakottaa uudelleenjärjestelyyn.

10 artikla

Uudelleenjärjestelysuunnitelman vahvistaminen

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että seuraavat uudelleenjärjestelysuunnitelmat voivat sitoa osapuolia vain jos lainkäyttö- tai hallintoviranomainen on vahvistanut ne:
 - a) uudelleenjärjestelysuunnitelmat, jotka vaikuttavat eri mieltä olevien asianosaisten osapuolten etuihin;
 - b) uudelleenjärjestelysuunnitelmat, joihin sisältyy uutta rahoitusta.
2. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että edellytykset, joiden täyttyessä lainkäyttö- tai hallintoviranomainen voi vahvistaa uudelleenjärjestelysuunnitelman, on määritelty selkeästi ja että niihin sisältyvät vähintään seuraavat:
 - a) uudelleenjärjestelysuunnitelma on hyväksytty 9 artiklan mukaisesti ja annettu tiedoksi kaikille tunnetuille velkojille, joiden saataviin ja etuihin se todennäköisesti vaikuttaa;
 - b) uudelleenjärjestelysuunnitelma on velkojien etua koskevan testin mukainen;
 - c) uudelleenjärjestelysuunnitelman toteuttamiseksi tarvitaan mitä tahansa uutta rahoitusta, joka ei vaikuta velkojien etuihin epäoikeudenmukaisesti.
3. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että lainkäyttö- tai hallintoviranomaiset voivat kieltäytyä vahvistamasta uudelleenjärjestelysuunnitelmaa, jos velallisen maksukyvyttömyyden välttäminen ja liiketoiminnan elinkelpoisuuden varmistaminen ei ole sen perusteella riittävän todennäköistä.
4. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että jos lainkäyttö- tai hallintoviranomaista vaaditaan vahvistamaan uudelleenjärjestelysuunnitelma, jotta siitä tulisi sitova, päätös on tehtävä ilman aiheetonta viivytystä sen jälkeen kun vahvistamispyyntö on tehty ja viimeistään 30 päivän kuluttua sen tekemisestä.

11 artikla

Eri mieltä olevien velkojaryhmien pakottaminen uudelleenjärjestelyyn

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että lainkäyttö- tai hallintoviranomainen voi vahvistaa uudelleenjärjestelysuunnitelman, jota kaikki ne velkojaryhmät, joiden saataviin ja etuihin se vaikuttaa, eivät hyväksy, joko velallisen ehdotuksesta tai velkojan ehdotuksesta, jonka velallinen hyväksyy, niin että suunnitelma sitoo yhtä tai

useampaa eri mieltä olevaa velkojaryhmää, edellyttäen että uudelleenjärjestelysuunnitelma

- a) täyttää 10 artiklan 2 kohdassa säädetyt edellytykset;
 - b) on hyväksytty vähintään yhdessä muussa kuin pääoman haltijoista muodostuvassa velkojaryhmässä, jonka saataviin ja etuihin se vaikuttaa, ja missä tahansa muussa velkojaryhmässä, joka yrityksen arvon määrittämisen perusteella ei saisi mitään maksuja tai jota ei muulla tavoin otettaisi huomioon, jos sovellettaisiin likvidaatiomenettelyyn liittyvää tavanomaista maksunsaantijärjestystä;
 - c) on ehdotonta etuoikeutta koskevan säännön mukainen.
2. Jäsenvaltiot voivat muuttaa uudelleenjärjestelysuunnitelman hyväksymistä varten tarvittavaa vähimmäismäärää niiden 1 kohdan b alakohdassa tarkoitettujen velkojaryhmien osalta, joiden saataviin ja etuihin uudelleenjärjestelysuunnitelma vaikuttaa.

12 artikla

Oman pääoman haltijat

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että jos maksukyvyttömyyden toteutuminen on todennäköistä, osakkeenomistajat ja muut oman pääoman haltijat, joilla on velalliseen liittyviä intressejä, eivät voi kohtuuttomalla tavalla estää sellaisen uudelleenjärjestelysuunnitelman hyväksymistä tai toteuttamista, jonka avulla yrityksen elinkelpoisuus voitaisiin palauttaa.
2. Jäsenvaltiot voivat 1 kohdassa esitetyn tavoitteen saavuttamiseksi säätää, että oman pääoman haltijoiden on muodostettava keskenään yksi tai useampia ryhmiä, joille myönnetään oikeus äänestää uudelleenjärjestelysuunnitelman hyväksymisestä. Tässä tapauksessa uudelleenjärjestelysuunnitelman hyväksymiseen ja vahvistamiseen sovelletaan 11 artiklassa säädettyä menettelyä, joka koskee eri mieltä olevien velkojaryhmien pakottamista uudelleenjärjestelyyn.

13 artikla

Lainkäyttö- tai hallintoviranomaisen suorittama arvonmäärittäminen

1. Lainkäyttö- tai hallintoviranomainen määrittää yrityksen likvidaatioarvon, jos uudelleenjärjestelysuunnitelma riitautetaan sen väitteen perusteella, että se ei täytä velkojien etua koskevaa testiä.
2. Lainkäyttö- tai hallintoviranomainen määrittää yrityksen yritysarvon sen oletuksen perusteella, että se jatkaa toimintaansa, seuraavissa tapauksissa:
 - a) kun uudelleenjärjestelysuunnitelman hyväksymiseksi on tarpeen soveltaa menettelyä, joka koskee eri mieltä olevien velkojaryhmien pakottamista uudelleenjärjestelyyn;

- b) kun uudelleenjärjestelysuunnitelma riitautetaan sen väitteen perusteella, että se ei ole ehdotonta etuoikeutta koskevan säännön mukainen.
3. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että silloin kun se on tarpeen ja aiheellista, lainkäyttö- tai hallintoviranomaisen avuksi nimitetään asianmukaisen pätevyyden omaavat asiantuntijat arvon määrittämistä varten, myös silloin kun velkoja riitauttaa vakuuden arvon.
4. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että 1, 2 ja 3 kohdassa tarkoitettu riitauttaminen voidaan esittää lainkäyttö- tai hallintoviranomaiselle, jonka on määrä vahvistaa uudelleenjärjestelysuunnitelma, tai uudelleenjärjestelysuunnitelman vahvistamispäätöstä koskevan muutoksenhaun yhteydessä.

14 artikla

Uudelleenjärjestelysuunnitelman vaikutukset

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että lainkäyttö- tai hallintoviranomaisen vahvistamat uudelleenjärjestelysuunnitelmat velvoittavat kaikkia suunnitelmassa yksilöityjä osapuolia.
2. Uudelleenjärjestelysuunnitelma ei saa vaikuttaa niiden velkojien saataviin ja etuihin, jotka eivät osallistuneet sen hyväksymiseen.

15 artikla

Muutoksenhaku

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että uudelleenjärjestelysuunnitelman vahvistamista koskevaan lainkäyttöviranomaisen päätökseen voidaan hakea muutosta ylemmältä lainkäyttöviranomaiselta ja että uudelleenjärjestelysuunnitelman vahvistamista koskevaan hallintoviranomaisen päätökseen voidaan hakea muutosta lainkäyttöviranomaiselta.
2. Muutoksenhaut on käsiteltävä nopeutetussa menettelyssä.
3. Uudelleenjärjestelysuunnitelman vahvistamispäätöstä koskeva muutoksenhaku ei keskeytä suunnitelman toteuttamista.
4. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että jos 3 kohdan nojalla tehty muutoksenhaku hyväksytään, lainkäyttöviranomainen voi joko
- a) keskeyttää rakenneuudistussuunnitelman toteuttamisen; tai
- b) vahvistaa suunnitelman ja myöntää eri mieltä oleville velkojille rahallisen korvauksen, jonka maksaminen kuuluu joko velalliselle tai niille velkojille, jotka äänestivät suunnitelman hyväksymisen puolesta.

4 luku

Uuden rahoituksen, välirahoituksen ja muiden uudelleenjärjestelyyn liittyvien liiketoimien suojaaminen

16 artikla

Uuden rahoituksen ja välirahoituksen suojaaminen

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että uuden ja välirahoituksen toteuttamista kannustetaan ja että niitä suojataan asianmukaisella tavalla. Uutta ja välirahoitusta ei pitäisi etenkin julistaa pätemättömäksi, moitteenvaraiseksi tai täytäntöönpanokelvottomaksi velkojia vahingoittavana toimenä myöhemmissä maksukyvyttömyysmenettelyissä, paitsi jos tällaiset liiketoimet on toteutettu petostarkoituksessa tai vilpillisessä mielessä.
2. Jäsenvaltiot voivat myöntää uuden tai välirahoituksen antajille oikeuden vastaanottaa maksuja myöhemmissä likvidaatiomenettelyissä etuoikeutetusti muihin velkoihin nähden, joiden saatavat muutoin olisivat tärkeysjärjestyksessä ylempänä tai samassa asemassa rahan tai omaisuuserien saamisen suhteen. Tällaisissa tapauksissa jäsenvaltioiden on asetettava uusi tai välirahoitus tärkeysjärjestyksessä ainakin tavallisten vakuudettomien velkojien edelle.
3. Uudelleenjärjestelymenettelyssä uutta ja välirahoitusta antaneet tahot on vapautettava velallisen myöhemmässä maksukyvyttömyysmenettelyssä siviili-, hallinto- ja rikosoikeudellisesta vastuusta, paitsi jos rahoitus on myönnetty petostarkoituksessa tai vilpillisessä mielessä.

17 artikla

Muiden uudelleenjärjestelyyn liittyvien liiketoimien suojaaminen

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että liiketoimia, jotka toteutetaan lainkäyttö- tai hallintoviranomaisen vahvistamaa uudelleenjärjestelysuunnitelmaa koskevien neuvottelujen edistämiseksi tai jotka liittyvät läheisesti tällaisiin neuvotteluihin, ei julisteta pätemättömiksi, moitteenvaraisiksi tai täytäntöönpanokelvottomiksi velkojia vahingoittavina toimina myöhemmissä maksukyvyttömyysmenettelyissä, paitsi jos tällaiset liiketoimet on toteutettu petostarkoituksessa tai vilpillisessä mielessä.
2. Edellä 1 kohdassa tarkoitettuja suojattavia liiketoimia ovat muun muassa seuraavat:
 - a) uudelleenjärjestelysuunnitelman neuvottelemiseen, hyväksymiseen, vahvistamiseen tai toteuttamiseen liittyvien kohtuullisten maksujen ja kustannusten maksaminen;

- b) mihin tahansa uudelleenjärjestelysuunnitelman näkökohtaan liittyvien asiantuntijaneuvojen hankkimisesta aiheutuvien kohtuullisten maksujen ja kustannusten maksaminen;
 - c) työntekijöille jo tehdystä työstä kuuluvien palkkojen maksaminen;
 - d) muut tavanomaiseen liiketoimintaan liittyvät tarpeelliset ja kohtuulliset maksut ja suoritukset;
 - e) sellaiset tavanomaisen liiketoiminnan ulkopuoliset liiketoimet kuin uusi luotto, rahoitusosuudet tai osittainen varojen siirto, jotka on tehty uudelleenjärjestelysuunnitelmaa koskevia neuvotteluja silmällä pitäen ja jotka liittyvät niihin läheisesti.
3. Jäsenvaltiot voivat vaatia, että uudelleenjärjestelystä vastaava selvittäjä tai lainkäyttö- tai hallintoviranomainen hyväksyy 2 kohdan e alakohdassa tarkoitettut liiketoimet, ennen kuin niille myönnetään 1 kohdassa tarkoitettu suoja.
4. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että liiketoimia, maksuja, velan muuntamista osakkeiksi, takausta tai vakuutta, jotka toteutetaan lainkäyttö- tai hallintoviranomaisen vahvistaman uudelleenjärjestelysuunnitelman toteuttamisen edistämiseksi tai jotka liittyvät läheisesti sen toteuttamiseen, ei julisteta pätemättömiksi, moitteenvaraisiksi tai täytäntöönpanokelvottomiksi velkojia vahingoittavina toimina myöhemmissä maksukyvyttömyysmenettelyissä, paitsi jos tällaiset liiketoimet on toteutettu petostarkoituksessa tai vilpillisessä mielessä, riippumatta siitä, katsotaanko niiden olevan osa tavanomaista liiketoimintaa.

5 LUKU

Johtajien velvollisuudet ennaltaehkäisevää uudelleenjärjestelysuunnitelmaa koskevien neuvottelujen yhteydessä

18 artikla

Johtajien velvollisuudet

Jäsenvaltioiden on vahvistettava säännöt sen varmistamiseksi, että jos maksukyvyttömyyden toteutuminen on todennäköistä, johtajilla on velvollisuus

- a) toteuttaa välittömästi toimenpiteitä velkojien, työntekijöiden, osakkeenomistajien ja muiden sidosryhmien menetysten minimoimiseksi;
- b) ottaa velkojien ja muiden sidosryhmien edut huomioon asianmukaisella tavalla;
- c) toteuttaa kohtuullisiksi katsotut toimenpiteet maksukyvyttömyyden välttämiseksi;
- d) välttää tahallisia tai selvästi laiminlyönnistä johtuvia toimia, jotka uhkaavat yrityksen elinkelpoisuutta.

III OSASTO

UUSI MAHDOLLISUUS YRITTÄJILLE

19 artikla

Mahdollisuus vapautua veloista

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että ylivelkaantuneet yrittäjät voivat vapautua kaikista veloistaan tämän direktiivin mukaisesti.
2. Niiden jäsenvaltioiden, joissa kaikista veloista vapautuminen edellyttää, että yrittäjä maksaa takaisin osan veloista, on varmistettava, että tällainen takaisinmaksuvelvoite perustuu yrittäjän henkilökohtaiseen tilanteeseen ja erityisesti että se on oikeasuhteinen hänen veloista vapautumiseen kuluvana aikana käytettävissä oleviin tuloihinsa.

20 artikla

Veloista vapauttamiseen kuluva aika

1. Ajanjakson, jonka kuluttua ylivelkaantuneet yrittäjät olisi vapautettava kokonaan veloistaan, olisi oltava enintään kolme vuotta alkaen
 - a) päivästä, jona lainkäyttö- tai hallintoviranomainen tekee päätöksen tällaisen menettelyn aloittamista koskevasta hakemuksesta tapauksessa, jossa menettely päättyy ylivelkaantuneen yrittäjän omaisuuden muuttamiseen rahaksi; tai
 - b) takaisinmaksusuunnitelman toteuttamisen alkamispäivästä tapauksessa, jossa menettelyyn sisältyy tällainen suunnitelma.
2. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että veloista vapauttamiseen kuluvan ajan päätyttyä ylivelkaantuneet yrittäjät vapautetaan veloistaan ilman että heidän tarvitsee hakea sitä uudelleen lainkäyttö- tai hallintoviranomaiselta.

21 artikla

Liiketoimintakielto

Jäsenvaltioiden on varmistettava, että jos ylivelkaantuneelle yrittäjälle myönnetään vapautus kaikista veloista tämän direktiivin mukaisesti, liiketoimintakielto, joka estää häntä aloittamasta tai jatkamasta ylivelkaantumiseen liittyvää elinkeino- tai liiketoimintaa, käsiteollisuutta tai ammattitoimintaa, lakkaa olemasta voimassa viimeistään veloista vapauttamiseen kuluvan ajan päätyessä, ilman että hänen tarvitsee hakea sitä uudelleen lainkäyttö- tai hallintoviranomaiselta.

22 artikla

Rajoitukset

1. Jäsenvaltiot voivat 19, 20 ja 21 artiklasta poiketen pitää voimassa tai ottaa käyttöön säännöksiä, joilla rajoitetaan veloista vapauttamista koskevaan menettelyyn pääsyä tai pidennetään kaikista veloista vapauttamiseen kuluvaan aikaan tai liiketoimintakieltoa tietyissä erikseen määritellyissä olosuhteissa ja silloin kun tällaiset rajoitukset ovat perusteltuja yleisen edun vuoksi, erityisesti silloin kun
 - a) ylivelkaantunut yrittäjä toimi velkojia kohtaan epärehellisesti tai vilpillisessä mielessä velkaantumisen tai velkojen takaisinperinnän yhteydessä;
 - b) ylivelkaantunut yrittäjä ei noudata takaisinmaksusuunnitelmaa tai muuta velkojen etujen turvaamiseen tarkoitettua oikeudellista velvoitetta;
 - c) pääsy veloista vapauttamista koskevaan menettelyyn perustuu väärinkäytökseen;
 - d) yrittäjä on päässyt veloista vapauttamista koskevaan menettelyyn toistuvasti tietyn ajan kuluessa.
2. Jäsenvaltiot voivat säätää veloista vapauttamiseen kuluvan ajan pidemmäksi silloin kun ylivelkaantuneen yrittäjän vakituinen asunto on suljettu omaisuuden rahaksi muuttamista koskevan mahdollisuuden ulkopuolelle ylivelkaantuneen yrittäjän ja hänen perheensä toimeentulon turvaamiseksi.
3. Jäsenvaltiot voivat jättää tiettyjä velkatyyppejä, kuten vakuusvelat tai rikosoikeudellisista seuraamuksista tai sopimussuhteen ulkopuolisesta vahingonkorvausvastuusta johtuvat velat, vapauttamisen ulkopuolelle, tai säätää pidemmästä vapauttamisajasta silloin kun se on yleisen edun vuoksi perusteltua.
4. Jäsenvaltiot voivat 21 artiklasta poiketen säätää pidemmästä tai toistaiseksi voimassa olevasta liiketoimintakiellosta, jos ylivelkaantunut yrittäjä kuuluu ammattikuntaan, johon sovelletaan erityisiä eettisiä sääntöjä tai jos liiketoimintakiellon on määrännyt tuomioistuin rikosoikeudellisen menettelyn yhteydessä.

23 artikla

Ammattitoimintaan liittyviä ja henkilökohtaisia velkoja koskevien menettelyjen lujittaminen

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että jos ylivelkaantuneella yrittäjällä on sekä ammattitoimintaan liittyviä velkoja, jotka ovat syntyneet elinkeino- tai liiketoiminnan, käsiteollisuuden tai ammattitoiminnan yhteydessä, että tällaisen toiminnan ulkopuolella syntyneitä henkilökohtaisia velkoja, kaikkia velkoja käsitellään samassa menettelyssä vapauttamisen saamista varten.
2. Jäsenvaltiot voivat 1 kohdasta poiketen säätää, että ammattitoimintaan liittyvät ja henkilökohtaiset velat on käsiteltävä erillisissä menettelyissä, edellyttäen että nämä menettelyt voidaan sovittaa yhteen vapautuksen myöntämiseksi tämän direktiivin mukaisesti.

IV OSASTO

Toimenpiteet uudelleenjärjestelyä, maksukyvyttömyyttä ja uutta mahdollisuutta koskevien menettelyjen tehostamiseksi

24 artikla

Lainkäyttö- ja hallintoviranomaiset

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että uudelleenjärjestelyä, maksukyvyttömyyttä ja uutta mahdollisuutta koskevia asioita käsittelevät lainkäyttö- ja hallintoviranomaisten edustajat saavat tehtäviään vastaavan perus- ja jatkokoulutuksen.
2. Ellei oikeuslaitoksen riippumattomuudesta ja sen organisaation eroavuuksista eri puolilla unionia muuta johdu, jäsenvaltioiden on varmistettava, että lainkäyttöviranomaiset käsittelevät uudelleenjärjestelyä, maksukyvyttömyyttä ja uutta mahdollisuutta koskevia asioita tehokkaasti, jotta varmistetaan menettelyjen nopea käsittely, ja se, että niistä vastaavilla lainkäyttöviranomaisten edustajilla on tarvittava asiantuntemus.

25 artikla

Uudelleenjärjestelyä, maksukyvyttömyyttä ja uuden mahdollisuuden saamista käsittelevät selvittäjät

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että uudelleenjärjestelyä, maksukyvyttömyyttä ja uutta mahdollisuutta koskevia asioita käsittelemään nimitetyt sovittelijat, selvittäjät ja muut toimijat saavat asianmukaisen perus- ja jatkokoulutuksen, jotta voidaan varmistaa, että he toteuttavat palvelunsa osapuoliin nähden tehokkaasti, puolueettomasti, riippumattomasti ja pätevästi.
2. Jäsenvaltioiden on rohkaistava sopiviksi katsomillaan keinoilla uudelleenjärjestelyä, maksukyvyttömyyttä ja uutta mahdollisuutta käsitteleviä selvittäjiä laatimaan vapaaehtoisia käytännesääntöjä ja noudattamaan niitä sekä muita tällaisten palvelujen tarjontaan sovellettavia tehokkaita valvontakeinoja.

26 artikla

Uudelleenjärjestelyä, maksukyvyttömyyttä ja uutta mahdollisuutta käsittelevien selvittäjien nimittäminen

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että uudelleenjärjestelyä, maksukyvyttömyyttä ja uutta mahdollisuutta käsittelevien selvittäjien nimitys-, erottamis- ja eroamisen menettely on selkeä, ennustettavissa ja oikeudenmukainen ja että se täyttää erityisesti 2, 3 ja 4 kohdassa säädetyt vaatimukset.

2. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että kelpoisuusedellytykset ja perusteet, joiden vuoksi selvittäjää ei voida nimittää tehtävään, ovat selkeät ja läpinäkyvät.
3. Kun lainkäyttö- tai hallintoviranomainen nimittää uudelleenjärjestelyä, maksukyvyttömyyttä ja uutta mahdollisuutta käsittelevän selvittäjän, jäsenvaltioiden on varmistettava, että kriteerit, joiden perusteella lainkäyttö- tai hallintoviranomainen valitsee selvittäjän, ovat selkeät ja läpinäkyvät. Uudelleenjärjestelyä, maksukyvyttömyyttä ja uutta mahdollisuutta käsittelevien selvittäjien valinnassa on otettava asianmukaisella tavalla huomioon selvittäjän kokemus ja asiantuntemus. Selvittäjän valinnassa on tarvittaessa kuultava velallisia ja velkojia.
4. Kun uudelleenjärjestelyä ja maksukyvyttömyyttä koskeviin menettelyihin liittyy rajat ylittäviä tekijöitä, on otettava asianmukaisella tavalla huomioon selvittäjän kyky kommunikoida ja tehdä yhteistyötä ulkomaisten selvittäjien ja lainkäyttö- tai hallintoviranomaisten kanssa sekä selvittäjän henkilöstö- ja hallintoresurssit.

27 artikla

Uudelleenjärjestelyä, maksukyvyttömyyttä ja uutta mahdollisuutta käsittelevien selvittäjien valvonta ja palkkio

1. Jäsenvaltioiden on otettava käyttöön asianmukaiset valvonta- ja sääntelymekanismit sen varmistamiseksi, että uudelleenjärjestelyä, maksukyvyttömyyttä ja uutta mahdollisuutta käsittelevien selvittäjien toimintaa valvotaan asianmukaisella tavalla. Tämän valvonnan ja sääntelyn tulee käsittää myös tarkoituksenmukainen ja tehokas järjestely seuraamuksien määräämiseksi selvittäjille, jotka ovat laiminlyöneet velvollisuutensa.
2. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että uudelleenjärjestelyä, maksukyvyttömyyttä ja uutta mahdollisuutta käsittelevien selvittäjien perimiin maksuihin sovelletaan sääntöjä, jotka edistävät menettelyjen ripeää ja tehokasta ratkaisemista, tapauksen monimutkaisuus asianmukaisella tavalla huomioon ottaen. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että käytettävissä on takeet sisältävät asianmukaiset menettelyt sen varmistamiseksi, että palkkiota koskevat kiistat voidaan ratkaista ripeästi.

28 artikla

Sähköisten viestintävälineiden käyttö

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että seuraavat toimet voidaan suorittaa sähköisesti, myös rajat ylittävissä tilanteissa:
 - a) saatavien ilmoittaminen;
 - b) uudelleenjärjestely- tai takaisinmaksusuunnitelmien ilmoittaminen toimivaltaisille lainkäyttö- tai hallintoviranomaisille;
 - c) ilmoitusten toimittaminen velkojille;
 - d) uudelleenjärjestelysuunnitelmista äänestäminen;
 - e) muutoksenhaku.

V OSASTO

Uudelleenjärjestelyä, maksukyvyttömyyttä ja veloista vapauttamista koskevien menettelyjen seuranta

29 artikla

Tietojen kerääminen

1. Luotettavien vuotuisten tilastotietojen laatimiseksi jäsenvaltioiden on kerättävä ja yhdistettävä jäsenvaltiotasolla tiedot seuraavista:
 - a) aloitettujen, vireillä olevien ja lopetettujen menettelyjen lukumäärä seuraavan jaottelun mukaan:
 - i) ennaltaehkäisevät uudelleenjärjestelymenettelyt
 - ii) maksukyvyttömyysmenettelyt, kuten likvidaatiomenettelyt
 - iii) menettelyt, jotka johtavat luonnollisten henkilöiden täysimittaiseen veloista vapauttamiseen;
 - b) menettelyn kesto alusta takaisinmaksuun eriteltynä menettelyn lajin mukaisesti (ennaltaehkäisevä uudelleenjärjestely, maksukyvyttömyys, veloista vapauttaminen);
 - c) kunkin uudelleenjärjestely- tai maksukyvyttömyysmenettelyn erilaisten tulosten osuus, mukaan lukien niiden menettelyjen lukumäärä, joita on haettu mutta joita ei ole voitu aloittaa siksi, että velallisen omaisuus ei ole riittävä;
 - d) kunkin lainkäyttö- tai hallintoviranomaisen hyväksymän menettelyn keskimääräiset kustannukset euroina;
 - e) velkojen takaisinperintäaste eriteltynä vakuusvelkojen ja vakuudettomien velkojen mukaisesti sekä niiden menettelyjen lukumäärä, joissa takaisinperintäaste on nolla tai enintään kaksi prosenttia kunkin a alakohdassa tarkoitetun menettelytyypin osalta;
 - f) niiden a alakohdan i kohdassa tarkoitettujen menettelyjen kohteena olevien velallisten lukumäärä, jotka kolmen vuoden kuluessa tällaisen menettelyn lopettamisesta ovat a alakohdan i tai ii kohdassa tarkoitetun menettelyn kohteena;
 - g) niiden velallisten lukumäärä, jotka a alakohdan iii kohdassa tarkoitetun menettelyn läpi käytyään ovat uudelleen joko saman tai jonkin toisen a alakohdassa tarkoitetun menettelyn kohteena.

Edellä olevan 1 kohdan e alakohdan soveltamista varten takaisinperintäasteella tarkoitetaan määrää, josta on vähennetty kustannukset, ja anonymisoiduissa tietokentissä on esitettävä sekä takaisinperintäaste että sen edistymisen aikajanan mukaan siihen asti, että koko velka on peritty takaisin.

2. Jäsenvaltioiden on jaoteltava 1 kohdassa tarkoitetut tilastotiedot seuraavasti:

- a) asianomaisten velallisten koko työtekijöiden määrän mukaan;
 - b) sen mukaan, ovatko velalliset luonnollisia vai oikeushenkilöitä;
 - c) veloista vapauttamisen suhteen ja sen mukaan, koskevatko menettelyt ainoastaan yrittäjiä vai myös kaikkia luonnollisia henkilöitä, jos kansallisessa lainsäädännössä tehdään tällainen ero.
3. Jäsenvaltioiden on koottava tilastot 1 ja 2 kohdassa tarkoitettujen yhdistelmätietojen pohjalta kokonaiselta kalenterivuodelta, joka päättyy kunakin vuonna 31 päivänä joulukuuta, [täytäntöönpanotoimenpiteiden soveltamisen aloittamispäivää] seuraavasta ensimmäisestä kokonaisesta kalenterivuodesta alkaen. Nämä tilastot on toimitettava komissiolle vakimuotoisella tietolomakkeella vuosittain viimeistään sitä kalenterivuotta seuraavan vuoden 31 päivänä maaliskuuta, jolta tiedot on kerätty.
4. Komissio vahvistaa 3 kohdassa tarkoitetun tietolomakkeen täytäntöönpanosäädöksellä. Nämä täytäntöönpanosäädökset hyväksytään 30 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua neuvoo-antavaa menettelyä noudattaen.

30 artikla

Komitea

1. Komissiota avustaa komitea. Tämä komitea on asetuksessa (EU) N:o 182/2011 tarkoitettu komitea.
2. Kun viitataan tähän kohtaan, sovelletaan asetuksen (EU) N:o 182/2011 4 artiklaa.

VI OSASTO

Loppusäännökset

31 artikla

Suhde muihin säädöksiin

1. Tämä direktiivi ei vaikuta seuraaviin säädöksiin:
 - a) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 98/26/EY, selvityksen lopullisuudesta maksujärjestelmissä ja arvopaperien selvitysjärjestelmissä⁸⁰;
 - b) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2002/47/EY, rahoitusvakuusjärjestelyistä⁸¹; ja

⁸⁰ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 98/26/EY, annettu 19 päivänä toukokuuta 1998, selvityksen lopullisuudesta maksujärjestelmissä ja arvopaperien selvitysjärjestelmissä (EYVL L 166, 11.6.1998, s. 45).

⁸¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2002/47/EY, annettu 6 päivänä kesäkuuta 2002, rahoitusvakuusjärjestelyistä (EYVL L 168, 27.6.2002, s. 43)

- c) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 648/2012, annettu 4 päivänä heinäkuuta 2012, OTC-johdannaisista, keskusvastapuolista ja kauppätietorekistereistä⁸².
2. Tämä direktiivi ei vaikuta direktiiveillä 98/59/EY, 2001/23/EY, 2002/14/EY, 2008/94/EY ja 2009/38/EY taattuihin työntekijöiden oikeuksiin.

32 artikla

Direktiivin 2012/30/EU muuttaminen

Lisätään direktiivin 2012/30/EU 45 artiklaan 4 kohta seuraavasti:

”4. Jäsenvaltioiden on poikettava siitä, mitä säädetään 19 artiklan 1 kohdassa, 29 artiklassa, 33 artiklassa, 34 artiklassa, 35 artiklassa, 40 artiklan 1 kohdan b alakohdassa, 41 artiklan 1 kohdassa ja 42 artiklassa, siltä osin ja niin kauan kuin tällainen poikkeaminen on tarpeen [ennaltaehkäisevää uudelleenjärjestelyä koskevista puitteista ja uudesta mahdollisuudesta]* annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä ... säädettyjen ennaltaehkäisevää uudelleenjärjestelyä koskevien puitteiden käyttöön ottamiseksi.

* Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi, annettu (...), ennaltaehkäisevää uudelleenjärjestelyä koskevista puitteista ja uudesta mahdollisuudesta (EUVL ...).”

33 artikla

Uudelleentarkastelulauseke

Komissio esittää Euroopan parlamentille, neuvostolle ja Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle viimeistään [*viiden vuoden kuluttua täytäntöönpanotoimien soveltamisen alkamisesta*] ja sen jälkeen seitsemän vuoden välein tämän asetuksen soveltamista koskevan kertomuksen, jossa käsitellään myös sitä, onko tarpeen toteuttaa lisätoimia uudelleenjärjestelyjä, maksukyvyttömyyttä ja uutta mahdollisuutta koskevan oikeudellisen kehyksen lujittamiseksi ja vahvistamiseksi.

34 artikla

Täytäntöönpano

1. Jäsenvaltioiden on annettava ja julkaistava tämän direktiivin noudattamisen edellyttämät lait, asetukset ja hallinnolliset määräykset viimeistään [*2 vuoden kuluttua tämän direktiivin voimaantulosta*]. Niiden on viipymättä toimitettava komissiolle kirjallisina nämä säännökset.

Jäsenvaltioiden on sovellettava näitä säännöksiä [*2 vuoden kuluttua tämän direktiivin voimaantulosta*] alkaen, lukuun ottamatta IV osaston täytäntöönpanoa koskevia säännöksiä, joita sovelletaan [*3 vuoden kuluttua tämän direktiivin voimaantulosta*] alkaen.

⁸²

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 648/2012, annettu 4 päivänä heinäkuuta 2012, OTC-johdannaisista, keskusvastapuolista ja kauppätietorekistereistä (EUVL L 201, 27.7.2012, s. 1).

Näissä jäsenvaltioiden antamissa säännöksissä on viitattava tähän direktiiviin tai niihin on liitettävä tällainen viittaus, kun ne julkaistaan virallisesti. Jäsenvaltioiden on säädettävä siitä, miten viittaukset tehdään.

2. Jäsenvaltioiden on toimitettava tässä direktiivissä tarkoitetuista kysymyksistä antamansa keskeiset kansalliset säännökset kirjallisina komissiolle.

35 artikla

Voimaantulo

Tämä direktiivi tulee voimaan kahdentenakymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

36 artikla

Tämä direktiivi on osoitettu kaikille jäsenvaltioille.

Tehty Strasbourgissa

Euroopan parlamentin puolesta
Puhemies

Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja